

LEADER Westhoek

Lokale ontwikkelingsstrategie
2015-2020

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	i
Tot stand komen van het document	ii
LEADERgebied	1
Afbakening van het LEADERgebied	1
Bevolking	3
Coherentie van het gebied	3
Ruraal karakter	5
Plaatselijke groep	6
Samenstelling	6
Juridische structuur	6
Werking	6
Besluitvorming: Managementcomité Westhoek	7
Advisering: Technische Werkgroep	8
Secretariaat	10
Selectieprocedure en –criteria	11
Selectieprocedure	11
Selectiecriteria	12
Monitoring en evaluatie	12
Inhoudelijke monitoring	12
Financiële monitoring	12
Evaluatie	13
Continuïteit	13
Communicatie bij aanvang programma	14
Permanente communicatie tijdens het programma	14
Communicatie van de resultaten	15
Indicatief financieel plan	16
Financieel beheer	17
Ontwikkelingsprogramma	18
Beschrijving en analyse van het LEADERgebied	18
Demografisch	18
Economisch	19

Sociaal/leefbaarheid.....	21
Institutioneel	23
Open ruimte en landschap	24
SWOT-analyse.....	26
Overzicht van het reeds gevoerde beleid (m.b.t. plattelandontwikkeling) in de regio	28
Streekwerking.....	28
Europese programma's	29
Doelstellingen.....	31
Voorgestelde acties/maatregelen	32
1. Kennisoverdracht & innovatie binnen de reguliere en/of biologische land-, tuin- en bosbouwsector	32
2. Profilering en promotie van de streekidentiteit (met inbegrip van toerisme en recreatie) .	49
3. Armoede en kwetsbaarheid in de landbouw- en plattelandsgemeenschap	72
4. Omgevingskwaliteit Westhoek.....	106
Samenwerking.....	110
Doelgroepen.....	111
Duurzaam karakter	111
Innovativiteit	113
Overdraagbaarheid	113
Complementariteit	114
Gelijke kansen	114
BIJLAGEN	115
bijlage 1: leader aanvraagformulier	115
bijlage 2: doelstellingen en maatregelen, inclusief begunstigden en financiële sleutels	117
bijlage 3: Indicatief financieel plan.....	125
bijlage 4: protocol forum jeugd.....	126
bijlage 5: STREEKAGENDA	133

Samen voor een zorgzame, waardevolle en creatieve Westhoek

Met deze krachtlijn wenst onze regio 'de Westhoek' zich in te schrijven voor de nieuwe oproep van het Europese Leader programma. Een ruime waaier aan streekpartners werkte de voorbije maanden hard aan dit plan. In talrijke vergaderingen doorworstelde de Plaatselijke Groep het document en werd het uiteindelijk met eenstemmig enthousiasme goedgekeurd. We appreciëren bijzonder de positieve inbreng van iedereen die er aan mee werkte.

Eens goedgekeurd biedt het de kans tot het versterken van veel bestaande en het opzetten van nieuwe initiatieven. Voor alle duidelijkheid: HET plan voor de streek bestaat niet. Streekwerking steunt op voortdurend her- bronnen en -formuleren van acties. Hierbij zal de komende jaren dankbaar gebruik worden gemaakt van dit document.

LEADER Westhoek

TOT STAND KOMEN VAN HET DOCUMENT

2012

15 juni 2012: Managementcomité: Bespreken resultaten Evaluatie Leader Westhoek 2007 - 2014

2013

29 mei 2013: Managementcomité: Vooruitblik op de volgende programmaperiode

25 oktober: Managementcomité: Voorstelling 15 Leaderthema's

13 december: Managementcomité: Bespreking 15 Leaderthema's

2014

21 februari: Managementcomité: Voorstelling Interreg V, Omgevingskwaliteit en Plattelandplus
Bespreking 15 Leaderthema's en opstarten 5
clusterwerkgroepen (thematisch)

21 maart 2014: Infomoment provincie West-Vlaanderen ivm. Europese programma's

31 maart 2014: Werkgroep Armoede en kwetsbaarheid

8 april 2014: Werkgroep Streekidentiteit

16 april 2014: Werkgroep Omgevingskwaliteit

22 april 2014: Werkgroep Kennisoverdracht en innovatie in de Landbouwsector

23 april 2014: Managementcomité: Voorstelling en bespreking van de nota's van de 5
clusterwerkgroepen (thematisch)

2 juni 2014: Werkgroep Streekidentiteit

5 juni 2014: Werkgroep Kennisoverdracht en innovatie in de Landbouwsector

18 juni 2014: Werkgroep Armoede en kwetsbaarheid

27 juni 2014: Managementcomité: Voorstelling Provinciaal Plattelandsprogramma en keuze van
de 3 Leaderthema's

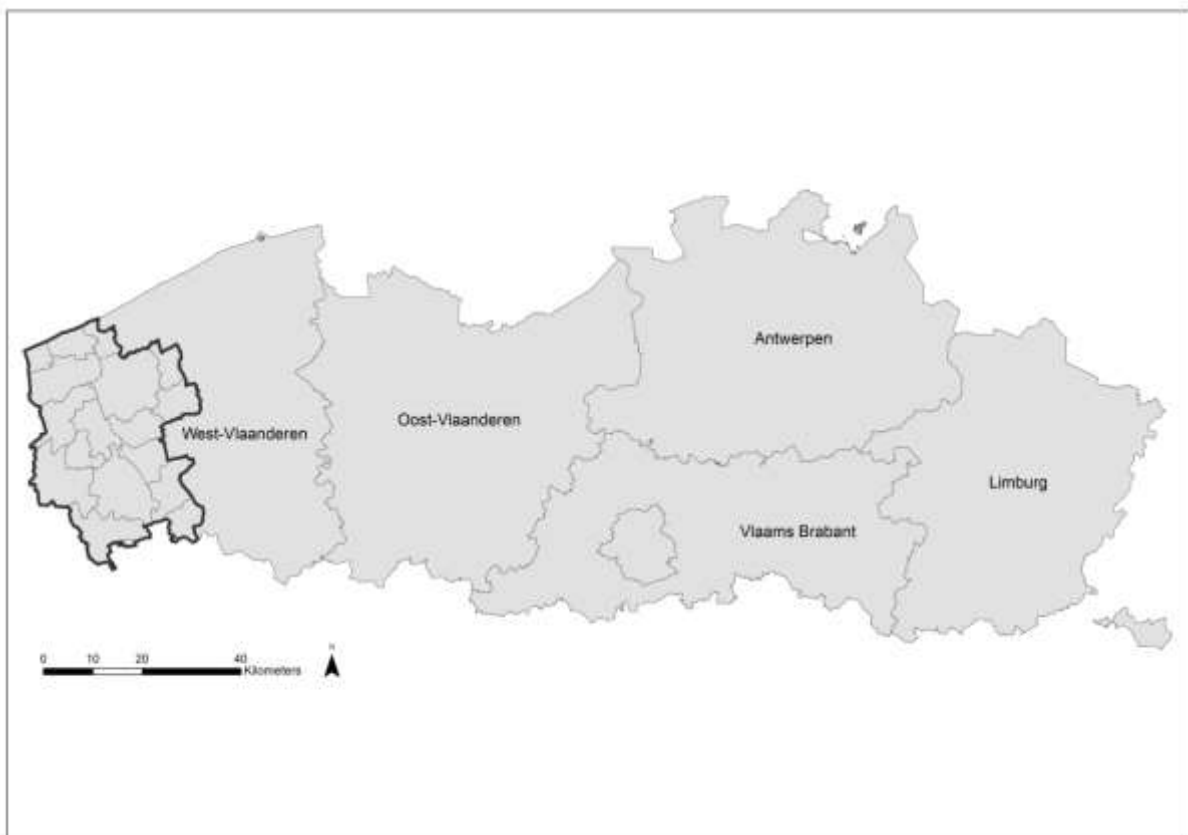
LEADERGEBIED

AFBAKENING VAN HET LEADERGEBIED

De Westhoek wordt gevormd door de drie bestuurlijke arrondissementen Diksmuide, Ieper en Veurne en bestaat uit 18 gemeenten. 16 van deze 18 gemeenten behoren tot het plattelandsgebied dat in het kader van PDPO III is afgebakend (De Panne en Koksijde vallen buiten dit plattelandsgebied). De totale oppervlakte van de Westhoek¹ bedraagt 1.187,25km².

Tabel 1: overzicht gemeenten van het LEADERgebied

Arrondissement Diksmuide	Arrondissement Ieper	Arrondissement Veurne
Diksmuide Houthulst Koekelare Kortemark Lo-Reninge	Heuveland Ieper Langemark-Poelkapelle Mesen Poperinge Vleteren Wervik Zonnebeke	Alveringem De Panne Koksijde Nieuwpoort Veurne

Figuur 1: Situering Westhoek binnen Vlaanderen

¹ Be.stat, bodemgebruik 2011, FOD Economie, KMO, middenstand en energie

Figuur 2: Detailkaart Westhoek

BEVOLKING

De Westhoek telt op 1/1/2014 **217.745 inwoners**². De Westhoek voldoet dus aan de opgelegde criteria, aangezien het bewonersaantal onder de grens van 240.000 inwoners ligt. De gemiddelde bevolkingsdichtheid van het gebied bedraagt 183,40 inwoners per km². In het andere LEADERgebied in West-Vlaanderen, Leader Midden-West-Vlaanderen is er een bewonersaantal van 162.234³ inwoners. Beide LEADERgebieden bedragen dus in totaal 379.979 inwoners, hiermee wordt voldaan aan het vereiste plafond van 540.000 inwoners voor alle LEADERgebieden binnen de provincie.

COHERENTIE VAN HET GEBIED

De Westhoek is in Vlaanderen op basis van alle cijfers hét plattelandsgebied bij uitstek, met 87,41%⁴ open ruimte en een gemiddelde bevolkingsdichtheid van 183,40 inwoners/km². Er wordt gekozen om de volledige Westhoek voor te dragen als LEADERgebied. Via de gebiedsgerichte werking is er immers een jarenlange traditie in de streek van intersectorale samenwerking voor plattelandontwikkeling. Daarbij wordt steeds meer gewerkt vanuit de verschillende overheden en het middenveld om één gezamenlijke en integrale strategie uit te werken voor de streek. Die strategie kreeg de afgelopen jaren vorm via de Kompasnota die voortdurend bijgewerkt werd. Momenteel werkt men met een Streekagenda, die concreter is en focust op 10 grote “werven” in de streek en tweejaarlijks wordt herzien. Die streekbenadering is een garantie dat de ontwikkelingsstrategie gebiedsgericht, gedifferentieerd en geïntegreerd zal zijn. Bovendien wordt door de samenwerking in het Streekhuis van verschillende organisaties en overheden rekening gehouden met verschillende specifieke doelgroepen.

Geografisch is de streek ingesloten door 4 flankerende zones:

1. De Westkust van De Panne tot Nieuwpoort
2. De West-Vlaamse economische as Oostende-Brugge-Roeselare-Kortrijk
3. De Grensleie met de Henegouwse enclave Comines-Komen
4. De Noord-Franse as Lille-Dunkerque

Naast de reeds vernoemde streekwerking is er ook een langdurig, gemeentelijk samenwerkingsverband tussen de 18 Westhoekgemeenten, met name het Westhoekoverleg. Sinds 1994 ondersteunt en begeleidt het Westhoekoverleg de Westhoekgemeenten bij actuele vragen en problematieken en biedt een overlegforum tussen de gemeenten en provincie.

Hoewel er tussen de verschillende gemeenten onderlinge verschillen zijn in o.a. typische landschappen, socio-economische situatie, bestuurskracht, inwonersaantal –en aangroei, zijn er op streekniveau toch een groot aantal parallellen te trekken naar gemeenschappelijke uitdagingen, knelpunten en opportuniteiten. Samenwerking tussen de gemeentes, provincie en streekontwikkelingsorganisaties is nodig voor een geïntegreerde en coherente aanpak van deze knelpunten en opportuniteiten. Voor verschillende thema's, bijvoorbeeld welzijn, jeugd, bestuurskracht, natuur- en milieuontwikkeling wordt reeds verschillende jaren op streekniveau gewerkt, in samenwerkingsverbanden tussen overheden, administratie en middenveld.

² Be.stat, loop van de bevolking 2014, FOD Economie, KMO, middenstand en energie

³ LOS Midden-West-Vlaanderen 2015-2020

⁴ Be.stat, bodemgebruik 2011, FOD Economie, KMO, middenstand en energie

Een onderzoek naar streekidentiteit in de Westhoek⁵ wees uit dat de Westhoek voor veel mensen een streek is waarmee men zich kan verbinden en identificeren. Zowel bij de inwoners van de streek als bij gemeenten en streekorganisaties is er een sterk streekgevoel en een bereidheid om zich voor de streek en het dorp te engageren. Dit onderzoek gaf ook aan dat de meerderheid van de betrokken stakeholders (inwoners, beleidsactoren, streekorganisaties) het streekniveau als het ideale niveau beschouwen om te werken rond plattelandsthema's.

Op basis van een uitgebreide sociaalgeografische analyse van de Westhoek⁶ en een participatief traject met gemeenten, provincie en middenveld, is een bestuurlijke strategie voor de Westhoek ontwikkeld voor de komende jaren, rekening houdend met de sterke streekidentiteit én de interne diversiteit. Het is de bedoeling dat zowel gemeenten, provincie als middenveld in de toekomst verder samenwerken om deze bestuurlijke strategie uit te voeren. Aan de hand van de metafoor van de Romeinse villa is de Westhoek een huis met veel kamers, die elkaar symbiotisch aanvullen. Elke kamer draagt bij tot de integrale ontwikkeling van de streek. Tegelijk kent elke kamer haar eigen uitdagingen en beschikt ze over eigen troeven. Die eigenheid wordt ook voor ogen gehouden bij de uitwerking van het streekbeleid.

Als een Romeinse villa is het huis gegroepeerd rond een grote open “Binnentuin”. Rond de tuin ligt een Arcade van steden, die als zuilen het gebouw stutten: Veurne, Diksmuide, Ieper en Poperinge. Dit zijn kernen met een divers aanbod aan werk en voorzieningen, en een gemengd woningaanbod. Aan de buitenkant van het gebouw bevinden zich de vier kamers: Zicht-op-Zee, de Handelskamer, de Werkkamer en de Gastenkamer. De kamers zijn minder stedelijk, de werkgelegenheidsstructuur wordt gedomineerd door één of enkele sectoren, het aanbod is beperkter, en wat voorzieningen betreft, zijn ze eerder aangewezen op de stedelijke kernen binnen of buiten de Westhoek.

De jarenlange bestuurlijke samenwerking op streekniveau heeft geleid tot een aantal succesvolle resultaten en de streek kan niet langer beschouwd worden als een achtergestelde streek. Deze samenwerking wordt verder bestendigd en speelt in op huidige noden en uitdagingen, om de

⁵ Messely, L. & Dessein, J. 2010, Betekenis en mogelijkheden van streekidentiteit als mobiliserende factor in de Westhoek

⁶ Decraene, V. & Loopmans, M. 2011, Westhoek: een integrale geografische analyse.

toekomst van de Westhoek te garanderen. Voor meer uitgebreide informatie rond het gebied, verwijzen we naar de omgevingsanalyse.

RURAAL KARAKTER

De bevolkingsdichtheid van het LEADERgebied Westhoek bedraagt 183,40 inwoners/km² en de bebouwde oppervlakte⁷ bedraagt 12, 59%. Hiermee voldoet de Westhoek aan de criteria van een ruraal gebied (max. 350 inw/km² en max. bebouwde oppervlakte 15%).

⁷ Be.stat, bodemgebruik 2011, FOD Economie, KMO, middenstand en energie

PLAATSELIJKE GROEP

SAMENSTELLING

Voor de samenstelling van de huidige Plaatselijke Groep baseren we ons op de samenstelling van de Plaatselijke Groep van de vorige programmeerperiode 2008-2013. Deze samenstelling is gebaseerd op het samenwerkingsverband dat werd toegepast in de periode 1998-2001 toen de Westhoek geselecteerd was als LEADER II-gebied. Dit samenwerkingsverband werd opgestart tussen de Provincie West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest, het Westhoekoverleg en de partners van het toenmalige Streekplatform (vandaag RESOC Westhoek).

De huidige Plaatselijke Groep De Westhoek bestaat uit verschillende organisaties, overheden en partners die actief zijn op verschillende terreinen in de Westhoek, waarbij ze relevante kennis en ervaring hebben m.b.t. de gekozen thema's in de ontwikkelingsstrategie. Die groep komt minstens één keer per jaar samen om de koers en de voortgang van de ontwikkelingsstrategie te bespreken. Naast LEADER kunnen ook andere programma's van de streekwerking aan bod komen.

De Plaatselijke Groep wordt gedragen door een partnerschap bestaande uit volgende partners, actief in de streek:

- Provincie West-Vlaanderen
- Westhoekoverleg
- Sociale partners RESOC Westhoek

Deze partners vormen ook het beslissingsorgaan (Managementcomité). Daarnaast is er in de Plaatselijke Groep ook een adviserend orgaan (Technische Werkgroep). Dit wordt verder uitgewerkt in de rubriek "werking".

JURIDISCHE STRUCTUUR

Juridisch wordt de Plaatselijke Groep gedragen door het hierboven vermelde partnerschap van de 18 gemeenten van het Westhoekoverleg, de sociale partners van het RESOC Westhoek en de Provincie West-Vlaanderen. Deze drie partners zullen binnen de drie maanden na indiening van de ontwikkelingsstrategie een samenwerkingsovereenkomst ondertekenen en voorleggen aan het Managementcomité PDPO. De partners kiezen er voor om het provinciebestuur juridisch en financieel verantwoordelijke te laten zijn gelet op de opgebouwde ervaring in beheer en opvolging van Europese programma's.

WERKING

Voor de goede werking van de Plaatselijke groep wordt geopteerd voor een beslissings- en een adviserend orgaan. Daarnaast is er ook een secretariaat, met een coördinator en een halftijds administratieve kracht, dat de (bijeenkomsten van) de plaatselijke groep voorbereidt en ondersteunt, (kandidaat-)indieners van projectvoorstellen informeert, vorming organiseert, instaat voor de dagdagelijkse opvolging van de uitvoering van het programma...

Er is dus een **functiescheiding** voorzien tussen de beoordeling en de selectie van de projecten: de technische werkgroep zal de projecten beoordelen, terwijl het managementcomité over de steunaanvragen voor de projecten zal beslissen. Deze tweetrapswerking wordt ook voor andere Europese programma's toegepast en heeft haar deugdelijkheid al bewezen.

BESLUITVORMING: MANAGEMENTCOMITÉ WESTHOEK

SAMENSTELLING

Het Managementcomité is het beslissingsorgaan en bestaat uit 50% vertegenwoordiging van overheden en 50% vertegenwoordiging vanuit het middenveld. Het Managementcomité bestaat uit zes vertegenwoordigers van het Provinciebestuur en vijf van de gemeentebesturen (elf stemmen in totaal). Daarnaast maken ook elf economische en sociale partners en verenigingen die actief zijn in de streek, deel uit van het Managementcomité. Hiervoor werd enerzijds gekeken naar de samenstelling van het Managementcomité (2007-2014) en anderzijds naar geïnteresseerde organisaties werkzaam in de Westhoek. Hierbij werd gewaakt over een goede weerspiegeling van de sociaaleconomische partners van onze regio en, logischerwijs, naar de relatie met de hieronder beschreven LEADERthema's.

Concreet zullen er minstens evenveel vertegenwoordigers zijn voor de economische en sociale partners en verenigingen als er overheidsinstanties zijn. Het is echter zo dat het – op moment van indienen van de Lokale Ontwikkelingsstrategie – nog niet voor alle hieronder vermelde partners duidelijk was tot welke groep ze behoren. De samenstelling gebeurde in eer en geweten en is in consensus tot stand gekomen. Indien er vanuit hogere instanties richtlijnen komen dat de verhouding alsnog niet correct zou zijn (te veel stemmen voor overheidsinstanties), dan zullen de nodige aanpassingen zo snel als mogelijk worden doorgevoerd.

Voorstel leden Managementcomité: de definitieve keuze zal worden opgenomen in het draaiboek / huishoudelijk reglement.

	Overheden	Naam	Plaatsvervanger
1	Provincie West-Vlaanderen	Guido Decorte	/
2	Provincie West-Vlaanderen	Lies Laridon	/
3	Provincie West-Vlaanderen	Gunter Pertry	/
4	Provincie West-Vlaanderen	Martine Vanbrabant	/
5	Provincie West-Vlaanderen	Gilbert Verkinderen	/
6	Provincie West-Vlaanderen	Jef Verschoore	/
7	Westhoekoverleg	Peter Roose	Dirk Cardoen
8	Westhoekoverleg	Christof Dejaegher	Dirk Vermeulen
9	Westhoekoverleg	Toon Vancoillie	Johan Demonie
10	Westhoekoverleg	Ann Vansteenkiste	Wout Cornette
11	Westhoekoverleg	Alain Wyffels	Jan Durnez
	Middenveld	Naam	Plaatsvervanger
12	ABVV	Jasper Rommel	?
13	ACV	Peter Debaenst	?

14	Unizo	Petra Breyne	?
15	Voka	Patrice Bakeroot	Jonas Plouvier
16	ABS	Eric Boussery	?
17	Boerenbond	Maarten Stuer	?
18	Nog te bepalen		
19	Nog te bepalen		
20	Nog te bepalen		
21	Nog te bepalen		
22	Nog te bepalen		
	Raadgevend	Naam	Plaatsvervanger
23	Leadersecretariaat	Wouter Bertier	/
24	Leadersecretariaat	Winnie Bruynooghe	/
25	Provincie West-Vlaanderen	Bern Paret	/
26	Plattelandsloket	Kristof Verhoest	?
27	Westhoekoverleg	Dieter Hoet	?
28	Resoc	Sigrid Verhaeghe	Brecht Vangheluwe

WERKING

Het Managementcomité vergadert minimaal 1 x per jaar. Het comité kiest een voorzitter en ondervoorzitter. De beslissingen worden genomen bij consensus. Alle afspraken i.v.m. de werking worden opgenomen in het Huishoudelijk Reglement.

TAKEN

- Indienen lokale ontwikkelingsstrategie Westhoek.
- Lanceren van een oproep voor LEADERprojecten na goedkeuring ontwikkelingsstrategie.
- Ontwikkelingsstrategie bekend maken in de streek.
- Beslissen over de ingediende projecten op basis van de door de Technische Werkgroep geformuleerde adviezen.
- Opvolgen voortgang ontwikkelingsstrategie.
- Beslissen over aangevraagde wijzigingen in goedgekeurde projecten.
- Beslissen over wijzigingen in de ontwikkelingsstrategie.

Alle taken worden opgenomen in het Huishoudelijk Reglement.

ADVISERING: TECHNISCHE WERKGROEP

SAMENSTELLING

De samenstelling van de Technische Werkgroep weerspiegelt de actieve organisaties en besturen in de streek. De vertegenwoordigers worden gekozen op basis van specifieke deskundigheid.

Naargelang de agenda kunnen externe deskundigen uitgenodigd worden. Iedere vertegenwoordiger koppelt terug binnen de eigen organisatie op de daarvoor geëigende overlegtafels.

Voorstel leden Technische Werkgroep: de definitieve keuze zal worden opgenomen in het draaiboek / huishoudelijk reglement.

	Organisatie	Expert	Naam
1	Voorzitter Managementcomité	Managementcomité	?
2	Leadersecretariaat	LEADER	Wouter Bertier
3	Leadersecretariaat	LEADER	Winnie Bruynooghe
4	Plattelandsloket	PDPO	Kristof Verhoest
5	Provincie West-Vlaanderen	Landbouw	Bart Boeraeve
6	Provincie West-Vlaanderen	Gebiedswerker	Filip Boury
7	Provincie West-Vlaanderen	Gebiedswerker Welzijn	Jan Leicher
8	Provincie West-Vlaanderen	Gebiedswerker Cultuur	Katrien Hindryckx
9	Westtoer	Regiomanager	Valérie Heyman
10	Jeugd in de Westhoek	Coördinator	Mieke Vanelslende
11	Regionale Landschappen	Coördinator	Dirk Cuvelier/Henk Schaut
12	Kind en Gezin	Kinderopvang	Ann Vercauteren
13	Samenlevingsopbouw?	Armoede en kwetsbaarheid	Chris Verstraete?
14	Vlaamse Landmaatschappij	Platteland	Liesbeth Gellinck / Frans Pauwels
15	Landelijke Gilden	Consulent	Isabel Lebbe
16	Vertegenwoordiger Thema	Armoede en Kwets-	Baarheid?
17	Vertegenwoordiger Thema	Armoede en Kwets-	Baarheid?
18	Vertegenwoordiger Thema	Kennisoverdracht	Landbouw?
19	Vertegenwoordiger Thema	Kennisoverdracht	Landbouw?
20	Vertegenwoordiger Thema	Streekidentiteit	(Toerisme)?
21	Vertegenwoordiger Thema	Streekidentiteit	(Toerisme)?

WERKING

De technische werkgroep wordt samengeroepen door het LEADERsecretariaat, in samenspraak met de voorzitter van het Managementcomité. De frequentie van vergaderen wordt bepaald door het takenpakket en de indiening van projecten. De Technische Werkgroep vergadert minimaal 1 maal per jaar.

TAKEN

De Technische werkgroep bereidt de samenkomsten van het Managementcomité voor in die zin dat zij:

- De ontwikkelingsstrategie mee opmaken.
- Een communicatiestrategie opmaken voor de bekendmaking van de ontwikkelingsstrategie.
- Een advies formuleren omtrent de ingediende projecten ten behoeve van het Managementcomité.

- De voortgang van de uitvoering van de projecten opvolgen via halfjaarlijkse voortgangsrapporten.
- De voortgang van de uitvoering van het programma opvolgen (budgettaire, lopende projecten, ...).
- Voorstellen formuleren ten behoeve van het Managementcomité met betrekking tot het bijsturen van de ontwikkelingsstrategie.
- ...

SECRETARIAAT

Het secretariaat wordt door het provinciebestuur als de juridisch en financieel verantwoordelijke gehuisvest in het Streekhuis Esenkasteel, Woumenweg 100, 8600 Diksmuide. Het secretariaat zal bestaan uit een voltijdse coördinator en een halftijdse administratief medewerker. Voor een vlotte overgang en om de opgedane ervaring en kennis te borgen, zal de coördinator van LEADER Westhoek, namelijk de heer Wouter Bertier (A-niveau), het coördinatorschap van LEADER Westhoek verder op zich nemen.

Voor de financiële opvolging van het programma krijgt het secretariaat ondersteuning van de boekhoudcel van de dienst Gebiedsgerichte Werking van de provincie West-Vlaanderen.

TAKEN

Het secretariaat staat in voor de dagelijkse aansturing en opvolging van de ontwikkelingsstrategie. Dit houdt in:

- Begeleiding en ondersteuning van (kandidaat)promotoren. Voor kleine projecten wordt de administratie tot het minimum beperkt.
- Informatieverstrekking naar de streek.
- Secretariaat opnemen van de technische werkgroep en het managementcomité.
- Administratief en financieel aanspreekpunt.
- Rapportering.
- Organiseert vormingsactiviteiten die verband houden met de ontwikkelingsstrategie.
- Volgt samen met provinciaal plattelandsloket Vlaamse en Europese ontwikkelingen m.b.t. Plattelandsbeleid op.
- ...

PROFIEL COÖRDINATOR

De coördinator staat in voor de uitvoering van de ontwikkelingsstrategie en de daaraan verbonden taken (zie boven). Van de coördinator wordt verwacht dat hij/zij zich inschrijft in de Streekwerking aangezien verschillende streekdocumenten (o.a. Streekagenda, Streekpact, Tussentijds Actieplan Toerisme, Sociaal-Geografische analyse van de Westhoek) als basis voor deze ontwikkelingsstrategie

gediend hebben. De coördinator heeft voeling met de streek, heeft kennis van wat er zich op het vlak van plattelandsbeleid afspeelt en engageert zich volop in het Vlaams ruraal netwerk. Hij/zij gaat ook actief op zoek samenwerkingsprojecten in andere LEADERgebieden.

FINANCIEEL PLAN SECRETARIAAT

De Plaatselijke Groep kiest ervoor om een voltijds coördinator en een halftijds administratief medewerker aan te werven voor de goede uitvoering van deze strategie. Deze personen zullen gehuisvest worden in het Streekhuis Esenkasteel en zullen zo mee ingeschakeld worden in de ruime streekwerking van De Westhoek. De coördinator en de medewerker worden aangesteld tot 30 juni 2022. Het secretariaat kan beroep doen op een beperkt deel werkingskosten per jaar (5000 euro per jaar). 10% van het budget voor de Technische Bijstand wordt gereserveerd voor vorming van de leden van de Plaatselijke Groep, Technische Werkgroep en het secretariaat. Naast workshops, al dan niet themagericht en bezoekenmomenten naar andere plattelandsregio's zal ook het aanbod van het Vlaams Ruraal Netwerk, maar ook activiteiten van het Plattelandsloket van de Provincie ruim verspreid worden. (zie bijlage: indicatief Financieel Plan)

SELECTIEPROCEDURE EN –CRITERIA

De plaatselijke groep neemt zich voor om binnen de 6 maanden na goedkeuring van de ontwikkelingsstrategie een gedetailleerd draaiboek/huishoudelijk reglement op te maken. Daarin zullen operationele aspecten vervat zijn. De volgende documenten zullen in dit draaiboek opgenomen worden:

- projectoproep
- projectfiche
- handleiding bij de projectfiche
- selectiecriteria
- toezicht op de projecten en opvolging

In deze ontwikkelingsstrategie kunnen nu al een aantal punten naar voor worden geschoven m.b.t. selectieprocedure en –criteria.

SELECTIEPROCEDURE

- De projecten moeten ingediend worden op het secretariaat van de Plaatselijke Groep Westhoek.
 - o Afhankelijk van de beschikbare budgetten zullen wellicht een tweetal projectrondes per jaar worden ingericht.
 - o De data van die projectrondes worden ruim op voorhand bekendgemaakt via de kanalen opgesomd onder de rubriek “continuïteit”.
 - o De promotoren zullen gevraagd worden hun projectvoorstel te formuleren naar het model van een projectaanvraag. Dit model wordt ontworpen door het secretariaat en ter goedkeuring voorgelegd aan het Managementcomité (zal ook vervat zijn in het draaiboek).

- De promotor kan rekenen op de hulp van het secretariaat en de medewerkers van het streekhuis om te komen tot een volledige en duidelijke projectaanvraag.
- Het secretariaat maakt op basis van de selectiecriteria een eerste beoordeling op. Dit wordt vertaald in een samenvattende fiche (voor de selectiecriteria, zie volgende paragraaf).
- De projecten worden aan de Technische Werkgroep voorgelegd. Deze werkgroep formuleert een advies.
- Vervolgens worden de projecten voorgelegd aan het Managementcomité die de projecten selecteert en goedkeurt op basis van het advies van de Technische Werkgroep.
- Een basisvoorwaarde om in aanmerking te komen voor selectie is dat de projectaanvragen volledig en ontvankelijk (op tijd binnen, handtekening promotor...) moeten zijn.
- Verder zal het Managementcomité beslissen op basis van het advies van de Technische Werkgroep.

SELECTIECRITERIA

In het kader van het provinciaal plattelandsprogramma goedgekeurd door de provincieraad op 3 juli 2014 werden een aantal selectiecriteria opgemaakt. De Plaatselijke Groep heeft zich hierop gebaseerd om eigen richtinggevende criteria per maatregel en actie uit te werken. In deze Lokale Ontwikkelingsstrategie staan bij elke maatregel al criteria vermeld. Projectvoorstellen zullen dan op basis van al deze criteria worden geselecteerd.

MONITORING EN EVALUATIE

INHOUDELIJKE MONITORING

Binnen de opgezette structuur is het Managementcomité verantwoordelijk voor de goede uitvoering van de ontwikkelingsstrategie:

- De promotoren rapporteren 6-maandelijks aan het secretariaat en de Technische Werkgroep over de voortgang van het project;
- De Technische Werkgroep geeft suggesties voor bijsturing;
- De Technische Werkgroep rapporteert indien nodig aan het Managementcomité;
- Bij een afwijkende uitvoering van een project, wordt er onmiddellijk gerapporteerd aan het Managementcomité;
- Er kunnen bijsturingen geëist worden door het Managementcomité;
- De promotoren maken een eindrapport op bij het beëindigen van het project dat voorgelegd wordt aan de Technische Werkgroep en het Managementcomité;

FINANCIËLE MONITORING

- Het Managementcomité is verantwoordelijk voor de financiële opvolging van de ontwikkelingsstrategie. Uitbetaling aan de projectpromotoren loopt echter via het Vlaams Betaalorgaan.

- 6-maandelijks richten promotoren een declaratie aan het secretariaat van de Plaatselijke Groep.
- Het secretariaat gaat na of de verrichte uitgaven voor subsidie in aanmerking komen (administratieve controle) en stuurt ze door naar de beheersautoriteit VLM.
- De uitbetaling van de LEADERsteun gebeurt rechtstreeks vanuit het Vlaams betaalorgaan na goedkeuring door de VLM aan de promotor.
- Voor verdere details over het financiële toezicht op het niveau van het ontwikkelingsstrategie, zie “financieel beheer”.

EVALUATIE

Evaluatie van de voortgang van de ontwikkelingsstrategie zal gebeuren aan de hand van indicatoren opgesteld door de beheersdienst om PDPO-projecten te evalueren. Naast deze indicatoren vormen de resultaatsgebieden/indicatoren die vermeld staan bij elke maatregel een basis voor evaluatie.

Op projectniveau zullen de promotoren zich op dezelfde indicatorenlijst moeten baseren om hun indicatoren op te stellen (naast een mogelijkheid om ook eigen indicatoren aan te geven), waarop ze geëvalueerd zullen worden. Door het opnemen van dezelfde indicatorenset op strategie- en projectniveau is een snelle terugkoppeling steeds mogelijk. Evaluatie van de ontwikkelingsstrategie zal gebeuren halfweg de periode en op het einde. Op projectniveau zullen de indicatoren via de zesmaandelijksse rapportering worden meegegeven aan de Technische Werkgroep en het Managementcomité.

Wat de verspreiding van de resultaten naar het LEADERnetwerk toe betreft zal de Plaatselijke Groep zich inschrijven in de bepalingen van het Vlaams Ruraal Netwerk en de afdeling Monitoring en Studie van het departement Landbouw en Visserij.

CONTINUÏTEIT

Om continuïteit te kunnen bewerkstelligen, is voldoende effectieve communicatie noodzakelijk opdat de bekendheid, de legitimiteit en het draagvlak worden verhoogd. De communicatie gebeurt zowel door de Plaatselijke Groep, de coördinator als door de promotoren van alle goedgekeurde projecten.

De communicatie moet erop gericht zijn om:

- De Plaatselijke Groep, het LEADERgebied en de bijhorende ontwikkelingsstrategie bekend te maken.
- Goede projectideeën te verzamelen en in de kijker te plaatsen.
- Het streeknetwerk en beleidsmakers te betrekken in de LEADERwerking.
- De bevolking te informeren over de doelstellingen en realisaties van het LEADERprogramma.
- De rol van de provinciale en Vlaamse Overheid en de Europese Unie bekend te maken.

Een brede mix van communicatiekanalen en media zal worden gehanteerd om bovenstaande zaken te bereiken. Er wordt gedacht aan het gebruik van sociale media bij de LEADERcommunicatie, aan het organiseren van toegankelijke infomomenten, events en aan het verspreiden van persberichten.

De leden van de Plaatselijke Groep zullen ook gebruik maken van de eigen kanalen om de achterban te informeren.

De volgende doelgroepen zullen benaderd worden:

- de begunstigden van de ontwikkelingsstrategie en de potentiële projectindieners;
- het ruime publiek.

De middelen voor het voeren van deze algemene communicatie worden benomen op de budgetten werking Plaatselijke Groep. De verantwoordelijkheid voor de algemene communicatie zal in handen zijn van de coördinator die samen met de administratieve ondersteuning er onder meer zal over waken dat in alle gevoerde communicatie en publiciteit met betrekking tot LEADER de financierende overheden (EU, Vlaanderen en provincie) voldoende aandacht krijgen. Specifiek voor communicatie zal een bedrag van minimum 2.000 euro (= 5% van de werkingskosten van de Plaatselijke Groep) worden gereserveerd voor de volledige periode. Gericht, effectieve en goede communicatie kan vaak met een beperkt budget gerealiseerd worden.

De dienst Communicatie van de provincie West-Vlaanderen kan hierbij telkens een sterke partner zijn. Ook de bestaande communicatievormen vanuit de streekwerking bieden tal van mogelijkheden. Alle initiatieven ivm. De Westhoek Inspireert sluiten nauw aan bij de LEADERfilosofie en –boodschap.

COMMUNICATIE BIJ AANVANG PROGRAMMA

Na goedkeuring van de ontwikkelingsstrategie (voorzien in het voorjaar van 2015) zal vooreerst een persbericht de wereld worden ingestuurd. Dit zal worden verspreid via de reguliere kanalen. Ook alle gemeentes, organisaties en relevante provinciale diensten zal gevraagd worden de opstart en de eerste projectoproep kenbaar te maken via infobladen, nieuwsbrieven, ... Hierbij zal speciale aandacht uitgaan naar de landbouworganisaties en hun nieuwskanalen zoals o.a. VILT. Ook het Vlaams Ruraal Netwerk zal worden geïnformeerd en gevraagd het nieuws op hun site op te nemen.

Daarnaast zal ook een breed infomoment georganiseerd worden waarop zowel het Managementcomité, de Technische Werkgroep, alle lokale besturen en organisaties (o.a. landbouworganisaties) en kandidaat-promotoren uit de regio zullen worden uitgenodigd.

PERMANENTE COMMUNICATIE TIJDENS HET PROGRAMMA

Het is belangrijk het onderwerp ‘warm’ te houden in de media. Uiteraard zullen de projectoproepen telkens minstens mits een persbericht worden bekendgemaakt. Daarnaast wordt er naar gestreefd om het nieuws maximaal in de hierboven vermelde kanalen op te (laten) nemen.

Verder zal via volgende kanalen gecommuniceerd worden:

- De eigen website (onder de koepelsite van de Provincie West-Vlaanderen) met bijhorende elektronische nieuwsbrieven.
- Website streekhuis Esenkasteel.
- Elektronisch magazine Streekhuis Esenkasteel.
- Nieuwsbrief Streekhuis Esenkasteel.
- Halfjaarlijkse rapportage Westhoekoverleg en andere streekfora.
- Jaarlijkse rapportage Provinciaal Managementcomité.

COMMUNICATIE VAN DE RESULTATEN

Het is belangrijk om ook de resultaten mee te geven van de voortgang van het programma enerzijds en van de uitgevoerde projecten anderzijds aan het brede publiek. Tussentijds worden de mogelijkheden bekeken om opnieuw een ruime communicatie te voeren in de geschreven en gesproken pers. Na afloop van het programma zullen de verschillende projecten overzichtelijk worden gebundeld. De meest geschikte format om dit te doen zal in overleg met communicatie-experten op dat ogenblik worden bekeken.

INDICATIEF FINANCIËEL PLAN

Westhoek			
Leader	€ 5.154.330,53		
Omgevingskwaliteit	€ 1.812.542,94		
Totaal	€ 6.966.873,46		
Leader	€ 5.154.330,53	Detailering	
Technische Bijstand = secretariaat	€ 885.801,70		
		Loonkosten Coördinator (01/01/2015 - 30/06/2022 voltijds)	€ 605.382,70
		Loonkosten Adm. Medewerker (01/01/2015 - 30/06/2022 halftijds)	€ 240.419,01
		Werkingskosten (5000 euro per jaar 2015-2022)	€ 40.000,00
1. Kennisoverdracht en innovatie binnen de reguliere en/of biologische land-, tuin- en bosbouwsector	€ 1.422.842,94	1.1 De regio uitbouwen als een koploper op gebied van AgroCleantech	€ 500.000,00
		1.2 Duurzaam water- en bodembeheer ifv. klimaatadaptatie	€ 172.842,94
		1.3 Stimuleren van samenwerking en diversificatie in de landbouw	€ 350.000,00
		1.4 Begeleiden van rurale ondernemers	€ 200.000,00
		1.5 Meer en betere opleidingskansen in een rurale omgeving	€ 200.000,00
2. Profilering en promotie van de streekidentiteit (met inbegrip van toerisme en recreatie)	€ 1.422.842,94	2.1 Streekcommunicatie en branding	€ 275.000,00
		2.2 Versterking streekidentiteit	
		2.2.1 Van terroir tot gastronomie	€ 400.000,00
		2.2.2 Stimuleren van innovatieve samenwerking tussen KMO's met het oog op een innovatieve streekidentiteit	€ 125.000,00
		2.2.3 Beleven in een authentiek landschap	€ 222.842,94
		2.2.4 Een kind- en jeugdvriendelijk aanbod	€ 400.000,00
3. Armoede en kwetbaarheid in de landbouw- en plattelandsgemeenschap	€ 1.422.842,94		€ 1.422.842,94
		3.1 Vervoersafhankelijkheid	
		3.2 Toegankelijke dienstverlening op het platteland	
		3.3 Vermaatschappelijking van de zorg	
		3.4 Wonen en werken	
		3.5 Sociaal maatschappelijke rol voor de landbouw	
Omgevingskwaliteit	€ 1.812.542,94		
4. Omgevingskwaliteit Westhoek			
	€ 1.800.000,00	4.1 Voorzien in multifunctionele ontmoetingsruimte (dorpshuizen/ontmoetingscentra en buitenschoolse kinderopvang) (12 dossiers x 150.000 euro)	€ 1.800.000,00
	€ 12.542,94	4.2 Duurzame inrichting van het functioneel wegennet op het platteland	€ 12.542,94
		4.3 Valoriseren cultuurhistorisch erfgoed	

FINANCIEEL BEHEER

De Plaatselijke Groep is verantwoordelijk voor het financiële beheer en opvolging van de ontwikkelingsstrategie. In de praktijk zal dit gebeuren onder 'werking van de Plaatselijke Groep' door het secretariaat. Deze zullen een afzonderlijke programma- en projectadministratie bijhouden die o.m. alle facturen en betaalbewijzen omvat van de werking Plaatselijke Groep. Die bewijsstukken blijven gedurende minstens drie jaar na de betaling van het eindsaldo ter beschikking van de Commissie.

De provincie treedt op als administratief en financieel eerstverantwoordelijke. Als provinciebestuur is het echter moeilijk om, ten behoeve van de uitvoering van de LEADERontwikkelingsstrategie, een aparte rekening te openen. Wel worden maatregelen genomen (onder meer het werken met aparte codering van de uitgaven/betalingsbewijzen in verband met LEADER) opdat de gemaakte kosten en de betalingsbewijzen op een snelle en vlot controleerbare manier te detecteren zijn in het kader van werking Plaatselijke groep.

Daarnaast gebeurt een (administratieve) controle van de afrekeningen van de projectpromotoren waarna ze worden doorgestuurd aan de beheersautoriteit voor uitbetaling. Voor die uitbetaling aan de projectpromotoren wordt volgend stramien gevolgd.

- 6-maandelijks richten promotoren een declaratie aan het secretariaat van de Plaatselijke Groep.
- het secretariaat gaat na of de verrichte uitgaven voor subsidie in aanmerking komen (administratieve controle) en stuurt ze door naar de beheersautoriteit VLM.
- de uitbetaling van de LEADERsteun gebeurt rechtstreeks vanuit het Vlaams betaalorgaan na goedkeuring door de VLM.

Inzake financieel beheer en controles komen er nog bijkomende richtlijnen vanuit de beheersdienst. De Plaatselijke Groep engageert er zich toe om deze richtlijnen integraal in te passen in haar draaiboek (op te stellen binnen de 6 maanden na goedkeuring) waarvan dit financieel beheer een onderdeel uitmaakt.

De Plaatselijke Groep is ook verantwoordelijk voor de financiële opvolging van de ontwikkelingsstrategie. Hiertoe zal de Plaatselijke Groep door het secretariaat (na advies van de Technische Werkgroep) minstens één maal per jaar geïnformeerd worden inzake de financiële stand van zaken (toegekende middelen, uitbetalingsaanvragen, opvolging n+2-regel, ...).

Op die manier kan de Plaatselijke Groep gefundeerde beslissingen nemen in verband met de financiële opvolging van die ontwikkelingsstrategie.

ONTWIKKELINGSPROGRAMMA

BESCHRIJVING EN ANALYSE VAN HET LEADERGEBIED

DEMOGRAFISCH⁸

Als de Westhoek in zijn geheel bekeken wordt, dan is het **inwonersaantal**⁹ tussen 2004 en 2014 gestegen met 3,66%, of dus een toename van 7.928 mensen. Er lijkt dus sprake van een groei voor de regio, maar de onderlinge verschillen binnen de regio zijn groot. De verandering van de bevolking verloopt immers aan twee snelheden in de Westhoek: in Nieuwpoort, Diksmuide, Alveringem, Poperinge, Veurne, De Panne en Koksijde is er in het algemeen een matige tot sterke krimp in vergelijking met 2002. Ook de noordostrand rond Koekelare en Kortemark kent een afname van de bevolking. Daar staat tegenover dat zowel de kuststreek als de regio rond Wervik en Zonnebeke een groei kennen.

Voor de streek als geheel ziet de **leeftijdsverdeling**⁹ er als volgt uit: zowel jongeren tot 18 jaar als de groep jongvolwassenen (18-35 jaar) bedraagt elk een kleine 20% van de totale bevolking. De grootste groep zijn echter de 35 tot 60-jarigen, die 33% van de bevolking uitmaken. Iets meer dan 27% van de bevolking is ouder dan 60 jaar, waarvan slechts 6% ouder is dan 80 jaar. Dat de grootste leeftijdsgroepen zich situeren tussen 35 en 80 jaar is geen toeval, aangezien hierin ook de zogenaamde babyboomgeneratie zit, die verdeeld worden over deze twee groepen. Deze generatie is immers de naoorlogse generatie die nu een leeftijd heeft tussen 45 à 50 en 70 jaar. Deze komen, net zoals in de rest van het land, ook in de Westhoek tot uiting. Ook nu blijken er echter grote verschillen binnen de streek. Er zijn een aantal gemeenten met een duidelijk hoger percentage aan ouderen (60-plussers) en mensen tussen 35 en 59 jaar. Vooral het Noordoosten, met gemeenten zoals Kortemark, Koekelare en Diksmuide vertonen deze hoge percentages. Ook de kustregio met uitzondering van De Panne toont een hoog percentage ouderen. Daartegenover staan Nieuwpoort, Diksmuide, Alveringem, Poperinge, Veurne, De Panne en Koksijde, die een iets hoger dan gemiddeld percentage jongeren onder 18 jaar herbergen. Er zijn dus duidelijke ruimtelijke verschillen wat betreft leeftijdsverdeling, maar er zijn ook een aantal opvallende gelijkenissen voor alle gemeenten van de Westhoek. Zo heeft iedere gemeente op een uitzondering na een hoger percentage jongeren onder de 18 jaar dan jongvolwassenen tussen 18 en 35 jaar. Dit is deels te verklaren doordat studenten vaak enkele jaren naar een stad buiten de Westhoek trekken om daar hogere studies te volgen, waarbij het niet altijd zo is dat ze na de studies terugkomen naar de streek, een fenomeen dat ook wel “braindrain” wordt genoemd. De analyse wijst uit dat de kustregio wel een duidelijke uitstroom van jonge gezinnen kent, terwijl landinwaarts in de gemeenten Diksmuide, Alveringem, Vleteren, Kortemark en deels ook Houthulst, er wel een instroom is van jonge gezinnen.

De kuststrook heeft een veel hogere afhankelijkheidsindex en een grotere veroudering dan de rest van de Westhoek, daar waar de strook net achter de kuststrook een jongere bevolking toont met een lage afhankelijkheid. Veel ouderen hadden al een tweede verblijf en/of willen hun oude dag doorbrengen aan de kust. Doordat het hier vooral gaat om de rijkere middenklasse, zijn de vastgoedprijzen hier hoger waardoor ze vaak ook buiten het budget vallen van jonge gezinnen. Zij worden daardoor gedwongen om verder van de kust te gaan wonen, en komen daardoor

⁸ Decraene, V. & Loopmans, M. 2011, Westhoek: een integrale geografische analyse.

⁹ Cijfers Steunpunt Sociale Planning 2014

voornamelijk terecht in de strook net achter de kuststrook, waar de vastgoedprijzen beduidend lager zijn, maar de kust nog steeds op een overbrugbare afstand ligt. Daardoor is er aan de kust een hoger percentage ouderen, terwijl de strook achter de kuststrook relatief meer twintigers en dertigers telt. De rest van de Westhoek heeft een afhankelijkheidsindex die overeenstemt met het Vlaams gemiddelde (0,91). De veroudering geeft een vergelijkbaar patroon. Het gemiddelde voor de Westhoek ligt op zich al een stuk hoger dan het Vlaamse gemiddelde (1,43 ten opzichte van 1,09), maar er zijn zoals verwacht grote interne verschillen. De kuststrook kent pieken tot boven 3, terwijl de strook net achter de kuststrook dalen kent met waarden zoals 0,66 voor Steenkerke of zelfs 0,48 in Booitshoeke, beiden in Veurne. De rest van de Westhoek kent waarden rond maar vooral boven het Vlaams gemiddelde. Deze ruimtelijke verdeling is een belangrijke vaststelling naar toekomstperspectieven: de kust zal immers een hoog percentage zorgbehoevenden tellen, terwijl er weinig dragende schouders zijn om deze zorg van te betalen.

ECONOMISCH¹⁰

Economisch gezien boert de Westhoek – gegeven de crisis – relatief goed. Het aantal bedrijven is in 2012 sterker toegenomen dan gemiddeld in West-Vlaanderen. In de Westhoek waren in 2013 20.325 ondernemingen actief, dit is goed voor een aandeel van 19% van de West-Vlaamse ondernemingen. Het economische weefsel kent een vrij mooie diversiteit. Dit blijkt uit de spreiding van de tewerkstelling tussen de sectoren (primaire, secundaire, tertiaire en quataire). Deze diversiteit is zeker een troef, om schokken in bepaalde (sub)sectoren en niches te kunnen opvangen en tevens tewerkstellingsmogelijkheden te bieden aan een breed spectrum van mensen.

90% van de bedrijfsvestigingen in de Westhoek telt minder dan 20 werknemers. De Westhoek is dé KMO-regio bij uitstek en de KMO's vormen de economische motor van het gebied. Toch kan deze bedrijvigheid niet los gekoppeld worden van het beperkt aantal “grotere spelers” (profit en non-profit) die verankerd zijn met en in de regio. Het aantal zelfstandigen en helpers is sinds 2007 slechts in beperkte mate toegenomen, hun aandeel in de potentiële beroepsbevolking is met 17% quasi gelijk gebleven. Het aantal starters is de laatste vijf jaar in de Westhoek gestaag toegenomen, met gemiddeld gezien een stijging van 3,40% per jaar.

Tabel 2 geeft een overzicht van de tewerkstellingscijfers en bedrijfsgegevens binnen de belangrijkste economische sectoren in de Westhoek: landbouw, bouw en toerisme.

Tabel 2: overzicht van de tewerkstellingscijfers en bedrijfsgegevens binnen de sectoren landbouw, bouw en toerisme, cijfers van 2011 (*2012) (Bron: Streekpact Westhoek 2013-2019)

	Landbouw	Bouw	Toerisme
Totale tewerkstelling	6.927	6.886	16.992
Zelfstandigen		2.113	
Loontrekkenden		4.773	
Bedrijven			
Aantal	3.335	2.718	169.948
Omzet (mln. €)		1.203,3*	1.131,4
Toegevoegde waarde (mln. €)	234	462,3	

¹⁰ Streekpact Westhoek

De landbouwsector en het agrocomplex is een eerste belangrijke economische sector. Voor de periode 2007-2010 was er een – te verwachten – afname van de totale tewerkstellingscijfers in de primaire sector. Toch zien we dat in de Westhoek er een toename is van de bezoldigde tewerkstelling van 28%. Met een kleine 7.000 tewerkgestelden (werknemers, zelfstandigen en helpers) en bijna 3.500 bedrijven is de Westhoek hoe dan ook dé landbouwstreek bij uitstek. De sector zorgt immers voor 8,2% van het totale aantal arbeidsplaatsen in de Westhoek. Wanneer we de blik verruimen naar het agrocomplex, met alle bedrijven en sectoren die direct of indirect gerelateerd zijn aan de land- of tuinbouw, zien we dat er in 2010 voor de Westhoek bijkomend 6.296 mensen in 559 bedrijven betrokken zijn bij de ruimere ontwikkelingen in de sector.

De bouwsector is traditioneel één van de dragende sectoren van het economische weefsel in de streek. In de periode 2007-2010 deed de bouwsector het in de Westhoek opvallend goed. Het totaal aantal jobs (loontrekkenden, zelfstandigen en helpers) steeg met 4,5%. De Westhoek was hiermee in West-Vlaams perspectief de sterkste groeier. In 2010 ging het in totaal om 7.043 jobs of 17,6% van de tewerkstelling in de bouw in West-Vlaanderen. Naar aanleiding van de crisis stellen we wel vast dat Veurne in 2012 minder bouwarbeiders tewerkstelt dan in 2009.

Op **toeristisch** vlak is de Westhoek een toonaangevende regio in Vlaanderen. Van de 15 Vlaamse toeristische regio's behoort de Westhoek op veel gebieden tot de top drie, onder andere wat betreft het toeristisch-recreatief aanbod en de toeristisch-economische rentabiliteit. Op het vlak van plattelandstoerisme is de Westhoek zelfs de nummer één in Vlaanderen. Toeristen leverden de Westhoek (Westkust niet inbegrepen) 119,5 miljoen € op aan directe bestedingen in 2011, waarvan 53% afkomstig van dagtoerisme en 47% van verblijfstoerisme. Dit gaat gepaard met een totale tewerkstelling van 1.792 voltijds equivalenten. Het kusttoerisme draagt uiteraard heel sterk bij tot het economische belang van de sector. In totaliteit, voor de "beide" toeristische regio's Westhoek en Westkust, worden 16.992 voltijds equivalenten tewerkgesteld, i.e. 33% van de tewerkstelling in de West-Vlaamse toeristische sector. Dit resulteert bovendien in directe bestedingen van de toeristen van maar liefst 1.131,4 miljoen €, eveneens een derde van de toeristische bestedingen in de provincie. We merken op dat de sector een grote diversiteit aan spelers kent: van kleinschalige en/of semi-vrijwilligersinitiatieven (van individuen en groepen van mensen) tot grotere gevestigde waarden met een aanzienlijke economische impact en een beloftevolle toekomst.

Wat betreft werkloosheid, toonde een recent onderzoek¹¹ aan dat de werkloosheidsgraad in de Westhoek in het algemeen laag is. Bij de mannen ligt hij lager dan bij de vrouwen, maar dat geldt voor heel Vlaanderen. Bovendien zijn er geen grote verschillen binnen de regio, al is de differentiatie ook nu weer kleiner bij de mannen dan bij de vrouwen, net zoals dit voor heel Vlaanderen is. Tegenover dit positieve cijfer staat dat de lonen echter ook aan de lage kant zijn. Het gemiddelde netto jaarinkomen blijft in de Westhoek overal (ver) onder het Vlaams gemiddelde, op Koksijde na. Bovendien zijn er interne verschillen binnen de Westhoek: Nieuwpoort, Diksmuide, Alveringem, Poperinge, Veurne, De Panne en Heuvelland hebben gemiddeld een lager netto inkomen dan andere gemeenten in de Westhoek.

¹¹ Decraene, V. & Loopmans, M. 2011, Westhoek: een integrale geografische analyse.

SOCIAAL/LEEFBAARHEID

VOORZIENINGEN

Ook op het gebied van voorzieningen zien we een interne diversiteit in de Westhoek. Uit onderzoek¹² blijkt dat de vier centrumsteden Veurne, Poperinge, Diksmuide en Ieper allen als “kleine stad” kunnen worden bestempeld. Toch zijn ze niet allen gelijk in uitrustingscore: Ieper biedt beduidend meer diensten aan dan de andere drie steden, en de invloedssfeer reikt ook een stuk verder, zowel voor de commerciële functies als de sociale functies. Ieper is bijgevolg de enige belangrijke kern, die de functies heeft van een zeer goed uitgeruste kleine stad. Een deel van haar oostelijke invloedssfeer wordt echter afgesnoept door Kortrijk. De andere steden bieden de diensten aan van een matig uitgeruste kleine stad. Het koopstromenonderzoek maakt duidelijk dat stadjes als Diksmuide en Poperinge hun bewoners niet het volledige gamma aan niet-dagelijkse goederen aanbieden; hiervoor gaan bewoners uit hun invloedssfeer voor dagelijkse goederen naar Ieper of (voor Diksmuide) Roeselare of Torhout. Diksmuide en Poperinge hebben bovendien deels overlappende invloedssferen, wat betekent dat bewoners uit deze invloedssfeer soms in Diksmuide, soms in Poperinge gaan winkelen. Veurne daarentegen ligt wat meer geïsoleerd en heeft een relatief onafhankelijke invloedssfeer, die enkel met Ieper en Koksijde, een kustgemeente met een hoog voorzieningenniveau deels overlapt. Als er wordt ingezoomd op de verschillende categorieën dan blijkt duidelijk dat de Westhoek vooral hoog scoort op kleinhandel en sport. De overheidsfunctie is eerder geografisch gewijzigd: de kleinere gemeenten bieden stelselmatig minder overheidsfuncties aan, daar waar de vier centrumsteden evenveel of meer overheidsfuncties aanbiedt ten opzichte van 1997.

Er zijn echter drie categorieën waar de Westhoek matig tot zwak scoort, namelijk de loketfunctie, de onderwijsfunctie en de vervoersfunctie. Wat betreft loketfunctie en onderwijsfunctie is er wel een verbetering merkbaar ten opzichte van 1997, daar waar de vervoersfunctie er net nog meer op achteruit is gegaan. De kustgemeenten zijn door het kusttoerisme logischerwijze beter uitgerust dan de andere gemeenten in de Westhoek, maar er is duidelijk een achterstand ten opzichte van de rest van Vlaanderen.

MOBILITEIT

Binnen het Vlaamse mobiliteitsbeleid vertrekt men steeds vanuit van het STOP-principe. Voor de Westhoek en andere landelijke regio's is een dergelijk principe niet dadelijk haalbaar. De verschillende functies en arbeidsplaatsen liggen niet om de hoek waardoor het stappen en het trappen niet toereikend zijn om tijdig de bestemming te bereiken. De regio wordt daarenboven gekenmerkt door een sterk verspreide bebouwing en naast enkele kleinere steden treffen we in hoofdzaak diverse kleine kernen/dorpen aan. In die dorpen treffen we vaak een sterke vergrijzing aan. Dit brengt met zich mee dat een groot deel van de bevolking als minder-mobiel kan beschouwd worden.

Het openbaar vervoer in de Westhoek is zwak uitgebouwd; regionale busverbindingen ontbreken, de overblijvende vaste busdiensten zijn vooral gericht op scholen en niet op werken (rijden niet in

¹² Decraene, V. & Loopmans, M. 2011, Westhoek: een integrale geografische analyse.

schoolvakanties, slechte bediening bedrijvenzones), de halten van het openbaar vervoer zijn voor sommige mensen moeilijk bereikbaar en het bestaande openbaar vervoer is bijzonder traag (2 à 3x trager dan autorittijd). Bovendien zijn de normen basismobiliteit onvolledig uitgevoerd, minder dan elders in Vlaanderen (vooral door ontbreken van ritten na 19u en in het weekend). Daarnaast heeft de Vlaamse overheid medio 2012 het belbusaanbod in de regio teruggeschoefd tijdens de daluren. Het huidige aanbod aan openbaar vervoer biedt ook niet dadelijk een optimale frequentie aan voor zowel toerist als werkende medemens. Het aanbod is hoofdzakelijk afgestemd op de schoolgaande jeugd. Bijkomende investeringen in basismobiliteit zijn niet waarschijnlijk, gezien de huidige besparingen in Vlaanderen. Het spoorverkeer is ongewijzigd: de lijn 69 Kortrijk-Poperinge en de lijn 73 Deinze-Adinkerke blijven zorgen voor de spoorverbinding tussen de Zuidelijke en de Noordelijke Westhoek en het hinterland. Vooral de verbinding tussen Ieper en het noorden van de Provincie blijft een knelpunt. De NMBS voorziet vnl. verbeteringen aan de bestaande stationsinfrastructuur. Er is voorlopig geen verbinding voorzien tussen Adinkerke en Noord-Frankrijk. De spoorverbinding tussen Poperinge en Noord-Frankrijk is vervangen door de Frans-Vlaanderenweg.

ARMOEDE

Armoede is in een plattelandsregio zoals de Westhoek minder zichtbaar dan in de stad. Het is veel moeilijker om kwetsbare doelgroepen in beeld te brengen en te bereiken op het platteland. Niet enkel omdat armoede hier verspreid is, maar ook omdat mensen hier meer dan elders hun problemen verborgen houden. Maar er is meer aan de hand. Terugtrekkende diensten en voorzieningen, vervoersarmoede, beperkte bestuurskracht van kleinere gemeenten en OCMW's, specifieke woonnoden op het platteland, de preciaire arbeidsmarkt, ... het zijn typische fenomenen in de Westhoek die armoede en uitsluiting in de hand werken. We kunnen stellen dat bejaard zijn, huren, eenoudergezinnen, ouder, alleenstaand en een zwakke sociaal economische positie (niet werken, laag opgeleid, een laag inkomen) gescheiden 60+, verlaten van de ouderlijke woonst een verhoogd risico geven om in armoede terecht te komen. Onderstaande tabel geeft een aantal armoede-indicatoren weer voor de Westhoek, in vergelijking met West-Vlaanderen. De tabel toont duidelijk aan dat er ook in de toekomst acties nodig zijn om de verschillende vormen van armoede tegen te gaan.

Tabel 3: Armoede-indicatoren voor de Westhoek (Steunpunt Sociale Planning, Provincie West-Vlaanderen, 2014)

Kansarmoede -indicatoren		Westhoek	W-VL
% alleenstaande 60+ tov 60+	2008	24,0%	25,3%
	2013	25,0%	26,1%
% 65+ met GIB/IGO tov 65+	2007	8,5%	6,2%
	2012	8,9%	6,7%
% niet-Belgen uit een laag of medium HDI-land tov niet-Belgen	2008	23,0%	29,9%
	2013	15,7%	21,4%
% werkzoekenden die referentiepersoon zijn van een eenoudergezin tov werkzoekenden	2007	6,8%	7,4%
	2012	5,9%	6,0%
% Aantal unieke gezinnen die op de wachtlijst van de sociale	2009	2,3%	3,1%

huisvestingsmaatschappijen staan/ aantal huishoudens	2012	2,9%	3,9%
% kansarme geboortes tov geboortes (gemiddelde 2010 tem 2012)	2007-2009	5,2%	5,8%
	2010-2012	8,0%	10,1%
‰ leefloners tov inwoners	2007	1,9‰	3,1‰
	2012	3,6‰	6,4‰
% voorkeursregeling in de ziekteverzekering tov inwoners	2009	15,6%	13,6%
	2012	16,7%	14,4%
% laaggeschoolde werkzoekenden tov totaal aantal werkzoekenden	2007	47,5%	46,6%
	2012	53,9%	52,8%

INSTITUTIONEEL

Op institutioneel vlak zijn er twee belangrijke structuren die de regionale samenwerking vormgeven: het Westhoekoverleg en de streekwerking. Het **Westhoekoverleg** is het feitelijk samenwerkingsverband van de achttien steden en gemeenten van de Westhoek. De actuele samenwerking is gebaseerd op de goedkeuring van het samenwerkingsprotocol in de achttien gemeenteraden. Een samenwerkingsprotocol van Westhoekoverleg duurt zes jaar. Het huidige protocol startte in 2014 en loopt t.e.m. 2019. Het eerste samenwerkingsprotocol dateert van 1994.

De vier centrale doelstellingen zijn als volgt:

- Het Westhoekoverleg groepeerde de Westhoekgemeenten. Het Westhoekoverleg structureert en onderbouwt intergemeentelijke samenwerking in de Westhoek.
- Het Westhoekoverleg ondersteunt en begeleidt de Westhoekgemeenten. Het Westhoekoverleg creëert hiertoe een eigen aanbod en beantwoordt aan de vragen van de gemeenten.
- Het Westhoekoverleg verdedigt de belangen van de Westhoekgemeenten ten aanzien van derden.
- Het Westhoekoverleg is het overlegforum waarin de achttien gemeenten en de Provincie West-Vlaanderen elkaar ontmoeten voor de aansturing en opvolging van de streekwerking van de Westhoek.

Daarnaast is er ook de **streekwerking** als belangrijk institutioneel samenwerkingsverband op streekniveau. Gegroeid uit een samenwerking tussen de vakbonden, Kamers van Koophandel, gemeenten en opbouwwerken in de jaren '70, is de streekwerking op vandaag een gevestigd samenwerkingsverband tussen o.a. Westhoekoverleg, provincie, West-Vlaamse Intercommunale, Toerisme Westhoek, RESOC, SERR, Samenlevingsopbouw, Regionale Landschappen en andere partners. De partners van de streekwerking kunnen worden ingedeeld in drie categorieën. De centrale partners zijn de twee bestuursniveaus die politiek verantwoordelijk zijn voor de streekwerking, zijnde de Provincie West-Vlaanderen en de achttien Steden en Gemeenten. De betrokkenheid van de achttien gemeentebesturen gebeurt via het Westhoekoverleg. Verder beschikken de gemeenten ook over de WVI als hulpstructuur om te participeren in de streekwerking.

Als antenne voor de provincie is er de gebiedsgerichte werking. Concreet wordt een ploeg provinciale medewerkers ingezet, veelal vanuit een bepaald beleidsdomein. Ze zetten in op visieontwikkeling, netwerking en projectwerk met een sterke bekommernis voor interbestuurlijk en integraal werken. Een derde categorie van partners zijn de bevoorrechte streekpartners. Deze partners werken vaak op basis van provinciale of gemeentelijke steun binnen hun beleidsdomein(en) voor de Westhoek.

De streekwerking focust sterk op het bieden van ondersteuning aan de lokale besturen van de Westhoek. Daarnaast zoekt ze ook bovengemeentelijke thema's op de streekagenda te plaatsen en aan te pakken. De streekwerking moet voortdurend gevoed, gestimuleerd en afgestemd worden. Dit gebeurt niet door één persoon, één actor. Het gebeurt politiek via het Westhoekoverleg en ambtelijk via het afstemmingsteam.

De inhoudelijke streekwerking wordt geordend in **beleidsdomeinen**. Dit is geen vast gegeven. Per domein wordt:

- een verantwoordelijke aangeduid
- gebeurt een taakverdeling tussen de streekpartners
- worden projecten opgezet
- wordt een overlegstructuur opgezet
- wordt de wisselwerking met andere domeinen aangegeven

Momenteel wordt vanuit de streekwerking ingezet op volgende beleidsdomeinen:

- Wonen en ruimtelijke ordening
- Economie en tewerkstelling
- Mobiliteit
- Welzijn en Gezondheid
- Leefbaarheid
- Cultuur en vrije tijd
- Omgevingsbeheer
- Landbouw
- Toerisme
- Jeugd
- Erfgoed

OPEN RUIMTE EN LANDSCHAP

De open ruimte is één van de grootste troeven van de Westhoek. Ongeveer 87% van de totale Westhoek nog open ruimte is (Vlaanderen 71%). In tegenstelling tot de rest van Vlaanderen zijn er nog veel relatief gave landschappen aanwezig. Terecht kan er gezegd worden dat de Westhoek een uitgesproken en aaneengesloten open ruimtegebied is. Bovendien kent het Westhoek-Leadergebied het fenomeen van de agglomeratievorming niet, zodat het open ruimtegebied niet versnipperd is.

Het beeld van het landschap, maar ook van de natuur in het Westhoek-Leadergebied wordt in grote mate bepaald door het bodemgebruik dat van oudsher bepaald is door de waterhuishouding, de bodem en het reliëf. In de Westhoek gaat de zandstreek over in de leemstreek en we vinden er een poldergebied. Er zijn natte en droge, voedselrijke en voedselarme gebieden. Telkens zien we andere

landschappen en andere plant- en diersoorten opduiken. Er is bijzonder veel afwisseling in één streek. Dit vertaalt zich in de volgende traditionele landschappen:

- De Polders
- De IJzervallei en de Handzamevallei
- De zuidelijke IJzervlakte
- Het Heuvelland
- De Leievallei

Het grootste deel van het Westhoek-Leadergebied is ingekleurd als landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Uitzonderingen zijn grofweg de driehoek Ieper-Poperinge- Diksmuide en de driehoek Diksmuide-Koekelare-Kortemark. De inkleuring als natuurgebied is beperkt. Belangrijk is de aanduiding op het gewestplan van de valleien van de IJzer en de Handzamevaart als valleigebied. Zowel De Moeren als de Kom van Lampernisse zijn als landschap beschermd.

De open ruimte is echter niet enkel het terrein van landbouw of natuur, maar in toenemende mate een multifunctionele ruimte, waar landbouw, natuur, erfgoed, toerisme en andere functies elkaar ontmoeten. In de Westhoek is er bijvoorbeeld ook specifiek plattelandserfgoed (hoeves, molens, veldkapelletjes...) aanwezig, die door hun behoud bijdragen tot het in stand houden van een typisch dorps-, stads- of landschapsbeeld. Het behoud van de (economische) functie is cruciaal voor het blijven bestaan van dit patrimonium en het behoud van hun karakteristieke kenmerken en uitzicht. Vanuit deze multifunctionele insteek wil de streek ook meer gaan inzetten op samenwerking tussen deze verschillende sectoren voor de verdere kwalitatieve vrijwaring en ontwikkeling van de open ruimte en de streekeigen landschappen. Tot slot is er ook een sterke link tussen de streekidentiteit en de open ruimte en landschappen, waarbij deze open ruimte en landschappen belangrijke identiteitsdragers zijn in de Westhoek.

SWOT-ANALYSE

STERKTES

- Sterke economische sectoren landbouw, bouw en toerisme
- Stabiele KMO-regio
- Betaalbare en beschikbare gronden en infrastructuur
- Lage werkloosheidsgraad
- Goede bereikbaarheid
- Sociale rust en cohesie
- Aantrekkelijk woonklimaat voor bewoners
- Kleinstedelijke centra met behoorlijk aantal voorzieningen
- Overbrugbare afstand tot grotere steden en provinciesteden
- Sterker sociaal netwerk
- Pionier/traditie van interbestuurlijke samenwerking op streekniveau
- Feitelijke, fysiek verankerde streekwerking die partners mobiliseert en projecten uitvoert
- Een veelheid en verscheidenheid van sprekende, boeiende en mooie cultuurlandschappen waar het goed toeven is
- Stimulansen voor behoud streekidentiteit (toerisme en recreatie, wonen...)

ZWAKTEN

- Braindrain
- Ver gevorderde interne vergrijzing
- Oubollig imago als perifeer gelegen en minder dynamische regio
- Weinig uitgesproken economische profilering van de Westhoek
- Beperkt aantal grotere/internationale bedrijven
- Gebrek aan kennis- en onderzoekscentra
- Perifere ligging t.o.v. de Vlaamse Ruit
- Grote hoeveelheid kleinere dorpen op grote afstanden van elkaar
- Zwakke loket-, onderwijs- en vervoersfunctie van steden en dorpen
- Gebrek aan basismobiliteit/openbaar vervoer
- Minder zichtbare kansarmoede op het platteland
- Afhankelijkheid van diverse instanties (geen directe aansturing) voor uitvoering van (essentiële luiken van het) streekbeleid
- Afwezigheid van centrumstad en/of structurele samenwerking tussen de sterke gemeenten en steden
- Bestuurskracht (in landelijke gemeenten) – groeiend takenpakket versus gemeentefinanciën onder druk (subsidies en basis om belastingen te genereren zijn kleiner)
- Grote lokale reflex bij beleids mensen/kerntakendebat in iedere gemeente
- Te weinig samenwerking met het private middenveld

OPPORTUNITEITEN

- Middelen: Vlaams plattelandsfonds
- Territoriale specialisatie
- Publiek- private samenwerkingen

BEDREIGINGEN

- Afbouw flankerende en voorwaarde-scheppende diensten vanuit de overheid (op vlak van mobiliteit, opleiding)
- Een zich terugtrekkende hogere overheid
- Toegang tot Europese middelen (als landelijk en grensgebied) wordt minder exclusief voor de arrondissementen van de Westhoek
- Blijvende aantrekkingskracht van stedelijke omgeving
- Afbouw provinciale ondersteuning van de sectoren welzijn en cultuur

OVERZICHT VAN HET REEDS GEVOERDE BELEID (M.B.T. PLATTELANDSONTWIKKELING) IN DE REGIO

Er is reeds een jarenlange ervaring in de Westhoek m.b.t. plattelandsontwikkeling en regionaal beleid hierover. Enerzijds is er sinds 1996 de streekwerking die rond een aantal relevante thema's werkt aan de ontwikkeling van de streek. Anderzijds zijn er sinds 1994 middelen vanuit verschillende Europese programma's ingezet in de streek om zo de plattelandsontwikkelingsstrategie uit te voeren en te versterken.

STREEKWERKING

De Westhoek kent een lange traditie van samenwerking op streekniveau voor plattelandsontwikkeling, via de streekwerking. De streekwerking in de Westhoek heeft immers een lange voorgeschiedenis. Al in de jaren '70 werden de eerste fundamenteën van de streekwerking gelegd en begonnen de vakbonden, de Kamers van Koophandel, de gemeenten en de opbouwwerken samen te werken om de Westhoek op de kaart te zetten. De Westhoek bleef immers kampen met zijn imago van achterstelling en gebrek aan dynamiek. Onder impuls van het opbouwwerk via projectwerk en overleg, werden ontwikkelingsthema's naar voor geschoven voor het buitengebied: toerisme, de leefbaarheid van de dorpskernen, landbouwverbreding en - vernieuwing en het milieu. De provincie werd steeds meer naar voor geschoven als het bestuursniveau voor de samenhang in het beleid.

Naast het inhoudelijk debat werd ook gewerkt aan het structureren van deze samenwerkingen op streekniveau. Met steeds meer aandrang werd de provincie gevraagd het voortouw te nemen in plattelandsprojecten omdat het opbouwwerk dit decretaal niet verder op zich kon nemen. De provincie startte in 1996 met de provinciale gebiedsgerichte werking en op die manier konden een aantal medewerkers van Samenlevingsopbouw aangeworven worden als gebiedswerkers. Het Westhoekoverleg verzelfstandigde en wierf eveneens eigen medewerkers aan. Infrastructureel werd het Esenkasteel uitgebouwd als **streekhuis**. De regionale samenwerking tussen de verschillende partners (o.a. westhoekoverleg, provincie, samenlevingsopbouw en andere partners) groeide organisch verder. Er werden ook nieuwe organisaties opgericht, waarmee de samenwerking werd uitgebreid, bijvoorbeeld de Regionale Landschappen en welzijnsraden.

In 2004 werd een stand van zaken opgemaakt na een aantal jaar gebiedsgericht werken, onder de vorm van **de Kompasnota**. Deze nota en het overleg erna zorgde voor de nodige bijsturing in de streekwerking. In deze kompasnota wordt de **netwerkorganisatie** als werkingsprincipe naar voor geschoven. De (inter-)bestuurlijke samenwerking in de Westhoek moet worden beschouwd als een netwerkorganisatie, waarin mensen en middelen worden samengebracht "nadat ze uit de traditionele hiërarchische structuren werden weggehaald" en een bijzondere positie kregen toegewezen ten opzichte van de traditionele, hiërarchische structuren. Dit samenwerkingsverband van verschillende partners met elk hun eigen competenties moet een meerwaarde betekenen t.a.v. de beleidsvoorbereiding en – uitvoering van de lokale besturen van de Westhoek en de Provincie West-Vlaanderen.

Naast de werking in de verschillende beleidsdomeinen gebeurt **afstemming** via geregeld overleg en het uitzetten van bestuurs- en domeinoverschrijdende projecten. Gemeenschappelijke

communicatie gebeurt door nieuwsbrieven (maandelijks digitaal, driemaandelijks tijdschrift) en een website.

De Kompasnota wordt vervangen door een streekagenda (zie bijlage), die aangeeft waar het streeknetwerk met als uitvalsbasis het Esenkasteel, de komende jaren aan zal werken. Het zijn die acties die de streekpartners binden, waar samenwerking centraal staat en waar uitvoering gegeven wordt aan de eigen beleidsplannen, maar ook (en vooral) aan het Streekpact Westhoek dat door de 18 gemeentebesturen en het provinciebestuur bekrachtigd werd.)

EUROPESE PROGRAMMA'S

De afgelopen jaren kon de streekwerking beroep doen op financiële stimulansen van Europa bij de uitvoering van de verschillende beleidsdomeinen. De belangrijkste hefboomen zijn de Doelstellingenprogramma's 5B en 5B Phasing Out, het LEADER II programma en het voorbije LEADERprogramma 2008-2013 geweest.

DOELSTELLING 5B EN 5B PHASING OUT

De Westhoek was in de periode 1994-1999 (met uitlooperperiode tot eind 2001) erkend door de Europese Commissie als een **doelstelling 5b**-gebied, of een kwetsbaar plattelandsgebied dat nieuwe impulsen nodig had.

Het 5b-programma voor de "Westhoek-Middenkust-Zeevisserijgebied" streefde twee grote doelstellingen na:

1. het behoud en het versterken van de tewerkstelling in de regio
2. het verhogen van de leefbaarheid van de plattelandskernen.

Met financiële steun vanuit Europa werden 179 projecten goedgekeurd ter waarde van 73 miljoen €. De Europese bijdrage bedroeg 25,2 miljoen€ of 34,3% van de totale kosten.

Voor de programmeringsperiode voor Europese steunverlening 2000-2006 werd de Westhoek - gezien de positieve indicatoren - niet meer erkend als volwaardig doelstellingsgebied. Wel werd voor een periode van 5 jaar een overgangsregeling voorzien, "**5b Phasing Out**".

De algemene doelstelling van het doelstelling 5b Phasing Out-programma was bij te dragen tot de verhoging van welvaart en welzijn van de regio door te voorzien in voldoende kwantitatieve en kwalitatieve tewerkstelling en een kwalitatieve woon-, leef-, en verblijfsomgeving. Om deze algemene doelstelling te bereiken, werden drie grote prioriteiten naar voor geschoven:

- toerisme als volwaardige economische sector uitbouwen
- versterken van het economische weefsel
- het versterken van een leefbare woon- en werkomgeving (leefbaarheid)

Alle acties binnen doelstelling 5b Phasing Out moesten bovendien passen in én gezien worden in het kader van een duurzame ontwikkeling, zijnde een integrale visie die bijdraagt tot economische groei, sociale vooruitgang en het behoud en de ontwikkeling van ecologische en landschappelijke waarden.

Binnen het 5b Phasing Out-programma Westhoek-Middenkust werden 71 projecten goedgekeurd voor een totale kost van 36,1 miljoen €. Hiervan werd 8,1 miljoen € (22%) gesubsidieerd door Europa.

LEADER II

Van 1998 tot en met 2001 liep in de Westhoek het LEADER II-programma. Daarbij werden 2,93 miljoen € subsidies gegenereerd. LEADER II richtte zich naar 4 doelgroepen: Land- en tuinbouw, toerisme, detailhandel en 'Goed gevoel' (wellness, kunsten...). Volgende kernbegrippen waren aan zet: kleinschalig – bottom-up – particulier initiatief – innovatief – voorbeeldfunctie – bevordering werkgelegenheid – inkomensstijging – eigenheid Westhoek respecteren.

Met uitzondering van wellness/kunsten was dit programma een aanzet voor het verder uitwerken van verder beleid. Daarnaast heeft het LEADER II- programma een effectieve impact gehad op verhoging van de leefbaarheid van het Platteland in de Westhoek.

LEADER 2008-2013

De missie van de vorige Lokale Ontwikkelingsstrategie zag de Westhoek als een aantrekkelijke regio, waar het goed wonen, leven en werken is. Zes doelstellingen vormden de rode draad:

1. Creatief en efficiënt besturen in een landelijke context
2. Ontdekken van een streek: De Westhoek als belevenisregio
3. Voorzien in basisvoorzieningen voor de plattelandsbevolking
4. Verhogen van de leefbaarheid in kwetsbare dorpen
5. Zorgen voor morgen, omgaan met erfgoed binnen een dynamische streekontwikkeling
6. Aanmoedigen van ruraal ondernemerschap

De Lokale Ontwikkelingsstrategie was een voorbeeld van welomlijnde keuzes en een duidelijke streekvisie en kreeg hiervoor veel lof vanuit Vlaanderen.

Tussen 2008 en 2015 concretiseerden 78 projecten deze doelstellingen waarbij ze konden rekenen op 8,8 miljoen euro LEADERsteun. LEADER Westhoek gaf impulsen aan nieuwe toeristische lijnen, aan de jeugd en aan kinderopvang in de Westhoek. Het stimuleerde kleinere projecten voor kwetsbare doelgroepen en had aandacht voor leefbare dorpen met goed uitgeruste basisvoorzieningen.

DOELSTELLINGEN

Voor de komende programmeringsperiode 2015-2020 werden volgende thema's gekozen:

- Kennisoverdracht en innovatie binnen de reguliere en/of biologische land-, tuin- en bosbouwsector
- Profilering en promotie van de streekidentiteit (met inbegrip van toerisme en recreatie)
- Armoede en kwetsbaarheid in de landbouw- en plattelandsgemeenschap

Via goed doordachte en opgestelde maatregelen voor elk van deze thema's willen we de komende jaren verder werken aan het bevorderen van sociale inclusie, het bestrijden van armoede en het stimuleren van de economische ontwikkeling in de Westhoek. We zijn ervan overtuigd dat door deze mix van thema's we aan elk van deze doelstellingen kunnen werken, zowel voor de landbouwgemeenschap, maar zeker ook voor de ruimere plattelandsgemeenschap. Deze thema's sluiten perfect aan bij de verschillende doelstellingen die naar voor geschoven zijn in het provinciale Navigatieplan Platteland, goedgekeurd op 26 juni 2014.

Daarnaast werd door de Plaatselijke Groep ook een beslissing genomen inzake de middelen die bestemd zijn binnen de maatregel 'Verhogen en versterken van de omgevingskwaliteit en de vitaliteit op het platteland'. Gezien het wegvallen van de geografische scheiding met de LEADERmaatregel, koos de Plaatselijke Groep er voor om ook een focus te leggen binnen deze maatregel. Er werd gekozen voor:

- Voorzien in multifunctionele ontmoetingsruimten
- Duurzame inrichting van het functioneel wegennet op het platteland
- Valoriseren cultuurhistorisch erfgoed

Volgens de bepalingen is het zo dat ander PDPO III-maatregelen prioritair zijn ten opzichte van de maatregel 'uitvoering Lokale Ontwikkelingsstrategieën'. Indien een promotor steun kan krijgen via een andere PDPO-maatregel (bijvoorbeeld EIP, VLIF, Bedrijfsadvies, demonstratieprojecten, opleiding in de landbouw,...), dient hij/zij het project bij de andere maatregel in te dienen. Deze regel geldt niet ten opzichte van de maatregelen 'Versterken van de omgevingskwaliteit en vitaliteit op het platteland' en 'Plattelandontwikkeling door samenwerking met de stedelijke omgeving', aangezien de LEADERmaatregelen in dit verband als prioritair worden gecategoriseerd.

De rest van dit document bevat een uitgebreide omschrijving van de geselecteerde thema's, prioriteiten en maatregelen die voor elk van de thema's zijn uitgewerkt. Hier wordt ook telkens aangegeven wat de algemene visie en doelstelling is van de thema's, alsook hoe de verschillende prioriteiten en maatregelen zullen bijdragen tot een coherent ontwikkelingsprogramma dat inspeelt op de regionale noden en opportuniteiten.

VOORGESTELDE ACTIES/MAATREGELEN

1. KENNISOVERDRACHT & INNOVATIE BINNEN DE REGULIERE EN/OF BIOLOGISCHE LAND-, TUIN- EN BOSBOUWSECTOR

Door in te zetten op het thema kennisoverdracht en innovatie willen we projecten initiëren die mee helpen om een aantal drempels te overwinnen, waarmee de rurale ondernemers in de Westhoek worden geconfronteerd:

- Afstand tot dienstverlening en begeleiding: De dienstverlening vanuit koepelstructuren, van overheidsdiensten, van opleidingsinstellingen wordt meer en meer gecentraliseerd georganiseerd en aangeboden. Gevolg is een grotere mentale en fysieke afstand tussen aanbieder en afnemer van de ondersteunende dienst. Elkaar kennen en elkaar vinden in concrete initiatieven in de Westhoek wordt moeilijker.
- Kwetsbaarheid: De Westhoek is een landelijke regio met een moeilijker (afzet)markt (door de lage bevolkingsdichtheid, de grotere afstanden voor B2B e.d.). Er zijn potentieel minder professionele contacten en klanten in de nabije omgeving. Het opvangen van schokken als gevolg van externe gebeurtenissen (de aanhoudende financieel-economische crisis, de uitvoerstop naar Rusland voor land- en tuinbouwproducten e.d.) vraagt veel ondernemerszin en – kwaliteiten.
- Schrik voor innovatie: Ondernemers in de Westhoek reageren vaak eerder terughoudend en afwachtend ten opzichte van veranderingen. Ze lopen minder sterk met stromingen mee en gaan daardoor nieuwe producten, diensten en processen slechts aankopen of introduceren in het (landbouw-)bedrijf als anderen het reeds als “basic” beginnen te beschouwen. In de Westhoek breekt e-commerce bijv. maar traag door.

Het spreekt voor zich dat ‘kennisoverdracht’ (via advisering, begeleiding en sensibilisering) en het aanmoedigen tot en ondersteunen bij ‘innovatie’ belangrijk zijn bij het uitwerken en toepassen van maatregelen, oplossingen om tegemoet te komen aan deze drie drempels. Het is hierbij van het grootste belang dat de initiatieven laagdrempelig zijn en blijven. We pleiten voor een sterke bottom-up-benadering waarbij eerst in de bedrijven zelf naar specifieke noden voor innovatie en/of opportuniteiten wordt gepolst. Op deze noden en opportuniteiten moeten vervolgens de acties geënt worden.

Landbouwers zijn een belangrijke groep van die rurale ondernemers. In de Westhoek zijn nog heel wat landbouwers actief. Met $\pm 75\%$ van de totale oppervlakte in landbouwgebruik, bijna 3500 bedrijven en een kleine 7000 tewerkgestelden is de Westhoek dé landbouwstreek bij uitstek binnen West-Vlaanderen en zelfs binnen Vlaanderen. Daartegenover staat dat de landbouw in de Westhoek kampt met een aantal zwaktes: de perifere ligging van de landbouwbedrijven in de Westhoek t.o.v. kennis- en onderzoekscentra, t.o.v. grotere/internationale bedrijven binnen het agrovoedingscomplex, t.o.v. logistieke knooppunten en transportwegen en het weinig uitgesproken profiel van de Westhoek als een ‘hedendaagse en dynamische’ regio, wat ook zijn weerslag heeft op het beeld van de landbouw in de Westhoek. Daarnaast zorgt het hoge aantal landbouwbedrijven in de Westhoek voor een druk op de omgeving (milieu, bewoners, landschap), waar door ondernemen een uitdaging wordt. Wij beschouwen kennisoverdracht en innovatie als de sleutels om een antwoord te bieden aan bovenstaande uitdagingen.

Om een antwoord te bieden aan de drempels en uitdagingen waarmee rurale ondernemers, zowel landbouwers als niet-landbouwers, worden geconfronteerd, wordt binnen kennisoverdracht en innovatie ingezet op vijf thema's:

1. De regio uitbouwen als een koploper op gebied van agrocleantech
2. Duurzaam water- en bodembeheer ifv klimaatadaptatie
3. Stimuleren van samenwerking en diversificatie in de landbouw
4. Begeleiden van rurale ondernemers
5. Meer en betere opleidingskansen in een rurale omgeving

1.1 DE REGIO UITBOUWEN ALS EEN KOPLOPER OP GEBIED VAN AGROCLEANTECH

Het begrip “agrocleantech” verwijst naar alle producten, diensten en processen die het voor land- en tuinbouw mogelijk maken om op een duurzamere manier om te gaan met de productiemiddelen bodem, water, energie, gewas, lucht, landschap, ...

De landbouwsector staat voor verschillende uitdagingen, o.a. op het vlak van voldoende en veilige voedselvoorziening. Daarnaast wordt de sector ook geconfronteerd met uitdagingen rond sociaal-maatschappelijke verwachtingen en ecologische voetafdruk. Het is voor een individuele landbouwer niet altijd eenvoudig om hier invulling aan te geven. Ook al is de landbouwer-manager reeds heel creatief in het bedenken van oplossingen, deze dienen nog steeds uitgewerkt en getest te worden vooraleer ze geïmplementeerd kunnen worden op het land- en tuinbouwbedrijf. De creatie van dergelijke oplossingen wordt vaak uitgevoerd door KMO's actief als toeleverancier van o.a. de agrarische sector. Zij bedenken en/of ontwikkelen nieuwe technieken, testen deze uit en na finetuning kunnen deze worden geïmplementeerd op het land- en tuinbouwbedrijf. Via projecten willen we dan ook de KMO's die (potentiële) toeleverancier zijn van de land- en tuinbouwsector stimuleren en begeleiden in dit innovatieproces. Daarnaast is sensibilisatie noodzakelijk om innovatie in de land- en tuinbouwsector aan te wakkeren en dus nieuwe, innovatieve ideeën te ronselen. Communicatie via diverse kanalen en op diverse manieren moet deze sensibilisatie bewerkstelligen.

Door in te zetten op concrete innovatieprojecten en communicatie willen we de Westhoek uitbouwen als een netwerk van agrocleantech KMO's, die nieuwe, duurzame technieken ontwerpen en construeren die op een land- of tuinbouwbedrijf of in de agrarische sector in het algemeen toepassing kunnen vinden.

Maatregel 1: Innovatieprojecten m.b.t. agrocleantech

Binnen deze maatregel kunnen KMO's projectsteun krijgen om concrete uitwerking te geven aan een innovatief idee in een agrocleantech-techniek, toepasbaar in de landbouwpraktijk. Er wordt hen hiervoor een instrumentarium onder projectvorm inclusief een financieringsluik aangereikt. Daarnaast worden ze in contact gebracht met landbouwers die potentiële kandidaat-toepassingsbedrijven zijn, alsook met kennisinstellingen actief in het domein van hun innovatief idee.

Elk project bundelt de kennis van 3 partijen: KMO', landbouwers en kennisinstellingen. Ze kunnen zowel partner als (co-)promotor zijn in een project.

Criteria

- De projecten dienen Westhoek-gerelateerd te zijn door de aanwezigheid van ofwel een partner-KMO uit de Westhoek, ofwel een partner-land- en tuinbouwer uit de Westhoek, of beiden.
- Projecten worden bij voorkeur ingediend door een KMO.
- Projecten bundelen de kennis van 3 partijen: KMO', landbouwers en kennisinstellingen. Ze kunnen zowel partner als (co-)promotor zijn in een project.

Ontwikkelingsprogramma

- De totale projectkost is maximaal 20.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- KENNISINSTELLINGEN van gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- KENNISINSTELLINGEN van Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk: ENKEL KMO's kunnen de begunstigde met een privaatrechtelijke rechtspersoon zijn.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen
- Feitelijke verenigingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun.
- De totale projectkost is maximaal 20.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal innovatieprojecten m.b.t. agrocleantech.

Maatregel 2: Communicatie naar verschillende doelgroepen

Binnen deze maatregel wordt ingezet op verschillende vormen van communicatie naar relevante doelgroepen rond innovatieprojecten m.b.t. agrocleantech. Deze communicatie kan door het organiseren van events, waar workshops en netwerkactiviteiten onderdeel van uitmaken. Dit kan eveneens door activiteiten waarbij andere innovaties bezocht worden, bijvoorbeeld KMO-bezoeken, demonstratietour langsheen innovaties op boerderijen, internationale studiereizen, ... Naast het bezichtigen van de innovaties in real-life kan deze innovatie ook digitaal verspreid worden m.b.v. beeldmateriaal of kan ze in maquettevorm tentoongesteld worden tijdens diverse events (mobiele vorm) en op een vaste locatie die is ingericht als demonstratieruimte. Doel hiervan is de techniek in de kijker te stellen opdat de betrokken KMO economisch versterkt wordt door creatie van extra afzet. Ontwikkeling van andere communicatie-instrumenten die ondersteunend werken in de commercialisatie van nieuwe producten en/of technieken van KMO's worden uitgerold.

Criteria

- Technieken die het resultaat zijn van een innovatieproject m.b.t. agrocleantech of nieuwe technieken die KMO's op eigen initiatief succesvol gerealiseerd hebben.
- Iedere techniek dient op één of andere wijze te voldoen aan de term agrocleantech zoals hierboven gedefinieerd.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun.

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal communicatieprojecten met bijvoorbeeld events, workshops, netwerkactiviteiten, bezoeken, demonstratietours, ... ivm. innovatieprojecten m.b.t. agrocleantech.

Ontwikkelingsprogramma

- Aantal demonstratiesruimtes ivm. innovatieprojecten m.b.t. agrocleantech.
- Projecten die de commercialisatie van nieuwe agrocleantech producten en/of technieken van KMO's helpen bevorderen.
- Aantal projecten die zich toeleggen op digitale communicatie ivm. innovatieprojecten m.b.t. agrocleantech.

1.2 DUURZAAM WATER- EN BODEMBEHEER IFV. KLIMAATADAPTATIE

Het hoog aantal landbouwbedrijven in de Westhoek zorgt voor een druk op het landschap. Niet alle landbouwers zijn zich hier bewust van en de technieken om de impact op het landschap te verminderen vinden slechts ten dele hun ingang in de Westhoek. Vooral op bodem en op water is de druk niet te onderschatten. Oplossingen om deze impact teniet te doen, impliceren integraal waterbeleid op gebiedsniveau, de afstemming tussen verschillende maatschappelijke belangen (landbouw, economie, recreatie, natuur, ...), de zoektocht naar nuttige win-win realisaties en de samenwerking hiervoor met verschillende partners (Aquaflin, Vlaams Gewest, gemeenten, bedrijven, grensregio's,...).

1. Probleem: wateroverlast en waterschaarste; frequentietoename van de warmste zomerdagen en toename van, vooral, hevige (winter)neerslag en de daaraan gekoppelde erosie en afspoeling. Wat op zijn beurt dan weer een invloed heeft op de waterkwaliteit en het verlies van vruchtbare landbouwgrond.
2. Knelpunten:
 - De Westhoek heeft moeite om te voldoen aan de eisen gesteld via de Kaderrichtlijn Water. Hierop is een versterkte inzet noodzakelijk.
 - In de Westhoek zijn er verschillende regio's waar erosie een maatschappelijk probleem is dat de gemeentegrenzen overschrijdt (bijvoorbeeld Kleine Kemmelbeek en Dikkebusvijver, Steenbeek en de Blankaart). Alternatieve technieken om erosie te voorkomen zijn niet steeds voorhanden of er is niet genoeg kennis over het gebruik.
 - Momenteel is er onvoldoende kennis en middelen om gericht in te zetten op groene / blauwe diensten.
 - Alternatieve waterbronnen zijn niet steeds voorhanden of er is niet genoeg kennis over het gebruik.
 - Nood aan ruimte (fysiek maar ook financieel) om te experimenteren.

Maatregel 1: Wateroverlast en -schaarste integraal benaderen met specifieke aandacht voor de waterkwaliteit

Wateroverlast, waterschaarste en waterkwaliteit vereisen een integrale, gebiedsgerichte aanpak. Daarom is het beter om binnen deze maatregel te focussen op enkele kerngebieden.

Deze projecten zetten onder meer in op:

- Het voldoen aan de Kaderrichtlijn Water.
- Gemeentegrensoverschrijdende aanpak van erosie met aandacht voor vernieuwende (preventieve) technieken. Bijvoorbeeld landbouwers werken samen aan peilgestuurde drainage, stuwpeilbeheer in de grachten en perceelsoverschrijdende erosiebestrijding. Bijvoorbeeld reductie van erosie door aangepaste teelttechniek, erosiebestrijdingsmaatregelen en herinrichting grachten/beken.
- Het stimuleren van en het verhogen van kennis over groene / blauwe diensten. Bijvoorbeeld Beregeningsputten/private open putten bij landbouwers als (maatschappelijke) waterbuffer

tijdens natte periodes, als irrigatiebron tijdens drogere periodes en omwille van zijn denitrificerende werking.

- Het stimuleren van en het verhogen van kennis over alternatieve waterbronnen.
- Het verbeteren van de waterkwaliteit via een geïntegreerde benadering in landbouwgebied. Bijvoorbeeld met reductie van de nutriëntendruk, met reductie van de druk van gewasbeschermingsmiddelen.

Criteria

- Projecten focussen op een kerngebied en bieden een integrale oplossing via een samenwerking van verschillende partners. In dat kerngebied staat een beek of een waterloop centraal.
- Acties van landbouwers ter voorbereiding van een beheerovereenkomst of als voorbereiding op de vergroening komen niet in aanmerking.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW. Deze actoren kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 2 gemeenten.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen, ...). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. Deze actoren kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 2 gemeenten.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen: kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 2 gemeenten.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun.

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die wateroverlast, waterschaarste en waterkwaliteit gebiedsgericht aanpakken.

1.3 STIMULEREN VAN SAMENWERKING EN DIVERSIFICATIE IN DE LANDBOUW

Zoals reeds eerder werd aangegeven kunnen kennisoverdracht en innovatie een antwoord bieden aan een aantal uitdagingen waarmee de landbouwsector wordt geconfronteerd. Kennisoverdracht is superbelangrijk voor de landbouwsector om op de hoogte te blijven van nieuwe technieken, principes en om te kunnen voldoen aan de steeds strenger wordende eisen. Innovatie kan bestaan uit systeeminnovatie, productinnovatie of technologische innovatie. Binnen dit thema wordt gefocust op systeeminnovatie, waarbij het onder meer gaat om het creëren van nieuwe samenwerkingsvormen, het maken van afspraken binnen de (korte) keten, stadslandbouw, stimuleren van seizoensgebonden productie, etc.

Door in te zetten op het stimuleren van samenwerking en diversificatie binnen de landbouw, wordt een concrete invulling gegeven aan kennisoverdracht en innovatie voor de landbouwsector. Samenwerking en diversificatie kunnen een aantal zwaktes van de landbouwsector omdraaien in opportuniteiten. Samenwerking tussen/met landbouwers binnen de Westhoek behoort echter niet tot de traditie en verdient de nodige ondersteuning en aanmoediging. Daarnaast is het belangrijk, zeker in een perifeer gebied als de Westhoek, steun te verlenen aan de ontwikkeling van activiteiten die de landbouwactiviteit aanvullen. Een duurzaam economisch plattelandsweefsel behelst een grote diversiteit, ook binnen de landbouw in de Westhoek.

Maatregel 1: Stimuleren van samenwerking binnen de landbouw

Via deze maatregel willen we allerlei vormen van samenwerking stimuleren en faciliteren binnen de landbouwsector, maar ook innoverende samenwerkingsvormen binnen of tussen verschillende sectoren. Volgende zaken worden ondersteund:

- **Begeleiding en advies:** Jonge en startende vormen van samenwerking zijn gebaat bij een goede begeleiding en degelijke advisering om hen op weg te helpen. Vaak zijn juridische en andere moeilijkheden/knelpunten de drempel om de stap naar samenwerkingsverbanden te zetten.
- **Demoprojecten en studiemomenten:** Verschillende vormen, de mogelijkheden en het hoe van samenwerkingsverbanden moeten hun weg vinden tot bij de beoogde doelgroep, wil men effectief resultaat boeken. Via demo's, studiebezoeken aan bestaande samenwerkingsinitiatieven en netwerkmomenten wordt hieraan tegemoetgekomen.
- **Promotie en sensibilisering:** Aangezien het niet echt de traditie is binnen de landbouwsector in de Westhoek om samen te werken binnen de sector of met andere partners/sectoren is het wenselijk op een eigentijdse manier promotie en sensibiliserende acties te ondernemen. Het zorgt voor een groter draagvlak en een potentiële instroom van nieuwe coöperatieve initiatieven.
- **Ondersteunen van concrete projecten:** Concrete projecten die nog een extra zetje nodig hebben om effectief van start te gaan, kunnen (financieel) ondersteund worden.

Maatregel 2: Stimuleren van diversificatie binnen de landbouw

We willen de land- en tuinbouw sector omvormen tot een diverse, competitieve, duurzame en innoverende sector. Nieuwe initiatieven/teelten/markten en vermarktingswijzen kunnen de sector weerbaar maken tegen economische crisissen, gevolgen van nieuwe wetgeving (cf. Natura 2000), klimaatsverandering, weersomstandigheden, ... en ervoor zorgen dat een extra inkomen kan gegenereerd worden. Volgende zaken worden ondersteund onder deze maatregel:

- **Begeleiding en advies:** Het omschakelen naar meer teelten of niche teelten vereist een goede kennis van de huidige bedrijfsvoering en de invloed van de keuze voor diversificatie op de toekomstige bedrijfsvoering. Begeleiding en advies zijn onontbeerlijk om kleine teelten te behouden en nieuwe (niche)teelten ingang te doen vinden. Het begeleiden van landbouwers in nieuwe, niet 100% landbouw-gerelateerde activiteiten is noodzakelijk, zeker op vlak van ruimtelijke ordening en binnen het juridisch mogelijke. Diversificatie is echter ook het durven/kunnen omschakelen binnen een bedrijf van één, op dat moment minder economische haalbare, tak naar een andere, duurzame tak. Dit laatste vraagt zeker intensieve begeleiding en advies.
- **Demoprojecten en studiemomenten:** Het aanreiken van nieuwe ideeën, nieuwe manieren van diversificatie of omschakelingsmogelijkheden, al dan niet landbouw-gerelateerd, kan ervoor zorgen dat landbouwers overtuigd worden of van elkaar leren. Studiemomenten zijn het aangewezen moment voor netwerking, ook tussen landbouwers die reeds langere tijd met diversificatie, verbreding en/of niche teelten bezig zijn.
- **Promotie en sensibilisering:** De economische crisis, de vele nieuwe en toekomstige vereisten op vlak van wetgeving en de perifere ligging van de Westhoek indachtig zal het zaak zijn landbouwers te overtuigen om de stap te durven zetten richting andere vormen van inkomsten, al dan niet uit landbouwteelten.
- **Ondersteunen van concrete projecten:** Innovatieve projecten die in de steigers staan, maar dat extra zetje nodig hebben, kunnen (financiële) ondersteuning krijgen om tot effectieve output te komen binnen deze doelstelling.

Criteria voor beide maatregelen

- Landbouw en diversificatie zijn voorwerp van acties, met nadruk op innovatie.
 - Samenwerking en netwerking tussen/met landbouw is vereist
 - Indien in een project
 - o **één** privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen, nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk
 - o OF **één** natuurlijk persoon (zonder rechtspersoon) / feitelijke vereniging (zonder rechtspersoon), opgenomen is als promotorspeelt het innovatieve karakter een doorslaggevende rol
- EN mag de totale projectkost maximaal 20.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).
- Indien in een project **meer dan één** van onderstaande begunstigden:
 - o een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen, nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk
 - o OF een natuurlijk persoon (zonder rechtspersoon) / feitelijke vereniging (zonder rechtspersoon), opgenomen zijn als promotor

speelt het innovatieve karakter een doorslaggevende rol

EN mag de totale projectkost maximaal 76.923,08 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 50.000 euro LEADERsteun).

- Infrastructuurkosten kunnen enkel indien ze gelinkt zijn aan innovatieve diversificatie of indien ze de samenwerking bevorderen tussen/met landbouwers.
- Indien voorgelegde projecten een beroep kunnen doen op het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF), komen ze niet in aanmerking (althans voor dat deel van het project) voor LEADERsteun.
- Indien voorgelegde projecten een beroep kunnen doen op overheidssteun voor professioneel advies (bijvoorbeeld KRATOS), komen ze niet in aanmerking (althans voor dat deel van het project) voor LEADERsteun.

Begunstigden voor beide maatregelen

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen
- Feitelijke verenigingen.

Financieringsplan voor beide maatregelen

- Max. 50% LEADERsteun voor publiekrechtelijke rechtspersonen en voor privaatrechtelijke rechtspersonen met ideële doelstellingen: verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.
- Indien in een project
 - o één privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen, nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk
 - o OF één natuurlijk persoon (zonder rechtspersoon) / feitelijke vereniging (zonder rechtspersoon), opgenomen is als promotor

speelt het innovatieve karakter een doorslaggevende rol

EN mag de totale projectkost maximaal 20.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).

- Indien in een project **meer dan één** van onderstaande begunstigden:
 - o een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen, nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk
 - o OF een natuurlijk persoon (zonder rechtspersoon) / feitelijke vereniging (zonder rechtspersoon), opgenomen zijn als promotor

speelt het innovatieve karakter een doorslaggevende rol

EN mag de totale projectkost maximaal 76.923,08 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 50.000 euro LEADERsteun).

Resultaatsgebieden / indicatoren voor beide maatregelen

- Aantal projecten die samenwerking binnen de landbouw stimuleren.
- Aantal projecten die diversificatie binnen de landbouw stimuleren.

1.4 BEGELEIDEN VAN RURALE ONDERNEMERS

Wij willen de rurale ondernemers van de Westhoek, waaronder de vele landbouwers van de streek, gericht ondersteunen bij het overwinnen van de verschillende drempels waarmee zij geconfronteerd worden. We willen hen helpen bij het zetten van nieuwe stappen in de professionele business, en in het bijzonder hierbij aanmoedigen tot meer creativiteit, innovatie en beter management in de bedrijfsvoering. We willen kennisoverdracht en innovatie stimuleren door rurale ondernemers te begeleiden en volgende zaken te ondersteunen:

- **Inspireren:** Ondersteunen van initiatieven die de ondernemers kunnen inspireren om het hoofd te bieden aan de drempels en uitdagingen waarmee ze geconfronteerd worden. We denken aan: Lerende netwerken bedrijfsstrategie en (agrarisch) management, sectoroverschrijdende initiatieven, samenwerking tussen verschillende ondersteunende instanties, leren van good practices en toppers in andere (binnen- en buitenlandse) regio's, sectorgerichte clustering, bezoeken en organiseren van (internationale) beurzen, ...
- **Adviseren en begeleiden:**
Het is belangrijk om rurale ondernemers met innovatieve en creatieve ideeën te begeleiden en adviseren om hun ideeën in de praktijk te kunnen omzetten. Een groepsgebeuren, al of niet in combinatie met een persoonlijke benadering, motiveert ondernemers om hun comfortzone te verlaten en oplossingen te zoeken voor tegenvallende bedrijfsresultaten of concreet aan de slag te gaan met impulsen om hun bedrijf, bedrijfsactiviteit sterker te maken. We denken aan: heroriënteringstrajecten, het doorlopen van een 'reality-check' of 'creativiteitscheck', actieve partner-matching (onderneming/landbouwbedrijf – kennisinstelling, onderzoekscentrum – ondersteunende dienstverlener).
- **Bekendmaken en sensibiliseren:** Bekendmaken, promoten en sensibiliseren rond bestaande initiatieven en ondersteuningskanalen.

Criteria

- Complementariteit, versterkend effect voor bestaande dienstverlening en projecten.
- Regionale invalshoek (Westhoekschaal).
- Geen reguliere infosessies.
- Geen individuele startersbegeleiding.
- Geen haalbaarheidsstudies van ondernemersplannen.
- Begunstigden die een structurele ondersteuning via KRATOS ontvangen, komen niet in aanmerking.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW. Deze actoren kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 3 gemeenten.

Ontwikkelingsprogramma

- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. Deze actoren kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 3 gemeenten.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen: kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 3 gemeenten.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun.

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Een groeiend aantal professioneel begeleide rurale ondernemers.
- Samenwerking tussen ondersteunende dienstverleners.

1.5 MEER EN BETERE OPLEIDINGSKANSEN IN EEN RURALE OMGEVING

Kennisoverdracht en innovatie in een rurale omgeving kunnen gestimuleerd worden via een kwalitatief opleidingsaanbod. Rond dit thema wordt er gefocust op twee luiken: volwasseneneducatie en technisch onderwijs. Zowel wat betreft technisch onderwijs als volwasseneneducatie spelen de aanbieders van landbouwonderwijs en –vorming een belangrijke rol in de regio. We willen de deelname aan onderwijs en vorming (technisch onderwijs, volwasseneneducatie) verhogen d.m.v. promotie/communicatie van de opleidingsmogelijkheden en het verbeteren van het opleidingsaanbod.

Maatregel 1: Promotie en communicatie van het opleidingsaanbod

Volwasseneneducatie: Gezien het regionale/lokale aanbod volwasseneneducatie (waaronder de opleidingen die zich richten tot de landbouwers) danig onder druk staat, en er in de Westhoek duidelijk sprake is van een onderparticipatie, is er reeds spontaan een voor Vlaanderen uniek samenwerkingsverband gegroeid waar ook opleidingsverstrekkers uit de landbouwsfeer zijn toegetreden. Men slaat de handen in elkaar om het opleidingsaanbod voor volwassenen in de regio beter te promoten en een aantal gemeenschappelijke problemen aan te pakken.

Er wordt vanuit de regio een structurele aanpak beoogd van volgende zaken:

- Bereik verhogen, omturnen van onderparticipatie.
- Een betere koppeling maken met de arbeidsmarkt: nood aan herscholing en nascholing. Een betere koppeling maken met het bedrijfsleven: flexibel aanbod/contractonderwijs i.s.m. kleine ondernemingen, landbouwbedrijven, KMO's uit de Westhoek (sectorgerichte aanpak)
- Aanbod (verdieping, verbetering, afstemming)
- Beleidsbeïnvloeding/regelgeving die meer flexibiliteit toelaat i.f.v. lescomfort, opleidingsaanbod, mobiliteit (in tijden van rationalisatie van de programmatie zijn afwijkende normering en procedures nodig in landelijk gebied, o.w.v. uitgestrektheid, moeilijke mobiliteit, lage bevolkingsdichtheid)

Technisch onderwijs: We moedigen in de regio gevestigde technische scholen aan om samen te werken met oog op het aanbieden van hedendaagse opleidingen en promotie van techniek en wetenschap.

Mogelijke acties zijn: infosessies, brochures, direct marketing, online marketing, ...

Criteria

- Elk project heeft een regionaal karakter.
-

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

Ontwikkelingsprogramma

- OPLEIDINGSVERSTREKKERS VAN Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- OPLEIDINGSVERSTREKKERS VAN Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen: ENKEL OPLEIDINGSVERSTREKKERS die zich engageren in een regionaal samenwerkingsverband.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun.

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten ivm. promotie en communicatie van het opleidingsaanbod.

Maatregel 2: Een vernieuwende aanpak/oplossingen voor onderwijs en opleiding in een landelijke regio

Onderwijs en opleiding betreden vaak gekende methodische paden. Deze maatregel wil een vernieuwende aanpak en vernieuwende oplossingen voor een landelijke regio stimuleren. Extra aandacht gaat uit naar de landbouwsector en haar eigen opleidings- en vormingsnoden.

Criteria

- De opleiding vindt hoofdzakelijk (min. 50%) plaats in de Westhoek.
- Bij voorkeur onderwijs en opleiding die een aantoonbare link hebben met de speerpuntsectoren (duurzaam bouwen en renoveren, innovatie in toerisme en agrocleantech).
- Bij voorkeur projecten die onderwijs en opleiding aanbieden voor (zelfstandige) beroepen waar een technische kwalificatie voor nodig is. Een aantoonbare link met werkplekieren of praktijk: in de werkomgeving, in een bedrijfsomgeving, in samenwerking met het bedrijfsleven versterkt het project.
- Projecten hebben oog voor een vernieuwende aanpak/oplossingen. Bijvoorbeeld nieuwe en flexibel opgevatte opleidingen, opleidingen die kort op de bal spelen (in beginfase n.a.v. wijzigende wetgeving/gewijzigd beleid, nieuwe en geactualiseerde opleidingsprofielen), ...
- Projecten met thematische opleidingen voor de landbouwer kiezen thema's die niet aan bod komen in de opleidingen van erkende landbouwvormingsorganisaties. Bijvoorbeeld

uitwisselen teelttechnieken kleine of specifieke teelten, ervaringen delen tussen landbouwers/ondernemers die geconfronteerd worden met identieke uitdagingen (bijvoorbeeld strengere mestwetgeving, instandhoudingsdoelstellingen, landbouw tegen de stadsrand, ...); uitwisseling van ervaring met landbouwers / ondernemers / onderzoekers / specialisten uit andere (buitenlandse) regio's; ...

- Hoger (Secundair) Onderwijs is steeds een initiatief van een open partnerschap/regionaal samenwerkingsverband waar de publieke opleidingsverstrekkers bij betrokken worden/trekker zijn. Het gaat om de financiering van ontwikkelingskosten (cf. '3 voor 1' CVO-Syntra-VDAB voor bijvoorbeeld de opleiding HBO5 Elektromechanica), of kosten verbonden aan de koppeling scholing – praktijk (proeftuinen).
- Vzw's die erkend zijn in het kader van landbouwopleiding (naschoolse opleiding) en aldus een forfaitaire subsidie ontvangen vanuit het PDPO kunnen geen subsidie ontvangen voor soortgelijke opleidingen.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen
- Feitelijke verenigingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun.

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die een vernieuwende aanpak/oplossingen voorzien voor onderwijs en opleiding in de Westhoek.
- Aantal projecten met thematische opleidingen voor de landbouwer.

2. PROFILERING EN PROMOTIE VAN DE STREEKIDENTITEIT (MET INBEGRIIP VAN TOERISME EN RECREATIE)

Een onderzoek naar streekidentiteit als mobiliserende factor voor de Westhoek¹³ toonde aan dat Westhoekers zich verbonden voelen met hun streek. Deze sterk aanwezige streekidentiteit was in het verleden ook al een belangrijke hefboom om op diverse vlakken de handen in elkaar te slaan. Het is vanuit dat gevoel, die identiteit, die samenhang en solidariteit dat de streek opnieuw stappen vooruit wil zetten.

De dominante streekidentiteit is deze van de Westhoek als landelijke, open streek waar men tot rust komt. Het onderzoek toonde aan dat deze identiteit gebaseerd is op een aantal identiteitsdragers: de open ruimte en het landschap, de Eerste Wereldoorlog, dialect, toerisme, landbouw, sociale dynamiek, kleine dorpen en charmante steden, karakter, ...

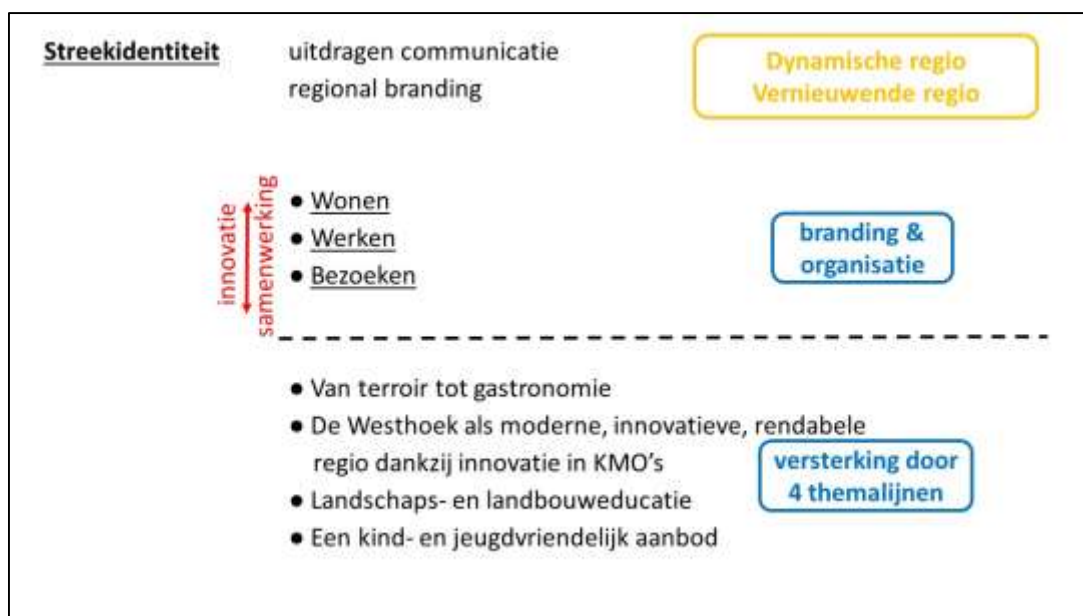
Deze elementen worden door de Westhoekers gewaardeerd en gekoesterd. We willen de Westhoek echter ook als vernieuwend en dynamisch uitdragen, want vernieuwing en innovatie is de interne motor voor ontwikkeling. Vanuit die dynamiek is en blijft de Westhoek een aantrekkelijke regio om in te wonen, te werken, én te bezoeken.

Echter, streekidentiteit omhelst niet enkel een verhaal van branding. Als streek moet je immers de verwachtingen die je door middel van streekcommunicatie en branding creëert kunnen invullen. Een branding die niet conform de verwachtingen is, werkt op termijn destructief. Bijgevolg is het van belang om ook actief in te zetten op het lanceren van initiatieven die bijdragen aan de streekidentiteit, en als dusdanig aan de verwachtingen tegemoetkomen die door de uitgedragen boodschap opgewekt worden. Hiertoe werden vier concrete themalijnen uitgezet die voor de streek van belang zijn, en bijdragen aan de uit te dragen streekidentiteit. We kiezen er voor om een aantal belangrijke identiteitsdragers te laten terugkomen in deze themalijnen: toerisme, landschap en ondernemers. Initiatieven die in het kader van deze vier themalijnen worden opgezet, versterken de streekidentiteit door in te spelen op een of meerdere van de drie kernwaarden van de streekidentiteit: wonen, werken en bezoeken.

- Van terroir tot gastronomie
- Stimuleren van innovatieve samenwerking tussen KMO's met het oog op een innovatieve streekidentiteit
- Landschaps- en landbouweducatie
- Een kind- en jeugdvriendelijk aanbod.

Er kunnen bijgevolg projecten ingediend worden die inspelen op streekcommunicatie en branding, en de organisatie ervan, zowel m.b.t. wonen en/of werken en/of bezoeken. Anderzijds kunnen projecten ingediend worden die de streekidentiteit versterken door in te spelen op een van de vier themalijnen. Vanzelfsprekend dienen beide soorten projecten elkaar te versterken.

¹³ Messely, L. & Dessein, J. 2010, Betekenis en mogelijkheden van streekidentiteit als mobiliserende factor in de Westhoek

2.1 STREEKCOMMUNICATIE EN BRANDING

Het is onze doelstelling om continu ons eigen verhaal te blijven maken en in handen te houden. Dat verhaal dient ook ingang te vinden buiten de regio: een actieve branding is daarom primordiaal.

Het is met andere woorden van belang om op professionele wijze te werken aan een dynamisch, positief en sterk imago van de Westhoek, door middel van netwerking en samenwerking van diverse actoren, campagnes afgestemd op de diverse doelgroepen, vorming en begeleiding, en evenementen.

Maatregel 1: Het uitwerken en uitrollen van een eenduidige en consistente communicatiestrategie vanuit het streeknetwerk Westhoek

We willen de Westhoek profileren als een vernieuwende en dynamische regio met respect voor haar authentieke kenmerken. Dit vraagt om een duidelijke boodschap die met één stem wordt uitgedragen, dat de streek een uiterst aantrekkelijke regio is om te wonen, te werken en te bezoeken. Deze maatregel ondersteunt volgende zaken:

- **Samenwerkingsmodel streekcommunicatie:** Teneinde slagkrachtig vanuit de streek te kunnen communiceren, dient een samenwerkingsmodel uitgewerkt en opgezet te worden tussen de betrokken partners van de streekwerking. Hierbij is van belang dat de streekcommunicatie professioneler wordt aangepakt. Het partnerschap dient in dit opzicht verbreed te worden met culturele spelers, private actoren uit de zorgsector, lokale besturen, sociale partners, etc.
- **Streekcommunicatieplan:** De communicatie vanuit de streekwerking heeft nood aan een nieuwe impuls en moet beter gestroomlijnd en professioneler worden aangepakt. De opmaak van een vernieuwd Streekcommunicatieplan voor de Westhoek is daarom essentieel: vanuit de streekwerking spreken we met één stem, en die stem moet kunnen gehoord worden.
- **Geïntegreerd en centraal communicatieplatform:** De streekcommunicatie krijgt een concreet gezicht middels het communicatieplatform dat hiertoe ingezet wordt, i.e. het geheel van de communicatiemediën dat ingezet wordt ter realisatie van het communicatieplan.

Maatregel 2: Het promoten van de Westhoek als een aantrekkelijke regio om in te wonen, te werken, en te bezoeken.

Maatregel 2 beoogt bijkomende acties die doelgericht ontwikkeld worden om de regio positief onder de aandacht (en in beeld) te brengen. Er wordt concreet invulling gegeven aan een campagne door middel van online en offline media.

- **Concrete initiatieven:** Concrete initiatieven om de troeven van het wonen, werken en leven in, of het bezoeken van de Westhoek belichten kunnen ondersteund worden.
- **Vernieuwd concept rolmodellen:** Vanuit regiomarketing kunnen inspirerende rolmodellen een waardevolle bijdrage leveren aan het uitdragen van het streekimago. Het huidige concept van rolmodellen dient uitgebreid en vernieuwd te worden. Innovatie staat in dit opzicht centraal, om de regio tevens als dynamisch en vooruitstrevend te profileren. De rolmodellen kunnen op diverse vlakken ingezet worden in, en betrokken worden bij, regiobranding.

Maatregel 3: Het profileren van de Westhoek als economische regio door het opzetten van een structuur en werking die de Westhoek als dusdanig in de markt zet.

Maatregel 3 beoogt het stimuleren en het operationaliseren van een partnerschap dat ondernemen en investeren in de Westhoek aantrekkelijker en gemakkelijker maakt. Hierbij wordt steun verleend aan volgende zaken:

- **Opzetten structuur en werking “Westhoek Business District”:** De Westhoek moet als economisch sterke regio op de kaart gezet worden, en dit kan door een partnership structuur op te zetten en uit te werken onder de werktitel “Westhoek Business District”. Dit Westhoek Business District kan instaan als regionaal contactpunt voor binnen- en buitenlandse bedrijven, en wordt gecoördineerd door een Business Development Manager die fungeert als SPOC (single point of contact). Een van de hoofdtakstellingen van de Business Development Manager en het Westhoek Business District betreft de economische promotie van de Westhoek. Naast het aanstellen van een Business Development Manager dient in eerste instantie tussen de diverse (nader te bepalen) partners een samenwerkings- en financieringsmodel uitgewerkt te worden.
- **Integratie rolmodellen:** De rolmodellen van de bredere regiobranding worden tevens ingezet voor de economische promotie van de Westhoek, in het kader van het Westhoek Business District.

Criteria

- Uniform het uit te dragen streekimago: vernieuwend en dynamisch, met respect voor de authentieke troeven. De profilering van de regio (niet van de organisatie(s)) staat centraal.
- Projecten zijn gebaseerd op een samenwerking tussen diverse partners.
- Projecten leveren een duidelijke, positieve bijdrage aan meer dan één component van de streekidentiteit (op vlak van wonen, werken, bezoeken).
- Bij het uitwerken van een projectidee tot een projectdossier worden relevante streekpartners bij het respectievelijke subthema (wonen, werken en bezoeken) betrokken

Ontwikkelingsprogramma

(bijvoorbeeld Gebiedsgerichte Werking van de Provincie, Resoc, Westhoekoverleg, Westtoer, Regionaal Landschap, Cultureel samenwerkingsverbanden zoals CO7, Achthoek, ...).

- Het projectvoorstel bevat een duidelijk aansturingsmodel.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Enkel gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- OF Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen.

Privaatrechtelijke rechtspersonen:

- Enkel Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Financieringsplan

Max. 50% LEADERsteun

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten ifv. streekcommunicatie. Een evenwichtige en continue aanpak van de communicatie vanuit een breed gedragen streeknetwerk.
- Aantal initiatieven die de Westhoek als een aantrekkelijke woon- werk- en bezoeken regio voorstellen. Imagoversterking van de Westhoek als regio, als veelzijdige en aantrekkelijke regio.
- Aantal rolmodellen die het streekimago uitdragen.
- Opstarten van het Westhoek Business District.
- Een gestructureerde aanpak op vlak van creatie van een gunstig ondernemersklimaat.

2.2 VERSTERKING STREEKIDENTITEIT

Onderstaand worden opeenvolgend de vier concrete themalijnen besproken die geselecteerd werden als uitermate relevant voor het versterken van de streekidentiteit: initiatieven die in het kader van deze vier themalijnen worden opgezet, versterken de streekidentiteit door in te spelen op één of meerdere van de drie kernwaarden van de streekidentiteit: wonen, werken en bezoeken. De kernwoorden binnen elk van deze themalijnen zijn 'ondersteunen' en 'stimuleren' van initiatieven die de streekidentiteit van de Westhoek een extra elan geven of die aanzetten tot samenwerking tussen organisaties, sectoren, ...

- Van terroir tot gastronomie
- Stimuleren van innovatieve samenwerking tussen KMO's met het oog op een innovatieve streekidentiteit
- Landschaps- en landbouweducatie
- Een kind- en jeugdvriendelijk aanbod

2.2.1 VAN TERROIR TOT GASTRONOMIE

De streekgastronomie en de hoeve- en streekproducten zijn binnen de toeristische themalijn 'couleur locale' bijzonder belangrijk voor het toeristisch product van de regio. De couleur locale zit verweven in het toeristisch aanbod waarbij nostalgische cafeetjes, de restaurantjes en streekproducten de hoofdrol spelen. Maar ook de gastvrijheid van de inwoners, de volksspelen, de authentieke streekbieren en streekwijnen, en de streekproducten in het algemeen maken deel uit van die couleur locale. Door o.a. in te zetten op dit streekthema kunnen we voor een beter evenwicht zorgen in het toeristisch aanbod, zodat de Westhoek niet enkel en alleen met WO I wordt vereenzelvigd. De Westhoek moet een topregio op vlak van plattelandstoerisme in Vlaanderen blijven. De Westhoek is immers een ideale plattelandsregio om te onthaasten en tot rust te komen en dit vooral voor mensen die even willen ontsnappen aan de alledaagse drukte.

Maatregel 1: Het versterken van de regioprofilering door middel van het beleavingsvol, kwaliteitsvol en hedendaags uitbouwen van de productlijn 'couleur locale'

Het landschap en de landbouw zijn onlosmakelijk verbonden met de couleur locale van de regio. De basis van heel het aanbod dat we wensen uit te bouwen, is immers gebouwd op de 'terroir' met producten geproduceerd in eigen regio. Hier vloeien landbouw en landschap samen met het toeristisch product en geven ze vorm en inhoud aan het plattelandstoerisme in de regio. Binnen deze maatregel worden volgende zaken ondersteund:

- **Productontwikkeling:** De regio heeft beslist een interessant productaanbod rond dit thema, maar de afnemer is tegenwoordig heel veeleisend en onderling verschillend. Zowel de toerist/recreant als de lokale bewoner of lokale overheden/instellingen zijn potentiële afzetkanalen. Het is daarom belangrijk om regelmatig met nieuwe producten op de markt te komen die trendy, hedendaags, creatief, beleavingsgericht, gebruikersgericht zijn uitgewerkt. Vaak is het ook nodig om bestaande producten te verbeteren, bij te sturen of simpelweg te vernieuwen. Het is zeer belangrijk om de kwaliteit en de beleving van het product te bewaken en te upgraden.
- **Evenementen- en activiteiten aanbod:** De Westhoek heeft nood aan een goed uitgewerkt evenementen- en activiteiten aanbod op vlak van couleur locale zowel voor de eigen inwoner als voor de toerist/recreant. Samen met de sector dient daarom werk gemaakt te worden van een aantrekkelijke kalender waarbij proeven en beleven centraal staat.
- **Sectorbegeleiding:** Binnen dit thema speelt de sector een cruciale rol want zij 'maken' het basisaanbod en gaan ermee aan de slag. Chefs, uitbaters, gastvrouwen- en heren op de hoeve of logies. Het is belangrijk dat de streekactoren worden begeleid bij hun processen en initiatieven zodat deze passen in het streekverhaal en dat deze al dan niet op streekniveau kunnen worden ontwikkeld. Het rechtsreeks contact tussen producent en consument is hierbij essentieel. Actieve betrokkenheid van de horecasector en de logiessector is hier noodzakelijk.
- **Service design:** Het is zeer belangrijk te weten wat de trends en actuele ontwikkelingen voor dit thema zijn, net omdat het een thema is dat 'in' is en trendgevoelig is. We moeten de noden en wensen van de toerist/recreant/verbruiker in kaart brengen door naar hen te luisteren en met hen in dialoog te gaan. Op die manier beschikken we steeds over de

noodzakelijke info om met de streekpartners aan de slag te gaan en de consument tegemoet te komen.

- **Onthaal en inrichting:** Streekproducenten richten zich naast hun core business steeds meer op bezoekers. Het is voor hen een belangrijke doelgroep geworden. Bezoekers willen ook steeds meer zicht hebben op de productie van streeklekkers, willen er steeds meer actief bij betrokken worden en hechten groot belang aan beleving. Het is belangrijk dat bezoekers op een kwaliteitsvolle manier kunnen ontvangen worden bij de producent en dat hiervoor een basisinrichting kan worden voorzien. Ook bij bepaalde streekmusea en diensten voor toerisme dient hiervoor de nodige inrichting voorzien te worden. Een visuele link is ook een meerwaarde bij netwerkvorming.
- **Optimalisering distributie:** We merken dat de distributie van lokale producten in het buitengebied een steeds terugkomend probleem is voor de streekproducenten. Het is een actiepoint waar zowel met de producent als met de afnemer aan moet gewerkt worden. Oog voor de diversiteit onder de potentiële afnemers is hierbij een aandachtspunt. Lokale bewoners, toerist/recreanten of B2B-afnemers hebben elk hun specifieke verwachtingen en noden.
- **Samenwerking en netwerking:** Het is een cruciale taak om streekproducenten en andere toeristische en voedingsactoren op regelmatige basis samen te brengen. Dit kan via netwerkingmomenten, evenementen, infosessies, ... Het is belangrijk dat ze elkaar en elkaars producten kennen. De horeca en logiesector maar ook lokale overheden en instellingen dienen overtuigd te worden van de kwaliteit van eigen terroir en dienen de streekeigen producten zoveel mogelijk in hun aanbod te integreren. Samenwerkingen moeten globaal bevorderd en ondersteund worden en verdienen ook de nodige promotie.
- **Marketing & promotie:** De laatste schakel in het proces van nieuwe realisaties is het vermarkten van het aanbod door middel van een doelgerichte en doeltreffende marketing/promotie. Dit kan in 2 richtingen gebeuren: enerzijds naar de sector zelf en anderzijds naar het grote publiek. Een goede marketingmix en een gezonde dosis creativiteit zijn daarbij aangewezen.

Criteria

- passen binnen de (toeristische) streekprofilering/positionering
- enkel werken met streek- en hoeveproducten/producenten uit de Westhoek
- innovatie is een belangrijke toetssteen
- voorkeur voor projecten met accent op samenwerking en netwerking tussen actoren
- geen infrastructuurprojecten
- indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:
 - o moet het project een samenwerking zijn van minimaal 3 partijen.
 - o mag de totale projectkost maximaal 50.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 25.000 euro LEADERsteun).

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen.
- Feitelijke verenigingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun.
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:
 - o moet het project een samenwerking zijn van minimaal 3 partijen.
 - o mag de totale projectkost maximaal 50.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 25.000 euro LEADERsteun).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal producten op vlak van couleur locale.
- Aantal evenementen / activiteiten op vlak van couleur locale.
- Aantal projecten ivm. kwaliteitsvol onthaal en belevingsgerichte inrichting.
- Aantal projecten ivm. distributie van lokale producten.
- Aantal projecten ivm. doelgerichte en doeltreffende marketing/promotie.

2.2.2 STIMULEREN VAN INNOVATIEVE SAMENWERKING TUSSEN KMO'S MET HET OOG OP EEN INNOVATIEVE STREEKIDENTITEIT

De Westhoek staat bekend als een regio die sterk presteert op het vlak van plattelandstoerisme en landbouw. Maar dit zorgt er helaas ook voor dat ze doorgaans als een niet-innovatieve regio wordt ervaren. Bezoekers, zoals toeristen, maar ook ondernemers en werknemers uit andere regio's zien de Westhoek veelal als een statische, conservatieve streek. Om de Westhoek een dynamisch, modern, innovatief karakter aan te meten, is het nodig om de bedrijven die de motor zijn van dit Westhoekprofiel, te stimuleren tot innovatie. Een regio kan zich immers slechts als innovatief profileren als ook haar KMO's mee innoveren.

Om innovatie te doen slagen, is samenwerking essentieel. Een bedrijf dat de deuren openhoudt voor andere KMO's en de krachten bundelt, slaagt sneller in innovatie dan een bedrijf dat volledig in zichzelf is gekeerd.

Ondernemers uit verschillende sectoren in de Westhoek moeten aangezet worden tot efficiënte samenwerking, opdat ze samen vernieuwende producten en diensten in de markt kunnen zetten die de Westhoek als modern, ondernemend, innovatief gebied naar buiten toe definiëren. Bovendien moeten we de reeds bestaande, verrassende Westhoekproducten een zekere allure geven en gegeerd maken in de afzetmarkt. Door nieuwe netwerken te creëren tussen onze rurale ondernemers kunnen we ze weerbaarder maken voor schokken van buitenaf waarvoor ze momenteel nog zeer kwetsbaar zijn.

Maatregel 1: Uitbouwen en stimuleren van een moderne en innovatieve streekidentiteit

De Westhoek staat bekend als een gezellige regio die sterk presteert op het vlak van plattelandstoerisme en landbouw. Het gevaar van een dergelijk imago is echter dat ze gemakkelijk helt in de richting van een regio met weinig durf. Zowel toeristen, ondernemers als werknemers uit andere regio's doen de Westhoek vaak af als te weinig innovatief. Onze rurale bedrijven, die ver afgelegen zijn van innovatiestromen in stadscentra, moeten begeleid worden in hun zoektocht naar innovatieve samenwerkingsverbanden. Om een moderner, innovatiever en ondernemend imago voor de Westhoek uit te bouwen en te simuleren wordt ingezet op volgende zaken:

- **Samenwerkingsprojecten stimuleren tussen ondernemers uit verscheidene sectoren (toeristische bedrijven, landbouwers, productontwikkelaars, ontwerpers, productiebedrijven, detailhandel, ...):** Via partnerschappen ondernemers uit verscheidene sectoren samenbrengen opdat zij gezamenlijk innovatieve producten en/of diensten kunnen ontwikkelen die de Westhoek een trapje hoger op de innovatieladder plaatsen. Deze 'Westhoekproducten' kunnen zeer breed bekeken worden. Bij deze partnerschappen kunnen ook lokale overheden betrokken worden om zo een ondernemingsvriendelijk klimaat te creëren en de verscheidene actoren aan hetzelfde touw te doen trekken.
- **Ondernemers aanzetten tot het uitdragen van het Westhoekverhaal:** We moeten ernaar streven dat de bedrijven in de Westhoek het verhaal van de regio kunnen uitdragen en vertellen aan hun klanten. Een regio kan immers slechts op een kwalitatieve manier haar verhaal doen als haar KMO's functioneren als streekambassadeurs en dit verhaal naar buiten toe brengen én onderschrijven. De Westhoek is een echte KMO-regio. Daarom moeten we

de troeven van een KMO, op vlak van HR, ook verder ontwikkelen en uitdragen. De uit te dragen troeven zijn: 'warme KMO' (korte communicatielijnen, teamwerking, betrokkenheid, ondernemersenthousiasme) en 'gezonde KMO' (werkbaar werk, work/life, het nieuwe werken, gezondheid en welzijn).

Criteria

- Het project richt zich op het ondersteunen en stimuleren van KMO's.
- Enkel projecten met een ondernemersgerichte visie.
- Enkel projecten die daadwerkelijke resultaten en veranderingen beogen.
- Bij voorkeur projecten die een zekere openheid toelaten aan ondernemers in hetgeen ze ontwikkelen.
- Bij voorkeur wordt samengewerkt met kennisinstellingen.
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:
 - o moet het project een samenwerking zijn van minimaal 3 partijen.
 - o mag de totale projectkost maximaal 50.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 25.000 euro LEADERsteun).

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW. Deze actoren kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 3 gemeenten.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. Deze actoren kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 3 gemeenten.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen: kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 3 gemeenten.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk: kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 3 gemeenten.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen.
- Feitelijke verenigingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun.
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:
 - o moet het project een samenwerking zijn van minimaal 3 partijen.
 - o mag de totale projectkost maximaal 50.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 25.000 euro LEADERsteun).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal samenwerkingsprojecten tussen ondernemers uit verscheidene sectoren.
- Aantal projecten dat vernieuwing op vlak van product en/of dienst realiseert.
- Aantal projecten waarbij KMO's het verhaal van de regio uitdragen en als streekambassadeur functioneren.

2.2.3 BELEVEN IN EEN AUTHENTIEK LANDSCHAP

Het landschap van de Westhoek is bijzonder in haar diversiteit en karakter. Vlakke, open gebieden gaan langzaam over in het glooiende Heuvelland met water als verbindend element in tijd en ruimte. Deze diversiteit aan landschappen is één van de belangrijke identiteitsdragers in de Westhoek. Binnen dit thema wensen we zowel aandacht te besteden aan het beheer en onderhoud van het landschap, het toeristisch-recreatief ontsluiten ervan én aan het sensibiliseren van stakeholders rond het diverse landschap. De geschiedenis en het erfgoed van dit landschap vertelt vandaag waarvoor de Westhoek staat. Dit willen we lokale bewoners en toeristen/recreanten niet onthouden. Haar geschiedenis getuigt van flexibiliteit en multifunctionaliteit. Deze kenmerken willen we behouden en hedendaags invullen.

Het landschap van de Westhoek wordt gedragen en vormgegeven door heel wat actoren: land- en tuinbouwers, natuur- en milieuactoren, lokale bewoners, toeristen en recreanten, ... De betrokken actoren hebben elk hun specifieke kenmerken, belangen en opportuniteiten die evolueren doorheen de tijd. Hun onderlinge verbondenheid bestaat uit het erkennen van de regio als een waardevolle en belevingsvolle omgeving. De verwevenheid is sterker en complexer geworden. Op deze dynamieken willen we inspelen met het oog op een harmonieus én bruisend platteland. Om alle stakeholders hierbij te betrekken is een divers en laagdrempelig pallet aan initiatieven gewenst waarbij levensechte beleving en ontmoeting voorop staan.

In het bijzonder zetten we de Westhoek als landbouwregio in de kijker. Niet alleen de bodem leent er zich uitermate toe. Ook de land- en tuinbouwers zelf kennen we als innovatieve en gedreven ondernemers die in het verleden tot op vandaag vaak net dat stapje voor zijn ten opzichte van hun Vlaamse collega's. Dit resulteert in een dynamische en zeer diverse sector. Zowel grootschalige gespecialiseerde bedrijven als sterk gediversifieerde bedrijven ontwikkelen zich met als grootste gemene deler voedselproductie. Maatschappelijk een cruciale functie die op vandaag verder van de consument staat. Onbekend onbemand zowel wat betreft de producent als consument?

Het gevarieerde landschap is tevens de belangrijke basisinfrastructuur van het recreatieve apparaat van de regio. Het recreatieve product is volledig op de troeven van het landschap gebaseerd en vertaalt zich in de actieve beleving er van.

Maatregel 1: Beheer van landschappelijke en recreatieve infrastructuur organiseren en opvolgen

De kwalitatieve recreatieve ontsluiting van de Westhoek betekent niet alleen kwalitatieve inrichting van de paden, bewegwijzering, brochures en aanplantingen. Een kwalitatief onderhoud van de landschappelijke en recreatieve infrastructuur is eveneens van primordiaal belang om de Westhoek blijvend op de kaart van top-recreatief bestemmingsgebied te houden. We denken hierbij aan de open ruimte, trage wegen, recreatieve paden, bermen, openbaar groen zoals kerkhoven, parken, ... De uitvoering van het onderhoud is momenteel een taak voor lokale besturen maar dit gebeurt vaak versnipperd, door verschillende instanties en slechts ten dele gebiedsdekkend. In de regio is een vraag naar een betere regie, meer coördinatie en visie voor de uitvoering van het beheer. Het beheer van landschappelijke en recreatieve infrastructuur op een efficiënte wijze organiseren, gebeurt best via een instrument op bovengemeentelijk niveau. Deze maatregel ondersteunt:

- Het intergemeentelijk beheer van de landschappelijke en recreatieve infrastructuur via het **Loket Onderhoud Buitengebied**: Het efficiënt organiseren van het beheer van landschappelijke en recreatieve infrastructuur in de Westhoek willen we bereiken door de opmaak van een gemeentegrensoverschrijdende inventaris en daaraan gekoppeld beheerplan. Deze worden opgemaakt in nauw overleg met de gemeenten en de Provincie. Jaarlijks wordt aan elke gemeente een werkplanning bezorgd die de basis vormt voor de organisatie van de beheerwerken in eigen beheer of voor het uitschrijven van een offerte door de gemeente. De kosten voor de uitvoering van de beheerwerken blijven ten laste van de gemeente. In samenwerking met de gemeenten worden de inventaris, beheerplan en werkplanning permanent geëvalueerd en bijgestuurd om de efficiëntie te maximaliseren.
- Nieuwe taken voor het Loket Onderhoud Buitengebied:
 - o Inventarisatie en digitalisering van 'oude' ruilverkavelingen, ...
 - o Opstart van een intergemeentelijke groendienst.
 - o Opmaak van beheerplannen voor de resterende Westhoekgemeenten.
- Pilotprojecten die het **beheer met vrijwilligers en burgers** aanpakken, verdienen ondersteuning.
- Initiatieven die **samenwerkingsverbanden van landbouwers bij landschapsbeheer** ondersteunen. Initiatieven zoals het Boerenlandschap kunnen gestimuleerd worden in bijvoorbeeld de Noordelijke Westhoek (zie landbouwers die samenwerken voor de Komgronden van Lampernisse). Voor beheer door landbouwers worden steeds afspraken gemaakt met Ecomwaaier.
- Pilotprojecten die **zwerfvuil** in de open ruimte aanpakken. Voor landbouwers is zwerfvuil een (economisch) probleem. Bijvoorbeeld een lading groenten wordt afgekeurd omwille van plastic afval, bladeren van bomen, ...
- Initiatieven die **biomassa uit landschapsbeheer** valoriseren.
- Stimuleren van oefeningen die **nieuwe landschappen** creëren in samenhang met intensieve landbouwgebieden

Maatregel 2: Het ontwikkelen van een gediversifieerd recreatief aanbod binnen de recreatieve bestemmingsgebieden 'Ijzer- en Handzamevallei' en 'Het Heuvelland'

De Westhoek is een bijzondere regio voor wat betreft de diversiteit in haar landschap, activiteiten en bewoners. Het is bovendien een vruchtbare streek, wat zich weerspiegelt in een dynamische landbouwsector. Haar platteland kenmerkt zich door diverse functies (landbouw, natuur, toerisme, wonen, ...) die allen ijveren voor bewegingsruimte en toekomstkansen. Via educatie-, sensibiliserings- en recreatieve activiteiten beogen we mensen bewust te maken voor de eigenheid van hun streek. Verder willen we hen in contact en verbondenheid brengen zodat ze elkaars belangen in rekening brengen en zich uiteindelijk willen engageren voor de toekomstige ontwikkeling van hun streek. Deze maatregel ondersteunt:

- **Productontwikkeling**: Binnen deze gebieden krijgt de ontwikkeling van het wandelproduct prioriteit omdat ze in eerste instantie ideaal zijn om meerdaags te wandelen. In tweede instantie willen we er ook het fietsproduct verder kwalitatief ontwikkelen. In derde instantie dient er geïnvesteerd te worden in de ontwikkeling van voorzieningen voor waterrecreatie.

- **Evenementen- en activiteiten aanbod:** De organisatie van recreatieve activiteiten binnen de bestemmingsgebieden is noodzakelijk. Deze geven vorm en inhoud aan de actieve beleving van het landschap. Het is daarom belangrijk om op regelmatige basis met de betrokken streekactoren een recreatief evenement te organiseren ten behoeve van de bewoners en de recreanten/toeristen.
- **Optimalisering onthaal en inrichting:** Om de bezoekers optimaal te laten kennis maken met het landschap is het noodzakelijk om een goed recreatief basisnetwerk op te zetten. De bezoeker dient goed onthaald te worden als hij wil recreëren in het gebied. Dit vereist goede picknickplaatsen, kwaliteitsvolle recreatieve start- en halteplaatsen en een degelijke ontsluiting van het gebied in het algemeen.
- **Samenwerking en netwerking:** Willen we van de bestemmingsgebieden een coherent geheel maken binnen de Westhoek dan is samenwerking en netwerking onontbeerlijk binnen de streekactoren om tot concrete acties te komen die het landschap in de verf zetten.
- **Marketing en promotie:** De potentiële bezoekers van de bestemmingsgebieden dienen geïnformeerd/ geïnspireerd te worden via een goede communicatiemix waarbinnen het (ver)nieuw(d)e aanbod inhoudelijk centraal staat. De evaluatie van de acties (via bevraging/onderzoek) rondt het proces af.

Maatregel 3: Sensibiliseren over de landschappelijke eigenheid van de Westhoek, lokale voedselproductie in het bijzonder, met oog voor verleden en toekomst

Zowel lokale bewoners als toeristen / recreanten prijzen de landschappelijke eigenheid van de Westhoek. Maar ze voelen zich altijd betrokken met dit landschap of voelen er zich niet zelf verantwoordelijk voor. Deze maatregel wil in het algemeen de relatie met het landschap versterken en vernieuwende initiatieven ontwikkelen die aansluiten bij meer hedendaagse behoeften. Eén van de belangrijkste concretisering van een hedendaagse kijk op het landschap situeert zich in het verhaal van lokale voedselproductie. Naast de educatieve aspecten kunnen vernieuwende consumptieve ideeën die lokale voedselproductie extra zuurstof geven. Deze maatregel zet in op volgende zaken:

- **Productontwikkeling:** Een beklijvende ervaring in het landschap en met de landbouw van de Westhoek is het sterkst via levensechte kennismaking. De Westhoek heeft nood aan innovatieve producten die hieraan tegemoet komen. Zelf zien, dan geloven. Wat je doet, blijft beter hangen. Een ontmoeting die deel uitmaakt van een breder traject of die herhaaldelijk aangeboden wordt vergroot het leereffect, de informatieverstrekking. Deze informatie is een voorwaarde om een mening te vormen, om elkaars belangen te begrijpen en om met elkaar in dialoog te treden over toekomstgerichte streekontwikkeling. In het bijzonder wordt er ingezet op producten die verwijzen naar de oorsprong van ons voedsel en die de landschappelijke kwaliteit en erfgoed centraal stellen.
Om een brede waaier doelgroepen te bereiken is de ontwikkeling van diverse innovatieve werkvormen en dragers nodig: van heel laagdrempelig tot specifiek en van beknopt in tijd tot trajecten. Finaal beogen we dat streekactoren zich verbonden voelen bij hun landschap en omgeving vanuit hun persoonlijke beleving ermee.
- **Evenementen- en activiteiten aanbod:** Nieuwe ontwikkelende werkvormen en dragers moeten hun weg vinden tot bij de beoogde doelgroep willen ze effectief zijn. Om zowel

lokale bewoners als toerist/recreanten te bereiken worden evenementen en activiteiten opgezet die aansluiten bij hedendaagse behoeften. Waar mogelijk wordt ingepikt op bestaand aanbod of interesse gewekt door tradities in een eigentijds kleedje te stoppen.

- **Sectorbegeleiding:** Lokale bewoners en recreanten (levensecht) laten kennismaken met hun omgeving met het oog op betrokkenheid, identiteit en engagement is een hele uitdaging. Deze taak vraagt van landbouwers, lokale gidsen, leerkrachten, ... de nodige competenties, inzichten en tools. Via vorming, onderlinge uitwisseling en ondersteunende instrumenten worden zij zo goed mogelijk begeleid.
- **Service design:** Educatie in een formele of informele omgeving vraagt een eigentijds kleedje wil ze aanslaan, te meer de voorkeur gaat naar levensechte kennismaking. Via gedurfde, innovatieve en diverse methodieken wordt het klassieke leren overstegen tot spontane leerervaringen die beklijven zowel bij kinderen, landbouwers, consument-bewoners, ...
- **Optimalisering onthaal en inrichting:** Mensen via educatieactiviteiten onderdompelen in het landschap van de Westhoek, levensecht laten kennismaken met voedselproductie vraagt aangepaste onthaalpunten en infrastructuur. Dit kunnen nieuwe inrichtingen zijn of kwaliteitsverbetering bij bestaande voorzieningen. Alles samen zijn ze erop gericht om interessante plekken te ontsluiten en/of duiding te geven bij wat te zien is.
- **Samenwerking en netwerking:** Via landschaps- en landbouweducatie beogen we mensen te betrekken bij de streekontwikkeling van de Westhoek. We hopen dat mensen zich identificeren met hun streek en hierdoor lokale engagementen nemen. Om tot deze impact te komen is een breed draagvlak nodig. Daarom genieten multiactorinitiatieven en initiatieven die aansluiten bij grotere programma's de voorkeur.
 - o Samenwerkingen tussen boeren, waterbeheerders, bewoners, ... ifv. landschap en open ruimte vormen een meerwaarde.
 - o Burgers betrekken bij landschapsbeheer (vrijwilligerswerk).
- **Bekendmaking & sensibilisering:** Nieuwe realisaties en innovatieve ontwikkelingen dienen uiteindelijk hun beoogde doelgroep te bereiken en te prikkelen. Eigentijdse promotie en sensibilisering bevordert het succes van de acties.

Criteria

- Innovatie is een belangrijke toetssteen voor elk project.
- Elk project heeft een regionaal karakter. Voor het beheer van het landschap betekent dit dat elk project minimaal actief is in 3 gemeenten. Voor de andere maatregelen gaat de voorkeur uit naar samenwerking tussen verschillende partners, een combinatie van methodieken, het toevoegen van een innovatief element in een reeds bestaand format, ...
- Projecten ivm. de recreatieve bestemmingsgebieden die passen in de ontwikkelingsvisie van de 'Ijzer- en Handzamevallei' of van 'Het Heuvelland'.
- Projecten ivm. de recreatieve bestemmingsgebieden focussen bij voorkeur op wandelen.
- Sensibiliseringsprojecten ivm. het landschap leggen de nadruk op een levensechte kennismaking en beleving.
- Geen infrastructuurprojecten.
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstdoelmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:

- moet het project een samenwerking zijn van minimaal 3 partijen.
- mag de totale projectkost maximaal 50.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 25.000 euro LEADERsteun).

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW. Deze actoren kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 3 gemeenten.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. Deze actoren kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 3 gemeenten.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen: kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 3 gemeenten.
- met commerciële doelstellingen:
 - Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk: kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 3 gemeenten.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen.
- Feitelijke verenigingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun.
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:
 - moet het project een samenwerking zijn van minimaal 3 partijen.
 - mag de totale projectkost maximaal 50.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 25.000 euro LEADERsteun).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten ivm. intergemeentelijk beheer van de landschappelijke en recreatieve infrastructuur.

Ontwikkelingsprogramma

- Aantal pilootprojecten ivm. beheer met vrijwilligers en burgers, ivm. samenwerkingsverbanden van landbouwers bij landschapsbeheer, ivm. zwerfvuil in de open ruimte, ivm. biomassa uit landschapsbeheer.
- Aantal projecten ivm. recreatieve bestemmingsgebieden die educatie, sensibilisering en recreatie OF onthaal en inrichting OF marketing en promotie centraal stellen.
- Aantal projecten ivm. sensibilisering ivm. het landschap.
- Aantal projecten ivm. lokale voedselproductie.

2.2.4 EEN KIND- EN JEUGDVRIENDELIJK AANBOD

De Westhoek is een aantrekkelijke streek voor gezinnen met kinderen als regio om in te wonen en als vakantiebestemming. Uit onderzoek blijkt dat de Westhoek jaarlijks veel gezinnen met kinderen mag verwelkomen. Dit is deels te verklaren door het grote aantal (grote) vakantiewoningen in de regio. Deze doelgroep heeft echter grote verwachtingen die niet altijd worden ingelost. De Westhoek scoort in toeristische onderzoeken maar matig op het aspect kindvriendelijkheid. Het basisaanbod in de regio is er, maar veel extra is er de laatste jaren niet ontwikkeld door lokale en regionale toeristische actoren.

Veel Vlaamse of Nederlandse gezinnen met kinderen wonen in sterk verstedelijkte gebieden. Dit heeft tot gevolg dat ze weinig groen en rust kennen binnen hun dagelijkse activiteiten. Veel gezinnen hebben nood aan onthaasting op het platteland en vinden de Westhoek hiervoor een ideale bestemming voor een korte vakantie. Gezinnen willen weg van de drukte en gaan op zoek naar authenticiteit, naar beleving in het buitengebied en vaak gaan landbouw en landschap hier hand in hand. Ravotten in het groen, recreëren in het landschap, actieve beleving op de boerderij, proeven van het lekkers van de streek, ... zijn allemaal essentieel binnen het toeristisch aanbod voor deze doelgroep.

Ook het aanbod voor gezinnen met kinderen en jongeren die wonen in de regio moet worden verbeterd. De komende jaren is het daarom van belang in te zetten op het optimaliseren van het gezinsvriendelijk en jongerenaanbod, maar ook op de realisatie van nieuwe initiatieven en acties. Teneinde de Westhoek als aantrekkelijke woon- en werkregio te kunnen blijven promoten. Binnen het pedagogisch project dat ouders voor oog hebben zijn diversiteit (in tijd en ruimte) en keuzemogelijkheden van groot belang. Elke opvoeder legt zijn klemtonen namelijk op andere domeinen (de fysieke vaardigheden van het kind, de sociale, de intellectuele of culturele vaardigheden...) en zoekt hiervoor dan ook oplossingen te combineren met eigen werk en wonen. Continuïteit in het brengen van deze boodschap is daarom heel belangrijk (een traject van kind tot jongvolwassene).

Daarom wordt binnen dit thema ingezet op het uitbouwen van de streek tot een kwaliteitsvolle kind- en gezinsvriendelijke vakantiebestemming én op aanbod voor jeugd en jongeren van de Westhoek.

Maatregel 1: De regio uitbouwen tot een kwaliteitsvolle kind- en gezinsvriendelijke vakantiebestemming op het platteland, met een kindvriendelijk imago.

Er dient werk gemaakt te worden van de uitbouw van kindvriendelijk aanbod voor de vakantieganger. Het basisaanbod is er in de regio, maar het moet kwaliteitsvol en creatief met de sector worden uitgebouwd. Bovendien moet er beter over het aanbod gecommuniceerd worden en moet het beter gepromoot te worden bij de doelgroep. Op deze manier geeft de Westhoek vorm aan een kindvriendelijk imago en kan de regio uitgroeien tot een ideale vakantiebestemming voor gezinnen met kinderen.

Binnen deze maatregel wordt ingezet op:

- **Productontwikkeling:** De Westhoek heeft een toeristisch basisaanbod voor gezinnen met kinderen, maar dit moet verder worden ontwikkeld en uitgebreid. Het is van belang om in te zetten op het optimaliseren van bestaand kindvriendelijk aanbod, maar ook op de realisatie van nieuwe initiatieven en acties.
- **Sectorbegeleiding:** De sector moet voldoende inzicht krijgen in deze doelgroep en moet hiervoor begeleid worden. Het gaat onder meer over logiesverstrekkers en uitbaters van horecazaken en attracties die er specifiek voor kiezen om zich in te zetten voor deze doelgroep.
- **Evenementenaanbod:** De Westhoek heeft nood aan een goed uitgewerkt evenementen- en activiteitsaanbod voor gezinnen met kinderen. Samen met de sector en de diensten voor toerisme dient daarom werk gemaakt te worden van een aantrekkelijke activiteitenkalender waarbij actief beleven het uitgangspunt is.
- **Logiesaanbod:** Het kleinschalig logiesaanbod is goed uitgebouwd in de Westhoek. Echter op vlak van kamperen zijn er nog diverse noden. Er is ook steeds meer vraag naar innovatief logeren. Voor gezinnen met kinderen is dit vaak een (enige) alternatief voor logeren in een vakantiewoning. Hierbinnen kan er een aanbod ontwikkeld worden met betrekking tot kamperen op de hoeve en minicampings nabij dorpen in het buitengebied.
- **Service design:** Kinderen hebben eigen noden en wensen en kijken vaak heel anders tegen zaken aan in vergelijking met volwassenen. Via service design moeten we zicht krijgen op deze behoeften. Het is ook belangrijk om te luisteren naar de ouders die de vakantiebestemming en het type vakantie kiezen, ook al is dit vaak onder impuls van de noden van de kinderen. Op die manier beschikken we steeds over de noodzakelijke info om met de streekpartners aan de slag te gaan en de consument tegemoet te komen.
- **Optimalisering onthaal en inrichting:** De Westhoek heeft nood aan het uitbouwen van een aantal volwaardige kindvriendelijke attracties. Dit kunnen nieuwe attracties zijn, maar het kan evengoed om uitbreiding of kwaliteitsverbetering van bestaande gaan of om verbetering van onthaalvoorzieningen.
- **Promotie:** De laatste schakel in het proces van nieuwe realisaties is het vermarkten van het aanbod door middel van een doelgerichte en doeltreffende marketing/promotie. Dit kan in twee richtingen gebeuren: enerzijds naar de sector zelf en anderzijds naar het grote publiek. Een goede markeringsmix en een gezonde dosis creativiteit en innovatie zijn daarbij aangewezen.

Maatregel 2: De Westhoek uitbouwen tot een attractieve regio om in te wonen en te werken

Voorgaande jaren werd door de streekwerking ingezet op meer beleidsaandacht voor 'jeugd in de Westhoek'. Deze beleidsaandacht is cruciaal om de aantrekkelijkheid van de streek voor nieuwe inwoners te vergroten: enerzijds is de Westhoek een regio met een hoog geboortecijfer waar veel jongeren opgroeien, anderzijds is een goede omkadering van kinderen en jongeren cruciaal in het aantrekken en houden van jonge gezinnen, van wie de ouders volop in een actieve loopbaan zitten. Deze maatregel ondersteunt volgende zaken:

- **Optimaliseren & aanvullen vrijetijdsaanbod (0 – 30 jaar)**
 - o Optimaliseren en efficiënter aanbieden van het huidige aanbod (nood aan meer samenwerking/afstemming, aanpak promotie op regionaal niveau, gerichte programmatie...)
 - o Huidige aanbod aanvullen met niches met regionaal potentieel: erkennen en ondersteunen niche-experts als motor voor verdere regionale uitwerking
- **Creëren van ruimte voor jongerencultuur (al dan niet fysiek) (15 -30 jaar)**
 - o Inzetten op vernieuwde 'mindset': enerzijds focus op niet-grijpbare factoren als mentaliteitswijziging, anderzijds op aantrekkelijkheid en aanbod
 - o Organisatie regionaal aanspreekpunt jongerencultuur
 - o Aanmoedigen en flexibel ondersteunen van aanwezige potentieel, erkennen dynamiek 'van onderuit'
- **Stimuleren (ondernemende) jongeren (15 – 30 jaar)**
 - o Erkennen prille ondernemingszin bij bv. technisch geschoolde scholieren, medewerkers lokale jeugdhuis/jeugdvereniging, starters, niet-georganiseerde jongeren
 - o Ondernemingszin bij jongeren verder aanmoedigen: inspirerende Westhoekers als streekmodel, jongeren en bedrijven samen brengen voor bv. uitvoerend bedrijf GIP, informeel netwerkmoment... Samenwerking met secundaire scholen is aangewezen.
 - o Brug Westhoek – hoger onderwijs – regionale bedrijven maken om hogeropgeleide jongeren te behouden/aantrekken: inzetten op stages in eigen regio (bv. samenwerkingen hogescholen met geprivilegieerde bedrijven), werkaanbod belichten (bv. organisatie Westhoekjobbeurs, samenwerkingen met bedrijven...), secundair onderwijs meenemen als partner

Criteria

- Voorkeur voor initiatieven geïnitieerd door lokale spelers en die inhoudelijk verwijzen naar de streekidentiteit.
- Voorkeur voor projecten die breed toegankelijk zijn (gericht op zowel lokale inwoner als bezoeker).
- Projecten volgen de streekvisie om de Westhoek te promoten als een attractieve woon- en werkregio.
- Geen infrastructuurprojecten.
- Projecten overstijgen het lokale niveau.
- Projecten ivm. een kind- en gezinsvriendelijke vakantiebestemming passen bij voorkeur binnen het regionaal kindvriendelijk verhaal van Toerisme Westhoek (Westhoek KD's).

- Evenementen: voorkeur voor totaal nieuwe evenementen met innovatief karakter.
- Projecten ivm. onthaal en inrichting van een kind- en gezinsvriendelijke vakantiebestemming worden ter advies voorgelegd aan Westtoer.
- Projecten ivm. een attractieve regio om in te wonen en te werken zijn complementair aan Streekpact Westhoek 2013-2019 en aan protocol Forum Jeugd Westhoek (januari 2013).
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (5nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:
 - o mag de totale projectkost maximaal 20.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW. Deze actoren kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 3 gemeenten.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. Deze actoren kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter dat minimaal actief is in 3 gemeenten.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen: kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk: kunnen enkel een project indienen met een regionaal karakter.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen.
- Feitelijke verenigingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun.
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:
 - o mag de totale projectkost maximaal 20.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).

Resultaatsgebieden / indicatoren voor alle maatregelen

- Aantal producten / evenementen specifiek gericht op gezinnen met kinderen.
- Aantal initiatieven ivm. kamperen voor kinderen met gezinnen.
- Aantal projecten ivm. service design, optimalisering onthaal en inrichting, promotie.
- Aantal projecten ivm. het optimaliseren en aanvullen van het vrijetijdsaanbod.
- Aantal projecten ivm. het creëren van ruimte voor jongerencultuur.
- Aantal projecten ivm. het stimuleren van (ondernemende) jongeren.

3. ARMOEDE EN KWETSBAARHEID IN DE LANDBOUW- EN PLATTELANDSGEMEENSCHAP

Armoede is in een plattelandsregio zoals de Westhoek minder zichtbaar dan in de stad. Het is veel moeilijker om kwetsbare doelgroepen in beeld te brengen en te bereiken op het platteland. Niet enkel omdat armoede hier verspreid is, maar ook omdat mensen hier meer dan elders hun problemen verborgen houden. Maar er is meer aan de hand. Terugtrekkende diensten en voorzieningen, vervoersarmoede, beperkte bestuurskracht van kleinere gemeenten en OCMW's, specifieke woonnoden op het platteland, de preciaire arbeidsmarkt, ... het zijn typische fenomenen in de Westhoek die armoede en uitsluiting in de hand werken. We kunnen stellen dat bejaard zijn, huren, eenoudergezinnen, ouder, alleenstaand en een zwakke sociaal economische positie (niet werken, laag opgeleid, een laag inkomen) gescheiden 60+, verlaten van de ouderlijke woonst een verhoogd risico geven om in armoede terecht te komen.

De Westhoek heeft een beperkt aantal inwoners en telt maar liefst 85 dorpen. Het wonen is dus enorm verspreid. Diensten en voorzieningen zijn vooral geconcentreerd in de meer stedelijke kernen. Net als in de rest van Vlaanderen is schaalvergroting ook hier nog steeds de overheersende trend. De afstand tussen wonen en werken wordt groter en ook onze sociale contacten zijn minder op de buurt gericht. Deze evolutie was niet mogelijk zonder een toename van de (auto)mobiliteit. Helaas betekent dit ook dat mensen die geen auto hebben, beperkt worden in hun mogelijkheden om deel te nemen aan het economische en maatschappelijke leven en slechts een beperkte toegang krijgen tot het diensten- en voorzieningenaanbod. Meestal heeft het niet bezitten van een auto een financiële oorzaak, maar soms is dit ook het gevolg van lichamelijke of geestelijke beperkingen.

Een andere vaststelling is dat de zorgvraag in de maatschappij stijgt, vooral ook bij kwetsbare groepen. Dit heeft onder andere te maken met de demografische ontwikkelingen. Het aantal ouderen groeit en de ouderen zullen ouder worden. Op vandaag loopt de Westhoek voor op een algemene tendens in West-Vlaanderen, met een hoge interne vergrijzing (of het aandeel 80+ binnen de groep 60+). Dit moet eveneens in het perspectief bekeken worden van de extramuralisering en vermaatschappelijking van de zorg. Hiermee omgaan vergt voor de Westhoek een extra uitdaging. Het betekent dat zorg in instellingen plaats maakt voor zorg in de samenleving, zo dicht mogelijk bij de thuisomgeving en op maat van de zorgvrager. We kunnen de mensen met een zorgbehoefte dan wel zoveel als mogelijk in de thuissituatie verzorgen we moeten er over waken dat we hen niet isoleren. De vermaatschappelijking is niet enkel van toepassing op de ouderensector maar ook op andere kwetsbare groepen, zoals mensen met een beperking en psychiatrische patiënten, thuislozen, mensen in crisis die aangewezen zijn op goede zorg en een aangepaste woning.

Wonen is een ander knelpunt waar mensen in armoede vaak mee kampen, ook op het platteland. Omwille van het afgelegen karakter is een woning er misschien wel wat goedkoper, maar daarvoor kiezen brengt dan weer heel wat extra problemen met zich mee. Zowel bij sociale en private huurders als bij eigenaars zijn er problemen met de betaalbaarheid én de kwaliteit van de woning. Tegelijk blijkt ook dat eigenaars in armoede leven en niet in staat te zijn om de woning te onderhouden en aan te passen aan hun noden.

Ondanks de lage werkloosheidscijfers kampt de Westhoek met een aantal doelgroepen die moeilijk geactiveerd geraken, namelijk jongeren en ouderen. Deze doelgroepen zijn vaak laaggeschoold. In de

landelijke gebieden is het moeilijker om beroep te doen op arbeidsactivatie omdat er te weinig vacante jobs ter plaatse zijn of omdat de persoon in kwestie weinig mobiel is. Kinderopvang is onontbeerlijk voor mensen die willen werken. Daarom is er ook nood aan een voldoende en toegankelijk aanbod kinderopvang in de Westhoek

Tot slot neemt de landbouwsector een belangrijke positie in op het platteland. Binnen het programma benaderen we landbouw vanuit twee invalshoeken. Enerzijds zijn er landbouwers in nood die hulp nodig hebben anderzijds kunnen landbouwers oplossingen helpen aanreiken voor mensen in armoede.

Gegeven deze problematieken, wil de plaatselijke groep inzetten op volgende thema's:

1. Vervoersafhankelijkheid
2. Toegankelijke dienstverlening op het platteland
3. Vermaatschappelijking van de zorg
4. Wonen en werken
5. Sociaal-maatschappelijke rol voor de landbouw

3.1 VERVOERSAFHANKELIJKHEID

Diverse welzijns- en zorgorganisaties signaleren het probleem van mobiliteit, waarbij het voor kwetsbare groepen moeilijk is om zelf te voorzien in mogelijkheden om zich binnen de regio te kunnen verplaatsen. Zo heeft bijvoorbeeld het openbaar vervoer voor kwetsbare doelgroepen vaak heel wat drempels. Er werden inspanningen geleverd om het openbaar vervoer (fysiek) toegankelijker te maken maar toch moeten we vaststellen dat er onvoldoende voorwaarden gecreëerd worden om kwetsbare doelgroepen meer gebruik te laten maken van het openbaar vervoer. Het is bijvoorbeeld van belang dat de omgeving van de halte goed toegankelijk is. Daarnaast blijkt de mentale toegankelijkheid nog een belemmering te zijn om vaker van het openbaar vervoer gebruik te maken. Op vandaag is elke organisatie op zoek naar eigen antwoorden. Enerzijds lukt het voor kwetsbare doelgroepen moeilijk om de instellingen en/of voorzieningen te bereiken met het normale aanbod aan vervoer, anderzijds hebben de instellingen die zelf vervoer inrichten het steeds moeilijker om het vervoer kostenefficiënt te organiseren.

Om een oplossing te kunnen bieden aan de problemen gerelateerd aan vervoersafhankelijkheid, wordt binnen dit thema ingezet op de volgende 3 maatregelen.

Maatregel 1: Initiatieven die het bestaand doelgroepenvervoer¹⁴ efficiënter inzetten door samenwerking tussen verschillende aanbieders

Alternatieve vervoersvormen steunen nu vooral op (versnipperde) lokale initiatieven, de inzet van vrijwilligers en het doelgroepenvervoer georganiseerd door welzijns- en zorgorganisaties. Binnen deze maatregel willen we inzetten op het samenwerken en afstemmen van de inzet tussen de verschillende betrokken actoren, om zo tot een uitgebreidere en efficiëntere mobiliteit te komen. Integratie of de omvorming naar nieuwe vormen van doelgroepenvervoer behoren hier tot de mogelijkheden.

Criteria

- Focus op samenwerking en integratie
- Bij voorkeur bovenlokale schaal
- Rollend materiaal komt niet in aanmerking
- Overleg met het regulier aanbod is noodzakelijk (Vb. De Lijn – verslag) om de mogelijkheden tot samenwerking of afstemming te verkennen.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- ENKEL Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten).
 2. Publiek –private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die het bestaand doelgroepenvervoer efficiënter inzetten door samenwerking.

¹⁴ Onder doelgroepenvervoer begrijpen we: schoolvervoer, bussen voor sector personen met een handicap, vervoer van en naar kinderopvang, vervoer DVC (dagverzorgingscentrum), vrijwilligersvervoer, Dienst aanvullend vervoer, ziekenhuisvervoer, belbus, ...

Maatregel 2: Initiatieven die hun aanbod doelgroepenvervoer uitbreiden naar een groter werkingsgebied

Als er in de Westhoek hiaten zijn in het doelgroepenvervoer dan kunnen bestaande initiatieven doelgroepenvervoer ondersteuning krijgen voor het uitbreiden van hun aanbod of het uitbreiden van hun aanbod in functie van nieuwe doelgroepen naar andere regio's.

Criteria

- Aantoonbare behoefte
- Afstemming en samenwerking met andere vervoersopties (verslagen)
- Kwaliteitsvol, betaalbaar en duurzaam aanbod
- Geen rollend materieel
- Overleg met het regulier aanbod is noodzakelijk (Vb. De Lijn – verslag) om de mogelijkheden tot samenwerking of afstemming te verkennen.
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:

Bedraagt de maximale Leadersteun 50.000 euro. Indien het project maximaal 50% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 100.000 euro; indien het project maximaal 65% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 76.923,08 euro.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen.
- Feitelijke verenigingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten).
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:

Bedraagt de maximale LEADERsteun 50.000 euro. Indien het project maximaal 50% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 100.000 euro; indien het project maximaal 65% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 76.923,08 euro.

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die hun aanbod doelgroepenvervoer uitbreiden naar een groter werkingsgebied.

Maatregel 3: Initiatieven die de impact van mobiliteitsarmoede op het platteland beperken door het clusteren/bundelen van diensten, functies en voorzieningen

Binnen deze maatregel willen we ondersteuning geven aan brede voorzieningen die verschillende functies gelijktijdig vervullen. Hierbij denken we aan het integreren van die nieuwe diensten op bestaande actieve locaties in het dorp die het voorzieningenniveau of het dienstenniveau op peil houden. De combinatie van de diensten dient afgestemd te zijn op de behoeften van de dorpsbewoners. Dit kan zowel een bundeling van commerciële voorzieningen zijn als een bundeling van verschillende diensten. Er kan steun verleend worden aan een commerciële aanbieder (bv supermarkt, bakker, kruidenier, etc.) die zijn diensten wil aanvullen met openbare diensten (bv antenne van de openbare bibliotheek, aanvragen en afhalen van officiële documenten, enz.). Anderzijds kan ook een sociale aanbieder (bv zorg- of welzijnsinstelling of overheid) ondersteuning krijgen om binnen een publieke of semipublieke locatie (dorpshuis, woonzorgcentrum, school) commerciële diensten te integreren of om publieke dienstverlening die op vandaag niet aanwezig is aan te bieden.

Criteria

- De behoefte moet aantoonbaar zijn
- Als er samenwerking is tussen een publieke en commerciële voorziening moet dit vastgelegd worden in een samenwerkingsovereenkomst.
- Wel inrichting en werkingskosten
- Geen subsidie voor infrastructuur
- Het project is overlegd met het lokaal bestuur
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:

Bedraagt de maximale LEADERsteun 50.000 euro. Indien het project maximaal 50% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 100.000 euro; indien het project maximaal 65% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 76.923,08 euro.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

Ontwikkelingsprogramma

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen (o.a. landbouwers).
- Feitelijke verenigingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Publiek –private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:

Bedraagt de maximale LEADERsteun 50.000 euro. Indien het project maximaal 50% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 100.000 euro; indien het project maximaal 65% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 76.923,08 euro.

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die diensten, functies en voorzieningen clusteren/bundelen ifv. van het bestrijden van mobiliteitsarmoede.

3.2 TOEGANKELIJKE DIENSTVERLENING OP HET PLATTELAND

Mensen (in armoede) hebben nood aan een toegankelijke dienstverlening. Er zijn vele vormen van ontoegankelijkheid. In een landelijke context is in eerste instantie het beperkt aanbod van dienst- en hulpverlening en de afstand en de bereikbaarheid een grote drempel. Toegankelijkheid heeft echter ook te maken met andere elementen zoals het al dan niet kennen van de aanwezige voorzieningen. We stellen vast dat niet iedereen er in gelijke mate gebruik van kan maken. Sommige mensen beschikken over onvoldoende capaciteiten om hun weg te vinden in het voorzieningenaanbod. De kwaliteit van de dienstverlening (klantvriendelijkheid en begrijpbaarheid) en de interactie tussen cliënt en dienst- en hulpverlening kunnen eveneens drempels van ontoegankelijkheid opwerpen. Ook het gebrek aan afstemming en samenwerking tussen verschillende dienst- en hulpverlenende organisaties leidt soms tot problemen voor kwetsbare doelgroepen.

Om te zorgen voor een toegankelijke dienstverlening op het platteland, worden volgende maatregelen voorgesteld.

Maatregel 1: Initiatieven die ICT inzetten om afstanden te overbruggen (zorg op afstand, digitale consultaties, thuiscatalogus, online hulpverlening, ...

Deze maatregel ondersteunt initiatieven rond informatie- en communicatietechnologie die mensen professioneel en sociaal activeren en de bereikbaarheid van voorzieningen verhogen. Online toepassingen kunnen ingezet worden bij de opvolging van langdurige begeleidingstrajecten, voor preventiedoeleinden en voor het leveren van zorg op afstand. Digitale toepassingen kunnen mensen ondersteunen in het langer zelfstandig blijven wonen. De initiatieven moeten ook werken aan e-inclusie.

Criteria

- Niet de ontwikkeling van nieuwe ICT toepassingen maar implementeren van bestaande toepassingen in het dagelijks leven van mensen ten einde hun mobiliteitsvraag te verminderen.
- Moet ook altijd een luik e-inclusie inzitten. Strategie hoe kwetsbare doelgroepen gebruik kunnen maken van deze technologie.
- Bij voorkeur worden binnen het project linken gelegd met kennisinstellingen en bedrijven.
- Bij voorkeur een project dat verschillende soorten toepassingen uittest in diverse settings.
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:
Bedraagt de maximale LEADERsteun 50.000 euro. Indien het project maximaal 50% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 100.000 euro; indien het project maximaal 65% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 76.923,08 euro.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- KENNISINSTELLINGEN VAN Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen (o.a. landbouwers).
- Feitelijke verenigingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten).
 2. Publiek –private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:

Bedraagt de maximale LEADERsteun 50.000 euro. Indien het project maximaal 50% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 100.000 euro; indien het project maximaal 65% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 76.923,08 euro.

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die ICT inzetten om (welzijns-)afstanden te overbruggen.

Maatregel 2: Initiatieven die de toegankelijkheid van het Sociaal Huis als brede toegangspoort versterken

We wensen de Sociale Huizen te versterken in hun opdracht (informatieopdracht, loketfunctie en doorverwijsfunctie, begeleidingsfunctie en regiefunctie) om op een professionele en meer uniforme manier te werken aan een toegankelijke dienstverlening. Ook de verhouding tussen de inzet van sociale diensten van private welzijnsorganisaties en sociale huizen is relevant binnen deze context.

Criteria

- Toegankelijkheid Sociaal Huis integraal benaderen
- Bij voorkeur projecten van bovenlokale schaal
- Betrokkenheid van de private sector (welzijns-vzw's)

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten).
 2. Publiek –private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die de toegankelijkheid van het Sociaal Huis als brede toegangspoort versterken.

Maatregel 3: Initiatieven die onderbescherming tegengaan

Onderbescherming is een écht probleem in de Westhoek. Bepaalde doelgroepen maken geen of minder gebruik van dienstverlening, terwijl ze daar wel recht op hebben. Dikwijls is het zo dat hoe langer professionele hulp wordt uitgesteld, hoe moeilijker het is om problemen op te lossen. Onderbescherming kunnen we aanpakken via proactief handelen¹⁵. Proactief handelen daagt organisaties uit tot een andere manier van denken en een andere manier van werken.

Criteria

- Projecten proactief handelen moeten gericht zijn op het tegen gaan van onderbescherming.
- Projecten starten vanuit een analyse van de eigen werking (het kader aangereikt door in het handboek: Iedereen beschermd: Lokaal proactief handelen in de strijd tegen onderbescherming kan hierbij een leidraad zijn).
- Projecten proactief handelen maken situeren zich op drie niveaus: beleid –sociale dienst en de doelgroep.
- De maatregelen/acties opgenomen in het project met betrekking tot het proactief handelen moeten na afloop van het project structureel verankerd en ondersteund worden in de organisatie.
- Bij voorkeur projecten op bovenlokale schaal.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten).
 2. Publiek –private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die onderbescherming tegengaan.

¹⁵ Proactief handelen gaat over het bereiken van moeilijk bereikbare doelgroepen en het opstarten van acties om de rechten van deze doelgroep(en) gerealiseerd te zien. Het initiatief komt hierbij vanuit de overheid en niet, zoals vandaag vaak verwacht wordt, vanuit de potentieel gerechtigde.

Maatregel 4: Toegankelijke gezondheidszorg (focus op drughulpverlening)

Het huidige aanbod aan drughulpverlening blijkt op vandaag niet voldoende. De verschillende aanbieders kampen met wachtlijsten. Er is een duidelijke toename van het aantal hulpvragen in de Westhoek. Daarnaast wordt de drughulpverlening geconfronteerd met een aantal specifieke dynamieken die eigen zijn aan een plattelandsgemeenschap zoals de beperktheid van hulpverlening in het algemeen, de uitgestrektheid van het gebied, en de grote afstanden die moeten overbrugd worden om toegang te krijgen tot het soms schaarse aanbod (drug)hulpverlening. Daarnaast stellen we vast er in de regio een eerder introverte internaliserende houding is t.a.v. geestelijke gezondheidsproblemen en verslaving

We willen investeren in de uitbouw van een aanbod drughulpverlening met aandacht voor vroeginterventie en behandeling van verslaving en rehabilitatie. Daarbij gaat speciale aandacht naar specifieke doelgroepen en werkmethodieken.

Criteria

- Doelgroep jongeren en jongvolwassenen
- Bij voorkeur projecten van bovenlokale schaal
- Gebruik van vernieuwende methodieken in het bereiken en begeleiden van mensen met een verslavingsproblematiek

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten).
 2. Publiek –private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die de gezondheidszorg toegankelijker maken.
- Aantal projecten ivm. drughulpverlening.

Maatregel 5: Initiatieven die via een laagdrempelige multidisciplinaire inzet lokaal een integraal antwoord bieden op zorgvragen van de burger

In een landelijke context streven we naar een zo toegankelijk mogelijke zorg. Omwille van de afstanden, het beperkte aanbod in de meeste landelijke gebieden moeten we streven naar laagdrempelige multidisciplinaire inzet die lokaal een integraal antwoord kan bieden op zorgvragen. Door zorg geïntegreerd aan te bieden kan er meer zorg geleverd worden. Via deze maatregelen wensen we het multidisciplinair werken aan te moedigen.

Criteria

- Sterke focus op toegankelijkheid (onthaal, communicatie, participatie en betaalbaarheid) Samenwerking tussen verschillende disciplines en actoren
- Preventie en nazorg
- Geïntegreerde benadering van de cliënten op gebied van zorg en psychosociale aspecten.
- Lokale verankering van de projecten

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen.
- Feitelijke verenigingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Publiek –private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).
 2. Intersectoraal / multidisciplinair (samenwerking tussen minstens drie sectoren).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die laagdrempelig inzetten op zorgvragen.

3.3 VERMAATSCHAPPELIJING VAN DE ZORG

Vermaatschappelijking is een veranderingsproces waarbij zorg maximaal binnen de samenleving wordt aangeboden. Het begrip staat ook voor een beweging waar mensen met nood aan ondersteuning wonen, werken, leren en vrijetijd beleven binnen de samenleving. Toch wordt het succes van vermaatschappelijking niet bepaald door de mogelijkheden of de beperkingen van de betrokkenen. Mensen met beperkingen verwachten dat er wordt vertrokken vanuit hun mogelijkheden om te kunnen leven op hun eigen plek en dit volgens de eigen verwachtingen.

De sleutel tot slagen ligt dus bij de samenleving, vermaatschappelijking van zorg spreekt iedereen aan. Op vandaag is er reeds een grote inzet van mantelzorgers en vrijwilligers. De behoefte is echter groot. Daarom willen we inzetten op het ondersteunen van de bestaande mantelzorgers en vrijwilligers maar wensen we ook nieuwe mensen toe te leiden. Meer zorg in de samenleving veronderstelt ook een aangepast woonaanbod. Nieuwe woonvormen kunnen hieraan tegemoetkomen.

Vermaatschappelijking van zorg kan enkel slagen als mensen met nood aan ondersteuning omringd worden door een ruimer netwerk dan enkel de directe familiekring en de betrokken hulpverleners. Door de inzet van mensen uit de lokale gemeenschap, de buurt, de wijk het dorp creëren we warme buurten. Daarom wensen we in de westhoek een beleid op te zetten die mensen, organisaties, verenigingen activeert voor hun buurt, wijk of dorpen. Op deze manier ontstaan nieuwe netwerken, versterken we de sociale cohesie en doe je beroep op het aanwezige menselijk kapitaal. Dit wensen we te doen door ondersteuning van vernieuwende initiatieven die bijdragen aan de leefbaarheid van buurt, wijk dorp en door het stimuleren van initiatieven in de deeleconomie.

Binnen dit thema wordt ingezet op 6 maatregelen om de vermaatschappelijking in brede zin te stimuleren.

Maatregel 1: Stimuleren, versterken, ondersteunen en professionaliseren vrijwilligerswerk

Op vandaag wordt er veelvuldig beroep gedaan op vrijwilligers in de zorg. Er is nood aan extra instroom van vrijwilligers om de huidige vrijwilligers niet extra te belasten. Daarnaast worden organisaties geconfronteerd met een steeds complexer wordende vrijwilligerswetgeving. Ondersteuning in het vrijwilligersmanagement is gewenst.

Deze maatregel wenst initiatieven te steunen met als doelstelling de vrijwilligersondersteuning te professionaliseren en de instroom nieuwe vrijwilligers te verhogen en garanderen.

Criteria

- Enkel voor vrijwilligers in de zorg- en welzijnssector
- Bevorderen van de verhouding/samenwerking tussen de inzet van vrijwilligers en beroepskrachten.
- Bevorderen participatie en inspraak van vrijwilligers in de organisatie.
- Werving, onthaal, vorming, begeleidt, oriëntatie en evaluatie van de vrijwilliger zijn belangrijke elementen.
- Toeleden van nieuwe vrijwilligers.
- De aanwezigheid van de vrijwilligersverantwoordelijke binnen de organisatie en het versterken ervan.
- Bij voorkeur samenwerking over de grenzen van sectoren heen.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten).
 2. Intersectoraal (samenwerking tussen minstens drie sectoren).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die vrijwilligerswerk stimuleren, versterken, ondersteunen en professionaliseren.

Maatregel 2: Stimuleren, versterken en ondersteunen en professionaliseren mantelzorg (Vb. Eigen kracht conferentie, ...)

De opdracht van de mantelzorger is niet evident. Toch is vermaatschappelijking niet mogelijk zonder hun inzet. Mantelzorg is aanwezig maar is steeds minder beschikbaar. Dagdagelijkse mantelzorg neemt af, de zorgorganisaties kunnen er niet altijd meer op rekenen. Doordat zorgbehoevende mensen bewust of gedwongen langer thuis blijven wonen, stellen we vast dat het engagement voor de mantelzorger soms zwaar om dragen is. Zware zorgsituaties zoals beginnende dementie komen meer en meer en voor. Daarom blijft het belangrijk om in te zetten op de ondersteuning van de mantelzorger. Deze maatregel ondersteunt initiatieven die de mantelzorgondersteuning professionaliseren en gericht zijn op de instroom van nieuwe groepen van mantelzorgers.

Criteria

- Mantelzorg in de zorg- en welzijnssector
- Bevorderen van de verhouding/ samenwerking tussen de inzet van beroepskrachten en mantelzorgers
- Bevorderen participatie en inspraak van de mantelzorger binnen het zorgverleningsproces
- Erkenning en ondersteuning van de mantelzorger Bij voorkeur samenwerking over de grenzen van sectoren heen

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten).
 2. Intersectoraal (samenwerking tussen minstens drie sectoren).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die mantelzorg stimuleren, versterken, ondersteunen en professionaliseren.

Maatregel 3: Stimuleren van de deeleconomie die bijdraagt aan de leefbaarheid van buurt, wijk of dorp

Delen, ruilen, weggeven is aan een steile opmars bezig. In zowat alle domeinen van ons privé- en werklevens is het vandaag mogelijk om kennis, producten of ruimte te delen met anderen. Mensen en bedrijven die delen, kunnen kosten besparen. Verschillende vormen van gedeeld gebruik zorgen voor meer sociale cohesie, het gevoel van 'samenredzaamheid', de behoefte aan onderlinge verbondenheid en authentieke ervaringen.

In het licht van de huidige sociale situatie is de deel- en ruileconomie bovendien ook een uitweg voor de meest kwetsbare groepen, in het bijzonder gezinnen met minder financiële mogelijkheden die moeilijkheden hebben om de producten te kopen die ze nodig hebben. Deze maatregel wenst kleinschalige initiatieven te ondersteunen die inzetten op ruilen, delen en weggeven en die link leggen met kwetsbare doelgroepen.

Criteria

- Enkel lokale projecten gelinkt aan de lokale gemeenschap
- Geen personeelskosten
- Link met kwetsbare doelgroepen

Begunstigden

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen.
- Feitelijke verenigingen.

Financieringsplan

- Max. 65% LEADERsteun
EN de totale projectkost mag maximaal 15.384,62 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die de deeleconomie stimuleren.

Maatregel 4: Mobiel lokaal dienstencentrum

In een plattelandscontext moet er een gedifferentieerd beleid worden gevoerd, een beleid op maat. De Vlaams regelgeving is vaak niet zomaar toepasbaar in een plattelandscontext waardoor kansen voor de burgers van de Westhoek verloren gaan.

In de huidige regelgeving wordt een dienstencentrum slechts erkend en gefinancierd als de opdrachten georganiseerd worden vanuit een vaste locatie. Enkel activiteiten en diensten die georganiseerd worden in de lokalen van het Dienstencentra tellen mee in het bereiken van de minimumnormen. Met het nieuwe woonzorgdecreet (1/3 van de activiteiten) is daar deels aan tegemoet gekomen maar uiteindelijk is dit nog beperkt. In een landelijke context is het weinig zinvol om te investeren in een nieuw gebouw en een dienstencentrum op te richten vanuit een vaste locatie. Het steeds bouwen van nieuwe infrastructuur kost geld. Daarom moeten we de werking van een dienstencentrum integreren in bestaande infrastructuur die aanwezig is in de dorpen. In de Westhoek zijn alle ingrediënten aanwezig om de opdrachten van een dienstencentrum uit te voeren via een breed netwerk aan partners en locaties. De verplichte activiteiten worden georganiseerd in samenwerking met de bestaande verenigingen uit de dorpen en de diensten worden gerealiseerd met de bestaande actoren op het terrein.

Criteria

- De opdrachten zoals geformuleerd in het woonzorgdecreet worden gerealiseerd vanuit een breed partnerschap.
- Het mobiel dienstencentrum integreert en ondersteunt het bestaande aanbod maximaal.
- Het mobiel dienstencentrum ondersteunt verschillende doelgroepen (ouderen, mensen met GGZ problematiek, personen met een handicap, mensen in armoede, ...).
- LEADERsteun voor personeels- en werkingskosten.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Publiek –private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).
 2. Intersectoraal (samenwerking tussen minstens drie sectoren).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die mobiele lokale dienstencentra ondersteunen.

Maatregel 5: Stimuleren van vernieuwende initiatieven die bijdragen aan de leefbaarheid van buurt, wijk of dorp

Deze maatregel wil (vernieuwende) initiatieven ondersteunen, die genomen worden door bewoners, groepen van bewoners, verenigingen die bijdragen tot het verhogen van de leefbaarheid van buurt, wijk of dorp en zorgen voor maatschappelijke integratie. Belangrijke voorwaarde hierbij is dat het initiatief moet kunnen rekenen op voldoende draagvlak/belangstelling of behoefte vanuit de wijk, buurt of dorp. De initiatieven dienen ook in samenwerking of met ondersteuning van de lokale besturen of organisaties actief in het dorp te gebeuren.

Criteria

- Geen personeelskosten
- Draagvlak en verankering binnen de lokale gemeenschap
- Overleg met de gemeente

Begunstigde

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen.
- Feitelijke verenigingen.

Financieringsplan

- Max. 65% LEADERsteun
EN de totale projectkost mag maximaal 15.384,62 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die via vernieuwende initiatieven lokaal de leefbaarheid stimuleren.

3.4 WONEN EN WERKEN

Een kwalitatieve en betaalbare woning blijft een absolute noodzaak voor een goed leven en een voorwaarde om uit de armoede te kunnen geraken. Ook op het platteland worden mensen in armoede geconfronteerd met onbetaalbare huizen, woningen van slechte kwaliteit, ...

Omwille van het afgelegen karakter is een woning op het platteland wel iets goedkoper, maar daarvoor kiezen brengt dan weer heel wat extra problemen met zich mee. Zowel bij sociale en private huurders als bij eigenaars zijn er problemen met de betaalbaarheid én de kwaliteit van de woning. Tegelijk blijkt ook dat eigenaars in armoede te leven en niet in staat te zijn om de woning te onderhouden en aan te passen aan hun noden.

De Westhoek kent een lage werkloosheid maar vooral bij de jongeren en de ouderen zijn de cijfers onrustwekkend. Vaak willen deze mensen nog wel werken, maar om diverse redenen kunnen ze niet, niet meer of nog niet werken. Rond de uitsluiting van de arbeidsmarkt spint zich vaak een kluwen van uitsluitingen in andere levensdomeinen... De belangrijkste meerwaarde van activering of tewerkstelling via sociale economie, deeltijds werk of art 60 arbeidszorg is dat dergelijke vormen van arbeid mensen terug integreert in de maatschappij.

Kinderopvang is vaak onontbeerlijk voor mensen die willen werken. Daarom is er nood aan een voldoende aanbod kinderopvang in de Westhoek. Er blijkt nog altijd een tekort zijn aan voor- en buitenschoolse Kinderopvang, net zoals voor vakantieopvang. Kinderopvang kan uitsluiting van kansengroepen op de arbeidsmarkt tegengaan en de integratie helpen bevorderen. Naast de economische en sociale functie vervult de kinderopvang een belangrijke educatieve en opvoedingsondersteunende functie.

Maatregel 1: Verlagen van de energiefactuur van kwetsbare doelgroepen

De Westhoek wordt gekenmerkt door een woningvoorraad die gemiddeld ouder, minder kwalitatief en minder goed uitgerust is. Het kenmerk kwaliteit gaat sterk gepaard met de ouderdom van woningen. Voor de maatschappelijk kwetsbare doelgroepen is energiebesparing echter een meer dringende kwestie dan voor de doorsnee Vlaming. Energie besparen is anticiperen op eventuele latere problemen bij het betalen van de energiefactuur. Lage inkomens worden meerdere malen getroffen. Zij wonen vaak in energieverslindende (huur-)woningen van lage kwaliteit. Zij hebben geen geld voor energiezuinige toestellen, hebben onvoldoende financiële armslag om in te spelen op financiële stimuli en missen vaak de vaardigheden om hun rechten op de energiemarkt af te dwingen.

Deze maatregel ondersteunt:

- Initiatieven die inzetten op het verlagen van de energiefactuur van kwetsbare doelgroepen. Initiatieven die de kwetsbare burger begeleiden bij het (duurzaam) renoveren van zijn woning
- Experimenten rond duurzame renovaties met sociale tewerkstelling, enkel in functie van renovatie met het oog op het realiseren van betaalbaar, duurzaam en kwaliteitsvol wonen voor kwetsbare doelgroepen. Even belangrijke doelstelling dat deze experimenten/projecten

aangegrepen worden als opleidingstraject voor mensen die op vandaag geen kansen krijgen op de reguliere arbeidsmarkt. In het project is enerzijds het duurzaam renoveren van belang maar ook het opleidingsaspect van kwetsbare doelgroepen in de bouw.

Criteria

- Enkel in functie van kwetsbare doelgroepen
- Verhogen van de energie-efficiënte van woningen van gezinnen met risico op energiearmoede met specifieke aandacht voor woningen in dorpen en het buitengebied
- Aandacht voor de problematiek van elektrische toestellen (energiezuinige toestellen)
- Aandacht voor het rationeel energiebeheer
- Investerings aan privéwoningen komen niet in aanmerking voor steun. Hiervoor zijn subsidiemogelijkheden binnen Wonen Vlaanderen (bijv. renovatiepremie, verbeteringspremie, ...).

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen: bijvoorbeeld initiatieven Sociale Economie.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten).
 2. Publiek –private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die willen inzetten op het verlagen van de energiefactuur van kwetsbare doelgroepen.

Maatregel 2: Verhoging tewerkstelling van kansengroepen in de Westhoek

De Westhoek is de regio met het laagste aantal werkzoekende mensen maar kent het hoogste percentage jonge en oudere werklozen in Vlaanderen. Binnen deze actie willen we dus voornamelijk focussen op die twee kwetsbare doelgroepen. Alle initiatieven moeten activeren en/of tewerkstelling koppelen aan een landbouwactiviteit. Deze maatregel ondersteunt initiatieven die zich richten op:

- Sociale tewerkstelling en landbouw
- Deeltijds werken en landbouw
- Leefloners en landbouw

Criteria

- Link met landbouw

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- SCHOLEN VAN Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen: bijvoorbeeld initiatieven Sociale Economie.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Intersectoraal (samenwerking tussen minstens drie sectoren).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die de tewerkstelling van kansengroepen willen verhogen.

Maatregel 3: Kinderopvang

Kinderopvang is niet meer weg te denken uit onze samenleving. Dat er kinderopvang bestaat voor werkende ouders, is algemeen bekend en aanvaard. Kinderopvang is niet altijd gemakkelijk in te plannen. Voor ouders die een opleiding volgen of gaan solliciteren, zodat ze later kunnen gaan werken, is vaak geen plaats meer vrij. Zelfs ouders die het soms even lastig hebben om voor hun gezin in te staan, kunnen door de lange wachttijden niet terecht. Veel gezinnen vallen uit de boot. Kinderopvang kan uitsluiting van kansengroepen tegengaan en de integratie helpen bevorderen. Naast de economische en sociale functie vervult de kinderopvang een belangrijke educatieve en opvoedingsondersteunende functie. Daarom ziet LEADER Westhoek Kinderopvang als een belangrijk thema onder de maatregel Wonen en werken. Een integrale kijk op Wonen en werken impliceert immers aandacht voor Kinderopvang; een thema dat in de Westhoek (en andere plattelandsregio's) hoog op de agenda staat. Investerings in infrastructuur voor buitenschoolse kinderopvang vallen niet onder deze maatregel maar krijgen ruimte in het thema Omgevingskwaliteit Westhoek.

Gezien de afname van de informele zorgsystemen (o.a. grootouders) zal de vraag naar voorschoolse en buitenschoolse opvang nog meer toenemen. Om bovenstaande functies in de kinderopvang te kunnen realiseren én om een verdere uitbouw van het aanbod te realiseren, zal samenwerking met andere actoren een vanzelfsprekendheid worden: samenwerking met andere opvanginitiatieven, met socio-culturele organisaties, en met bedrijven.

Deze maatregel ondersteunt volgende zaken:

- **Vorming voor onthaalouders/begeleiders buitenschoolse kinderopvang:** Er is geen verplichting meer tot het volgen van vorming. Deelname aan vormingsmomenten is beperkt. Onthaalouders zijn hiertoe moeilijk te motiveren. Toch blijft het belangrijk om hier op in te zetten om een kwaliteitsvolle kinderopvang te garanderen. Daarom willen we het ontwikkelen van geschikte vorming op maat van de onthaalouder, en zoeken naar methodieken om onthaalouders toe te leiden tot deze vorming, ondersteunen.
- **Ondersteuning in functie van het inrichten van nieuwe kindplaatsen:** Ondersteuning van nieuwe initiatieven die kinderopvang aanbieden voor kinderen tot de leeftijd van drie jaar.
- **Kwaliteitsverhoging van de bestaande initiatieven voorschoolse en buitenschoolse kinderopvang:** Met deze ondersteuning willen we steun geven aan projecten die op een vernieuwende, duurzame manier werken aan de kwaliteitsverhoging van de kinderopvang. Enkele elementen die we hierin belangrijk vinden: de toegankelijkheid voor kwetsbare doelgroepen verhogen in de opvang, de communicatie en betrokkenheid van de ouders bij de opvang, het inzetten op een goede ontplooiing en ontwikkeling van de kinderen, ...
- **Ondersteuning van vakantieopvang georganiseerd door bedrijven en instellingen:** Bij bedrijven en instellingen groeit de laatste jaren meer en meer het besef dat een goede combinatie van werk en gezin bijdraagt tot het succes van de onderneming en dat het bedrijf zelf een belangrijke partner is om hieraan invulling te geven.

Vorming

Criteria

- Projecten kunnen enkel ingediend worden door een deelnemer van het lokaal overleg kinderopvang.
- Als er intergemeentelijk wordt samengewerkt wordt een cofinanciering voorzien van 65% (minstens drie gemeenten).
- De vorming moeten openstaan voor alle actoren actief op het grondgebied van de gemeente of van de gemeenten die samenwerken.
- De noden en behoeften moeten worden aangetoond.
- Duidelijke analyse vormingsbehoeften.
- Geen reguliere financiering van bestaand vormingsaanbod.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten) wordt samengewerkt.
EN de totale projectkost mag maximaal 20.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).
- Max. 65% LEADERsteun indien bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten) wordt samengewerkt.
EN de totale projectkost mag maximaal 15.384,62 euro per betrokken gemeente zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun per betrokken gemeente).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die vorming in de kinderopvang stimuleren.

Ondersteuning inrichting van nieuw startende initiatieven

Criteria

- De ondersteuning wordt eenmalig toegekend per nieuw startend initiatief en de Leadersteun bedraagt maximaal 10.000 euro.
- Steunpercentage is 65%.
- Steun voor
 - o Het pedagogisch project: verantwoord speelgoed
 - o Voedselveiligheid – brandveiligheid
 - o Aankoop meubeltjes, speelgoed, linnen en verzorgingsmateriaal (luierkussen, potjes, ...)
 - o Eventuele kleine inrichtingswerken in huis (bv. hekjes) of tuin (buitenspeeltuigen, zandbak...)
- Bij het indienen van het project moet bij de projectaanvraag een (positief) advies meegeleverd worden door het Agentschap Ondernemen. Binnen het jaar na opstart moet het attest van vergunning, afgeleverd door Kind en Gezin bezorgd worden.

Begunstigden

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk: ENKEL onthaalouders, crèches, kinderdagverblijven aangesloten bij een dienst onthaalouders OF zelfstandige onthaalouders, crèches, kinderopvang.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen / Feitelijke verenigingen: ENKEL onthaalouders, crèches, kinderdagverblijven aangesloten bij een dienst onthaalouders OF zelfstandige onthaalouders, crèches, kinderopvang.

Financieringsplan

- Max. 65% LEADERsteun
EN de totale projectkost mag maximaal 15.384,62 euro zijn voor initiatieven met een maximale opvangcapaciteit van 8 kinderen (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die de inrichting van nieuw startende initiatieven in de kinderopvang ondersteunen.

Kwaliteitsverhoging

Criteria

- Projecten moeten worden geïnitieerd vanuit het Lokaal Overleg Kinderopvang. Regulier beleid wordt niet ondersteund.
- De resultaten van het project kunnen op ruimere schaal worden toegepast.
- De resultaten van het project overstijgen de eigen werking van de organisatie.
- De resultaten zijn implementeerbaar op andere plaatsen, in andere organisaties.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- SCHOLEN VAN Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen: Diensten voor onthaalouders
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk: ENKEL onthaalouders, crèches, kinderdagverblijven aangesloten bij een dienst onthaalouders OF zelfstandige onthaalouders, crèches, kinderopvang.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen / Feitelijke verenigingen: ENKEL onthaalouders, crèches, kinderdagverblijven aangesloten bij een dienst onthaalouders OF zelfstandige onthaalouders, crèches, kinderopvang.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun
EN de totale projectkost mag maximaal 20.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die kwaliteitsverhoging in de kinderopvang stimuleren.

Ondersteunen kinderopvang in bedrijven en instellingen

Criteria

- Er moeten garanties zijn naar kwaliteit van de infrastructuur en begeleiding. Bestaande initiatieven kunnen een project indienen maar het moet duidelijk gaan om een vernieuwend aspect, de uitbouw van de opvang of de verhoging van de kwaliteit.
- Er kunnen facturen worden ingediend voor:
 - o de aankoop van knutselmateriaal bestemd voor de buitenschoolse opvang
 - o de aankoop van speelgoed bestemd voor de buitenschoolse opvang
 - o de aankoop van meubilair bestemd voor de buitenschoolse opvang
 - o investeringen in veiligheid van de buitenschoolse opvang
 - o digitaliseren van inschrijven, registratie, facturatie
- Max. 10.000 euro steun per initiatief
- Steun 50% voor individuele bedrijfsinitiatieven
- Steun 65% samenwerking tussen meerdere bedrijven/instellingen/organisaties/initiatief kinderopvang

Begunstigden

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen: Diensten voor onthaalouders, initiatieven kinderopvang.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen / Feitelijke verenigingen: ENKEL onthaalouders, crèches, kinderdagverblijven aangesloten bij een dienst onthaalouders OF zelfstandige onthaalouders, crèches, kinderopvang.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun voor individuele bedrijfs- of instellingsinitiatieven.
EN de totale projectkost mag maximaal 5.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 2.500 euro LEADERsteun).
- Max. 65% LEADERsteun voor samenwerking tussen meerdere bedrijfs- of instellingsinitiatieven.
EN de totale projectkost mag maximaal 3.846,15 euro per betrokken bedrijf/instelling zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 2.500 euro LEADERsteun per betrokken bedrijf/instelling).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten ivm. kinderopvang in bedrijven en instellingen.

3.5 SOCIAAL MAATSCHAPPELIJKE ROL VOOR DE LANDBOUW

Landbouwers kunnen oplossingen helpen creëren voor kwetsbare doelgroepen vb. tewerkstelling of een zorgaanbod te creëren, voedseloverschotten ter beschikking te stellen. Lokale voedselstrategieën, zoals volkstuinen of gemeenschapslandbouw, zorgen ervoor dat mensen terug voeling krijgen met hun voeding, en dus met de landbouw. Verder hebben ze ook een belangrijk gemeenschapsvormend aspect.

Maar landbouwers bevinden zich soms ook in nood. Zeker in tijden van crisis verdient de armoedeproblematiek in de sector bijzondere aandacht. De uitdagingen waarmee land- en tuinbouwers vandaag geconfronteerd worden, zijn immers niet voor iedereen haalbaar.

Door in te zetten op 4 maatregelen wensen we tegemoet te komen aan vermelde problematieken en de band tussen landbouwers en andere actoren versterken.

Maatregel 1: Ondersteunen landbouwers in moeilijkheden

Sommige landbouwbedrijven ondervinden problemen door de groeiende concurrentie en de vrijere marktomgeving. Momenteel slaan bodemprijzen, onder andere veroorzaakt door de handelsboycot van Rusland, diepe gaten in de financiën van boeren en tuinders.

Niet alleen voor de bedrijfseconomische en financiële problemen moet een oplossing gezocht worden, maar zeker ook voor de psychosociale problemen. Mensen, die geen geloof en vertrouwen meer vinden in hun bedrijf, worden vaak depressief. Alleenstaande boeren en tuinders hebben het moeilijk om alle uitdagingen en tegenslagen op te vangen, terwijl de relatie van landbouwersechtparen onder druk komt te staan. De projecten focussen op het psychosociale aspect, op de toeleiding tot dienstverlening en op de integratie van landbouwers in de maatschappij.

Via deze maatregel willen we landbouwers in moeilijkheden ondersteunen. Projecten op gebied van volgende aspecten komen aan bod:

- Initiatieven die problemen bespreekbaar maken bij landbouwers en taboedoorbrekend zijn.
- Initiatieven die inzetten op een outreachende aanpak.
- Initiatieven die het netwerk van landbouwers en erfbetreders aanspreken en versterken
- Initiatieven gericht op de integratie van stoppende landbouwers op de arbeidsmarkt

Criteria

- Samenwerkingsproject met betrokkenheid landbouworganisaties
- Focus op het psychosociaal aspect, toeleiding tot dienstverlening en integratie van landbouwers in de maatschappij

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

Ontwikkelingsprogramma

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten).
 2. Intersectoraal (samenwerking tussen minstens drie sectoren).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die landbouwers in moeilijkheden ondersteunen.

Maatregel 2: Experimenten verbreding van het Groene Zorg aanbod.

De term 'Groene Zorg' omvat alle mogelijke vruchtbare combinaties van een groene omgeving met de zorg voor een brede waaier kwetsbare groepen uit de samenleving. Zorgvragers die in de groene zorg terecht kunnen, zijn mensen met een lichamelijke of verstandelijke handicap, psychiatrisch patiënten, maar ook moeilijk opvoedbare jongeren, langdurig werklozen, (ex-) verslaafden of (ex-) gedetineerden. Voor veel zorgvragers betekent het werken in de groene zorg een belangrijke stap naar herintreding in de maatschappij. Het bevordert tevens de zelfstandigheid en sociale zelfredzaamheid. Werken in een agrarische setting heeft een specifieke meerwaarde voor hen. Het werk op de buiten heeft een 'natuurlijk' therapeutisch effect. Groene zorg biedt een alternatief voor mensen die nu vaak, langdurig, van de 'standaardvormen' van zorg afhankelijk zijn.

Deze maatregel wil groene zorg initiatieven ondersteunen, meer bepaald initiatieven die instaan voor de ontsluiting van zorgmogelijkheden voor bovenvermelde doelgroepen en waarbij een werking met dieren en planten centraal staat.

Criteria

- Ontsluiten zorgmogelijkheden op het platteland
- Werking met dieren en planten
- Nadruk op kwaliteitszorg, vb. door samenwerking met een erkende welzijns- en zorginstelling

Ontwikkelingsprogramma

- Het project moet overlegd zijn met het steunpunt groene zorg.
- Het project moet de effectiviteit van de begeleiding in een landelijke context meten. Samenwerking met een kennisinstelling kan hiervoor een meerwaarde zijn.
- Geen particulieren

Begunstigden

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk.

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen
- Feitelijke verenigingen

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Intersectoraal (samenwerking tussen minstens drie sectoren).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die het Groene Zorg-aanbod verbreden.

Maatregel 3: Voedseloverschotten toegankelijk maken voor kwetsbare doelgroepen

In het algemeen streven we ernaar om de lokale keten van producent tot consument te versterken. We moeten inzetten op alle schakels van de keten van productie over consumptie tot voedselafval. Binnen deze actie willen we vermijden dat voeding afval wordt en zoeken we hoe lokale voedseloverschotten lokaal kunnen ingezet worden in de strijd tegen armoede. Daarbij zijn de leveranciers van voeding heel belangrijk. Dan denken we niet alleen aan de supermarkten maar ook samenwerking met producenten zoals lokale handelaars, horeca en de landbouwers.

Voedseloverschotten veilig toegankelijk maken is geen evidentie. Er moeten diverse regelgevingen nageleefd worden met betrekking de voedselveiligheid die gecontroleerd worden door het FAVV.

Criteria

- Lokale projecten: lokale voedseloverschotten lokaal toegankelijk maken
- Altijd een samenwerking tussen leveranciers/producenten – lokaal bestuur – verenigingen van kwetsbare groepen (indien deze aanwezig zijn)

- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:
Bedraagt de maximale LEADERsteun 50.000 euro. Indien het project maximaal 50% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 100.000 euro; indien het project maximaal 65% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 76.923,08 euro.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen, ...). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen: o.a. sociale economie-ondernemingen.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk. O.a. landbouwers, supermarkten, zelfstandige winkeliers, ...

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen
- Feitelijke verenigingen

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
- Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan.
 1. Publiek –private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).
- Indien in een project een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen (nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk) OF een natuurlijk persoon OF een feitelijke vereniging, opgenomen is als promotor:
Bedraagt de maximale LEADERsteun 50.000 euro. Indien het project maximaal 50% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 100.000 euro; indien het

project maximaal 65% LEADERsteun krijgt, bedraagt de totale projectkost maximaal 76.923,08 euro.

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die voedseloverschotten lokaal toegankelijk maken voor kwetsbare groepen.

Maatregel 4: Initiatieven die inzetten op gemeenschapsvormende aspecten van lokale voedselstrategieën. volkstuinen, pluktuinen, Community Supported Agriculture

Binnen deze actie staat verbinding centraal. We wensen via het kweken van groenten kwetsbare doelgroepen te integreren of in contact te brengen met de maatschappij. Een gemeenschapstuin bevordert de participatie en de sociale cohesie in een samenleving. Bovendien biedt zo'n initiatief nog tal van mogelijkheden in functie van voedselvoorziening, natuureducatie, gezonde voeding, ...

Bij de ontwikkeling van gemeenschapstuin/volkstuinen/CSA's /pluktuinen worden de kwetsbare doelgroepen actief betrokken. Zij nemen ook zoveel mogelijk beheer en onderhoud voor hun rekening.

De doelgroepen worden actief betrokken in alle fasen van het project (van voorbereiding tot uitvoering).

Aanleg van tuin, aannemers die komen nivelleren, meststoffen, klaarmaken grond, aankoop serre, aankoop tuinmateriaal, aankoop pootgoed eerste maal.

Criteria

- Indien Vlaanderen een projectoproep lanceert ter ondersteuning van volkstuinen dan moeten projecten zich daar aan melden.

<http://www.ipo-online.be/SiteCollectionDocuments/Projectoproep%20volkstuinen%202014.pdf>

- Altijd een verbinding tussen kwetsbare doelgroepen en de maatschappij. Het ontmoeten en verbinden van mensen staat hier centraal
- Loonkost kan enkel in functie van de opstart van een project.
- De kosten ivm. het maken van de link tussen burgers en kwetsbare doelgroepen mag max. 50% van de projectkost bedragen.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

Ontwikkelingsprogramma

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen: o.a. sociale economie-ondernemingen.
- met commerciële doelstellingen:
 - o Vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk. O.a. landbouwers, supermarkten, zelfstandige winkeliers, ...

Zonder rechtspersoon

- Natuurlijke personen
- Feitelijke verenigingen

Financieringsplan

- Max. 65% LEADERsteun.
EN de totale projectkost mag maximaal 38.461,54 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 25.000 euro LEADERsteun).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die die inzetten op gemeenschapsvormende aspecten van lokale voedselstrategieën.

4. OMGEVINGSKWALITEIT WESTHOEK

Omgevingskwaliteit Westhoek focust op volgende maatregelen:

1. Voorzien in multifunctionele ontmoetingsruimte (dorpshuizen/ontmoetingscentra en buitenschoolse kinderopvang)
2. Duurzame inrichting van het functioneel wegennet op het platteland
3. Valoriseren cultuurhistorisch erfgoed

4.1 VOORZIEN IN MULTIFUNCTIONELE ONTMOETINGSRUIMTE (DORPSHUIZEN/ONTMOETINGSCENTRA EN BUITENSCHOOLSE KINDEROPVANG)

Deze maatregel wil de leefbaarheid verhogen door sociale cohesie te versterken via het realiseren van multifunctionele ontmoetingsruimtes en multifunctionele buitenschoolse kinderopvang. Deze investeringsprojecten hebben vaak een grote impact op een dorp of een buurt en zijn richtinggevend of bepalend voor de toekomst ervan. Daarom is het belangrijk om deze projecten goed te situeren in de nabije omgeving. Zowel bij de behoeftebepaling, de visievorming /projectdefinitie en de realisatie staat duurzaamheid voorop:

- Behoeftbepaling: duurzaamheid zal zich voornamelijk uiten in de multifunctionaliteit. Bijna alle (leefbaarheids-)noden van inwoners, verenigingen impliceren het gebruik van ruimte(s). Om te vermijden dat bepaalde openbare gebouwen (te) weinig gebruikt worden, zal multifunctionaliteit de duurzaamheid verhogen.
- Visievorming: duurzaamheid moet het leidinggevende principe zijn in de visievorming. Voor investeringsprojecten in ontmoetingsruimtes of buitenschoolse kinderopvang betekent dit in eerste instantie de opmaak van een inventaris van (beeldbepalende) (openbare) gebouwen die nood hebben aan een herbestemming. Deze inventaris gaat onder meer na of kerkgebouwen een neven- of herbestemming kunnen krijgen en of beeldbepalend patrimonium in aanmerking komt voor bovengenoemde functies.
- De duurzaamheidsprincipes moeten concreet vormen krijgen in het eigenlijke project. Hiervoor stelt de promotor een projectdefinitie op. Hier over duurzaamheid spreken, betekent rekening houden met People, Planet en Profit. De realisatie van infrastructuur kan enkel succesvol zijn als nu al voldoende aandacht wordt besteed aan gebruikers, toekomstig gebruik, beheer, ...
- Realisatie: duurzaamheid tijdens de realisatie houdt nauw verband met de materiaalkeuze. Om de promotor hierin te ondersteunen, zal elk dossier een duurzaamheidsadvies krijgen van Bas (vroeger Zonnwindt vzw).

Criteria

- Elk project moet multifunctioneel zijn. Bijvoorbeeld een combinatie van kinderopvang, jeugdhuis, bar, zaal voor toneel of muziekopvoeringen, ...

- Voorkeur gaat naar projecten die voor kerkgebouwen of ander (beeldbepalend) patrimonium een neven- of herbestemming als ontmoetingsruimte of als buitenschoolse kinderopvang voorzien. Indien de gemeente een andere keuze maakt, bevat het dossier een uitgebreide argumentatie waarom niet gekozen wordt voor de her- of nevenbestemming van een kerk of beeldbepalend patrimonium.
- Nieuwbouw op vrijliggende terreinen (greenfield) is slechts een optie indien er geen mogelijkheden zijn voor herbestemming/renovatie/afbraak van een bestaand gebouw.
- Elk project wordt zo vroeg mogelijk besproken in/via de Provinciale Kwaliteitskamer. Projecten die een ontwerper kiezen via de procedure van Selectie Winvorm, Oproep Winvorm of de Vlaamse Bouwmeester hoeven niet langs te gaan bij de Provinciale Kwaliteitskamer.
- Elk plan van de ontwerper wordt zo vroeg mogelijk voorgelegd aan BAS (vroeger Zonnewindt vzw) voor een duurzaamheidsanalyse en aan Westkans voor een toegankelijkheidsscreening.
- Elk project voorziet voldoende participatiemogelijkheden en omschrijft hoe deze participatie concreet tot stand zal komen. Een dossier dat besproken werd met en de steun krijgt van (toekomstige) gebruikers, verhoogt de betrokkenheid en zorgt voor een project op maat en naar wens van de lokale, vitale gemeenschap.
- Voor ontmoetingsruimtes:
 - o uitbating en beheer van de ontmoetingsruimte moeten duidelijk aangegeven worden.
 - o het dossier bevat een plan van aanpak ivm. ontmoetingsruimtes op gemeente- en regioniveau

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- ENKEL Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.

Financieringsplan

- Max. 30% LEADERsteun
EN de totale projectkost mag maximaal 500.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 30% en dus maximaal 150.000 euro LEADERsteun).

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die voorzien in multifunctionele ontmoetingsruimte (dorpshuizen/ ontmoetingscentra en buitenschoolse kinderopvang).

4.2 DUURZAME INRICHTING VAN HET FUNCTIONEEL WEGENNET OP HET PLATTELAND

Plattelandsregio's beschikken over heel veel plattelandswegen. Een duurzame inrichting die rekening houdt met functietoekenning kan deze wegen nog beter tot hun recht laten komen en zorgt voor een efficiënt beheer. Trage wegen spelen hierin een specifieke rol en vragen extra aandacht.

Criteria

- Elk project houdt rekening met functietoekenning. Indien nog geen functietoekenningplan is opgemaakt, kan dit ook deel uitmaken van het project.
- Een project kan kleinschalige investeringen op landelijke wegen voorzien ter uitvoering van een functietoekenningplan.
- Een project ivm. trage wegen kan natuur-technische en/of lichtere vormen van inrichten beschrijven.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen,). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun.

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die het functioneel wegennet op het platteland duurzaam inrichten.

4.3 VALORISEREN CULTUURHISTORISCH ERFGOED

Duurzaam beheer en behoud van het cultuurhistorisch erfgoed focust op thema's die in andere erfgoedwerkingen of erfgoedsubsidieprogramma's niet in aanmerking komen:

- Valoriseren van het genetisch patrimonium: initiatieven die streekeigen, lokale veerassen ondersteunen en valoriseren of initiatieven die typische, streekeigen teelten (akkerbouw, groenten, fruit) valoriseren.
- Instandhouding van 'architectura minor': initiatieven voor het behoud van klein bouwkundig erfgoed en de restauratie van poldersluisjes in functie van het wegwerken van vismigratieknelpunten.

Criteria

- Elk dossier toont aan dat geen andere subsidiëringmogelijkheden zijn voor het beschreven erfgoed.

Begunstigden

Publiekrechtelijke rechtspersonen:

- Gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW.
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden / Provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen / Publiekrechtelijke rechtspersonen (bijvoorbeeld rijksuniversiteiten, publieke ziekenhuizen, ...). Met uitzondering van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

- met ideële doelstellingen:
 - o Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) / Stichtingen.

Financieringsplan

- Max. 50% LEADERsteun.

Resultaatsgebieden / indicatoren

- Aantal projecten die cultuurhistorisch erfgoed valoriseren.

SAMENWERKING

→ *Geef in de ontwikkelingsstrategie aan wat het nut en de meerwaarde van samenwerking voor het gebied met het oog op de realisatie van de doelstellingen kan zijn.*

Samenwerken is een heel belangrijk criterium doorheen de hele strategie. De Lokale Ontwikkelingsstrategie wil immers resultaten realiseren in de Westhoek en heel wat noden kunnen slechts aangepakt worden via samenwerking. Projecten moeten dan ook beschrijven welke partners betrokken zijn bij de uitvoering.

Bij het thema 'Armoede en kwetsbaarheid in de landbouw- en plattelandsgemeenschap' krijgen bepaalde projecten 65% LEADERsteun ipv. 50% indien ze voldoende samenwerking aantonen. Deze samenwerking kan een publiek-private samenwerking zijn, een intersectorale of een samenwerking tussen meerdere gemeente, ... Deze verhoogde LEADERsteun wil een stimulans vormen voor samenwerking. Ook binnen het thema 'Kennisoverdracht en innovatie', luik 'Stimuleren van diversificatie en samenwerking binnen de landbouw', wordt expliciet en extra ingezet op samenwerkingsverbanden tussen landbouwers onderling, maar ook tussen landbouwers en andere actoren van het agrocomplex. Samenwerking biedt immers een hogere garantie op verderzetting van het project na afloop van de LEADERsteun.

Naast samenwerking binnen het LEADERgebied, zal ook gezocht worden naar samenwerkingsverbanden met andere LEADERgroepen. Sowieso zal door de coördinator worden deelgenomen aan het coördinatorenoverleg met alle LEADERcoördinatoren wat kennisuitwisseling ten goede kan komen.

Het LEADERgebied Westhoek grenst in het oosten aan LEADER Midden-West-Vlaanderen. Beide LEADERwerkingen werken nu al intens samen. In het westen zijn de Franse partners bezig aan hun aanvraag tot erkenning als LEADERgebied; in het noorden is de regio Kent (Groot-Brittannië) al erkend. Met beide regio's heeft de provincie West-Vlaanderen al een lange traditie van transnationale samenwerkingen en officiële samenwerkingsverbanden. Indien mogelijk wil LEADER Westhoek in deze regio's een samenwerking opstarten maar ook andere Belgische en/of buitenlandse LEADERgebieden komen hiervoor in aanmerking.

DOELGROEPEN

→ *Geef de doelgroepen van het ontwikkelingsprogramma. Verklaar hierbij waarom geopteerd wordt voor deze doelgroepen en toon aan in welke zin ze kaderen binnen de ontwikkelingsstrategie, meer bepaald binnen de analyse van het gebied, de doelstellingen en het gekozen thema. Geef ook aan wat specifiek zal worden ondernomen naar deze doelgroepen toe.*

Per maatregel wordt beschreven tot welke doelgroepen deze zich richt. Bij sommige maatregelen komen natuurlijke personen en feitelijke verenigingen voor als begunstigde. Op die manier probeert deze Lokale Ontwikkelingsstrategie extra aandacht te besteden aan bottom-up projecten.

Volgende doelgroepen krijgen specifieke aandacht bij het uitvoeren van de Lokale Ontwikkelingsstrategie:

- Landbouwers en mensen actief in de landbouwsector
- Ondernemers
- Kinderen en jongeren
- Mensen in armoede en/of kwetsbaarheid. Bijvoorbeeld werklozen en/of laaggeschoolden, werknemers uit de sociale economie, zorgbehoevenden, gezinnen met meervoudige problemen, ...

DUURZAAM KARAKTER

→ *Geef weer in welke mate het ontwikkelingsprogramma en de voorgestelde acties/maatregelen vertrekken van de bestaande context in het gebied een duurzaam karakter, zoals hierboven gedefinieerd, hebben.*

In het aanvraagformulier zal elk project moeten aangeven hoe het project inspeelt op duurzame ontwikkeling en meer specifiek op people, planet, prosperity.

Duurzame ontwikkeling streeft naar het juiste evenwicht tussen sociale, ecologische en economische factoren, met aandacht voor mondiale en lange termijneffecten. Deze factoren worden ook soms kortweg de 3 P's genoemd: **people, planet, prosperity**

- people = ruimtelijke sociale kwaliteit: leefbaarheid, veiligheid, toegankelijkheid, groen, sociale mix, culturele waarden.
- planet = milieu- of ecologische kwaliteit: ruimtegebruik, (stromen) energie, water, materiaal en afval, verkeer en mobiliteit, natuur en ecologie, bodem.
- prosperity = economische kwaliteit: winst, welvaart, betaalbaarheid, functievermenging, functionele en ruimtelijke flexibiliteit, economische vitaliteit, imago (architectonische en ruimtelijke uitstraling.)

De informatie omtrent de duurzaamheidseffecten kan gezien worden als een eerste reflectie-instrument om de eigen planning en werking vanuit verschillende invalshoeken te bekijken en om geïntegreerd te werken rond duurzame ontwikkeling te stimuleren.

De sociale aspecten = people

Duurzame ontwikkeling is gericht op sociale rechtvaardigheid. Dat betekent dat er oog is voor de kansengroepen in onze samenleving. De aspecten van inclusief gelijke kansenbeleid moeten gegarandeerd worden. Dit wil zeggen dat er rekening wordt gehouden met kansengroepen zoals allochtonen, vrouwen, personen met een mentale en/of fysieke beperking, kansarmen, holebi's, ... De Lokale Ontwikkelingsstrategie van LEADER Westhoek heeft o.a. extra aandacht voor mensen in armoede en andere kwetsbare doelgroepen.

De ecologische aspecten = planet

Een duurzaam project heeft respect voor de grenzen van het milieu. Het leefmilieu is immers de bron van onze huidige en toekomstige behoeftenvoorziening.

Het streven naar een duurzaam behoud en beheer van onze natuurlijke rijkdommen. Dit veronderstelt een effectieve milieubescherming en een vermindering van de hoeveelheid gebruikte (uitputtelijke) hulpbronnen: energie, water, grondstoffen, oppervlakte natuur.

De Lokale Ontwikkelingsstrategie van LEADER Westhoek heeft o.a. aandacht voor natuur en landschap. Bijvoorbeeld landbouwers en burgers worden nauwer betrokken bij natuur en landschap maar eveneens projecten ifv. klimaatadaptatie vallen onder 'planet'.

Economische aspecten = prosperity

Voor een duurzaam project moet getracht worden, naast de ecologische en sociale, de positieve effecten op de lokale economie te maximaliseren en de negatieve effecten te vermijden of te beperken.

De Lokale Ontwikkelingsstrategie van LEADER Westhoek heeft o.a. aandacht voor ondernemers. Zowel KMO's, starters, landbouwers, ... zijn specifieke doelgroepen in de LEADERstrategie. Hierbij wordt extra aandacht besteed aan het sensibiliseren en stimuleren van een economisch duurzame bedrijfsvoering

INNOVATIVITEIT

→ *Geef aan waarom de uitgewerkte acties innovatief zijn. De PG moet aangeven dat de middelen waarmee nieuwe wegen naar duurzame ontwikkeling worden ingeslagen, nieuw zijn ten opzichte van hetgeen in het verleden voor het betrokken gebied is gebeurd en ten opzichte van de wegen die in het kader van ander beleid en programma's zijn gevolgd en gepland.*

Innovatie is een moeilijk te definiëren begrip. Sommigen situeren de innovatie in de methodiek, in de aangesproken doelgroep, in de betrokken regio, ...

THEMATISCH:

In vergelijking met de vorige LEADERperiode innoveert deze strategie door de grote focus op de betrokkenheid van de landbouwsector. Dit vormt de rode draad doorheen dit document.

Ook de keuze om volop in te zetten op armoede en kwetsbaarheid op regioniveau is duidelijk vernieuwend.

BEGUNSTIGDEN:

De regio kiest bewust om ondernemers (bijv. landbouwers) met om het even welk statuut (vennootschap, zonder rechtspersoon, ...) toe te laten als begunstigde tot sommige maatregelen. In de vorige periode waren natuurlijke personen amper toegelaten tot LEADER Westhoek maar nu krijgen zij volop projectkansen. LEADER Westhoek wil op deze manier alle kansen geven aan bottom-up projecten.

SAMENWERKING:

LEADER Westhoek en de streekwerking Westhoek zijn al decennia een voorbeeld voor samenwerking. Deze LEADERstrategie durft de lat nog hoger leggen en eist voor verschillende maatregelen nieuwe vormen van samenwerking (bijvoorbeeld intersectoraal, publiek-privaat, ...).

OVERDRAAGBAARHEID

→ *Geef weer hoe ervoor gezorgd wordt dat methoden overdraagbaar zijn, onder meer moeten de projectpromotoren de verplichting hebben om hun methodologische verworvenheden en de bekomen resultaten ter beschikking te stellen van het netwerk.*

De inbedding van de Plaatselijke Groep in het Streekhuis Esenkasteel zorgt ervoor dat ervaringen en good practices automatisch voor de verschillende organisaties en de daarbij horende overlegorganen actief in de Westhoek beschikbaar zullen zijn. Bovendien zal de Plaatselijke Groep initiatieven nemen om projecten en ervaringen breder bekend te maken in de vorm van vormingsinitiatieven (vb. via forum Ruimtelijke Kwaliteit, Welzijn in de Westhoek...) of plaatsbezoeken. De website van het Streekhuis en de driemaandelijks nieuwsbrief zullen hierbij een belangrijk instrument zijn.

Daarnaast is de gebiedsgerichte werking van de provincie ook partner in de Plaatselijke Groep. Op Provinciaal niveau zijn er verschillende fora zoals de Stuurgroep Gebiedsgerichte Werking en de

Werkgroep Platteland of de visitatiebezoeken van de andere regio's om ervaringen met elkaar te delen. De Plaatselijke Groep zal ook nagaan of problemen die gedetecteerd worden bij het opzetten van projecten of bij de uitvoering ervan, niet kunnen geagendeerd worden op het bestuurlijk overleg van het IPO.

COMPLEMENTARITEIT

→ *Geef een overzicht van de huidige EU-programma's actief in het gebied en duidt indien van toepassing de complementariteit en coherentie van deze programma's met het voorgestelde LEADERprogramma.*

Qua andere Europese programma's zet de Westhoek voornamelijk in op Interreg Frankrijk-Wallonië-Vlaanderen. Interreg is eerder aangewezen voor grotere partners en minder voor kleinere gemeenten omdat zowel het schrijven als de administratieve opvolging veel personeelsinzet vraagt. Thematisch kunnen projecten ivm. duurzaamheid, verhogen biodiversiteit, ... uitgewerkt worden samen met Franse partners.

In het verleden liepen ook projecten in het kader van het programma Doelstelling 2 (nu EFRO Vlaanderen)

Bovenstaande informatie had invloed bij het bepalen van de drie LEADERthema's. Bijvoorbeeld voor de thema's 'Duurzame energie en klimaatadaptatie' en 'Werken aan biodiversiteit op het Vlaamse platteland' zag men eerder mogelijkheden in Interreg en werden deze niet weerhouden voor LEADER.

GELIJKE KANSEN

→ *Geef weer hoe het streven naar 'gelijke kansen' en een non-discriminatiebeleid zal worden opgenomen in de werking van de Plaatselijke Groep en in de uitvoering van de ontwikkelingsstrategie.*

Er wordt geen specifieke prioriteit of maatregel naar voor geschoven in functie van het **gelijke kansenbeleid**. Hieraan zal evenwel ruim aandacht besteed worden als horizontaal aspect, als een element dat impliciet is verweven binnen de concrete maatregelen. Dit zal het sterkst naar voor komen binnen de acties die zich richten op 'opleiding en vorming'. Dergelijke acties – maar ook andere economische acties – moeten ervoor zorgen dat de economische structuur evenwichtiger wordt samengesteld, waardoor de werkzaamheidsgraad bij de vrouwen (zie kwantificering van de programmadoelstellingen) wordt verhoogd. De Westhoek in het bijzonder heeft behoefte aan dergelijke acties aangezien dit ruraal gebied tevens wordt gekenmerkt door het fenomeen van "verdoken werkloosheid" dat voornamelijk voorkomt bij vrouwen die – wanneer ze geen werk vinden – zich in bepaalde gevallen niet laten inschrijven als werkzoekend, maar terugvallen op enkele taken in het landbouwbedrijf.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: LEADER AANVRAAGFORMULIER

VLAAMS PROGRAMMADOCUMENT VOOR PLATTELANDSONTWIKKELING (PDPO) 2014-2020:
MAATREGEL 'OPMAAK LOKALE ONTWIKKELINGSSTRATEGIE'(LEADER)

AANVRAAGFORMULIER

Naam Plaatselijke Groep:

Leader Westhoek

Coördinaten contactpersoon:

Wouter Bertier

0499 / 56 59 87

wouter.bertier@west-vlaanderen.be

Naam en adres organisatie:

Plaatselijke Groep Leader Westhoek

p.a. Woumenweg 100

8600 Diksmuide

Telefoon:

0499 / 56 59 87

E-mail:

0499 / 56 59 87

Rekeningnummer:

IBAN: BE47 0910 0054 8380

BIC: GKCCBEBB

VERKLARINGEN EN VERBINTENISSEN

De aanvragende instantie: Plaatselijke Groep Leader Westhoek

vertegenwoordigd door: Petra Breyne en Christof Dejaegher

in de hoedanigheid van: Voorzitter Leader Westhoek 2007-2014 en Ondervoorzitter Leader Westhoek 2007-2014.

Bevestigt de juistheid en de volledigheid van de informatie in deze aanvraag en de bijgevoegde ontwikkelingsstrategie;

Verklaart kennis genomen te hebben van maatregel 'Opmaak lokale ontwikkelingsstrategieën' in het Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling 2014-2020 en het reglement 'Opmaak lokale ontwikkelingsstrategieën';

Verbindt er zich toe, indien het voorstel wordt geselecteerd binnen LEADER:

- de verplichtingen na te komen die bij deelname aan LEADER ontstaan;
- alle vereiste informatie ter beschikking te stellen, die de Vlaamse overheid nodig heeft;
- zowel tijdens als na afloop van de uitvoering van de ontwikkelingsstrategie de nodige schikkingen te treffen om controle en toezicht op de uitvoering van de ontwikkelingsstrategie mogelijk te maken. Hierbij wordt vrije toegang verleend tot het grondgebied en de lokalen die met de uitvoering verband houden en tot alle boekhoudkundige bewijsstukken en documenten, en dit zowel voor EU ambtenaren, voor Vlaamse ambtenaren als voor provinciale ambtenaren;
- op eenvoudige vraag van de Vlaamse Overheid medewerking te verlenen aan evaluatieonderzoeken;
- zich te voegen naar en akkoord te gaan met elke wijziging van de verplichtingen die ontstaat door wijzigingen in de Europese en/of Vlaamse regelgeving.

Datum: 18 december 2014

Handtekening:

BIJLAGE 2: DOELSTELLINGEN EN MAATREGELEN, INCLUSIEF BEGUNSTIGDEN EN FINANCIËLE SLEUTELS

Onder begunstigden vallen zowel promotoren als copromotoren. M.a.w. partijen die LEADERsteun wensen te krijgen voor hun kosten.								
Definitie van een investeringsproject: indien in een project minimaal 50% van alle voorziene kosten 'investeringskosten' zijn. Investeringsprojecten krijgen max. 30% steun.								
	BEGUNSTIGDEN							FINANCIERINGSPLAN
	Publiekrechtelijke rechtspersonen			Privaatrechtelijke rechtspersonen		Zonder rechtspersoon		
TITELS	gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW	provincies, provinciale verzelfstandigde agentschappen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden	publiekrechtelijke rechtspersonen	vereniging zonder winstoogmerk (vzw's) / stichtingen	vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk	natuurlijke personen	feitelijke verenigingen	
	PUBLIEKRECHTELIJKE RECHTSPERSONEN van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ZIJN STEEDS UITGESLOTEN!							
Thema Kennisoverdracht en innovatie in de regulier en/of biologische land- en tuinbouwsector								
1.1 De regio uitbouwen als een koploper op gebied van AgroCleantech								
Maatregel 1 - Innovatieve projecten m.b.t. AgroCleantech	JA, enkel kennisinstellingen	JA, enkel kennisinstellingen	JA, enkel kennisinstellingen	JA	Ja, enkel KMO's	JA	JA	Max. 50% LEADERsteun. De totale projectkost is maximaal 20.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).
Maatregel 2 - Communicatie naar verschillende doelgroepen	JA	JA	JA	JA	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun.
1.2 Duurzaam water- en bodembeheer ifv. Klimaatadaptatie								
Maatregel 1 - Wateroverlast en -schaarste integraal benaderen met specifieke aandacht voor de waterkwaliteit	JA, project met regionaal karakter	JA, project met regionaal karakter	JA, project met regionaal karakter	JA, project met regionaal karakter	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun.
1.3 Stimuleren van samenwerking en diversificatie in de landbouw								
Maatregel 1 - Stimuleren van samenwerking binnen de landbouw	JA, max. 50% overheidssteun. Samenwerking met landbouw is vereist.	JA, max. 50% overheidssteun. Samenwerking met landbouw is vereist.	JA, max. 50% overheidssteun. Samenwerking met landbouw is vereist.	JA, max. 50% overheidssteun. Samenwerking met landbouw is vereist.	Ja, zie kolom Financieringsplan voor voorwaarden	Ja, zie kolom Financieringsplan voor voorwaarden	Ja, zie kolom Financieringsplan voor voorwaarden	Indien in een project o één privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen, nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk o OF één natuurlijk persoon (zonder rechtspersoon) / feitelijke vereniging (zonder rechtspersoon), opgenomen is als promotor speelt het innovatieve karakter een doorslaggevende rol EN mag de totale projectkost maximaal 20.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun). Indien in een project meer dan één van onderstaande begunstigden: o een privaatrechtelijke rechtspersoon met commerciële doelstellingen, nl. vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk o OF een natuurlijk persoon (zonder rechtspersoon) / feitelijke vereniging (zonder rechtspersoon), opgenomen zijn als promotor speelt het innovatieve karakter een doorslaggevende rol EN mag de totale projectkost maximaal 76.923,08 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 50.000 euro LEADERsteun).
Maatregel 2 - Stimuleren van diversificatie binnen de landbouw								
1.4. Begeleiden van rurale ondernemers	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun.
1.5 Meer en betere opleidingskansen in een rurale omgeving								
Maatregel 1 - Promotie en communicatie van het opleidingsaanbod	JA, enkel opleidingsverstrekkers. Elk project heeft een regionaal karakter.	JA, enkel opleidingsverstrekkers. Elk project heeft een regionaal karakter.	JA, enkel opleidingsverstrekkers. Elk project heeft een regionaal karakter.	JA, enkel opleidingsverstrekkers. Elk project heeft een regionaal karakter.	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun.
Maatregel 2 - Een vernieuwende aanpak / oplossingen voor onderwijs en opleiding in een landelijke regio	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA	Max. 50% LEADERsteun.

Ontwikkelingsprogramma

Onder begunstigten vallen zowel promotoren als copromotoren. M.a.w. partijen die LEADERsteun wensen te krijgen voor hun kosten.								
Definitie van een investeringsproject: indien in een project minimaal 50% van alle voorziene kosten 'investeringskosten' zijn. Investeringsprojecten krijgen max. 30% steun.								
	BEGUNSTIGDEN							FINANCIERINGSPLAN
	Publiekrechtelijke rechtspersonen			Privaatrechtelijke rechtspersonen		Zonder rechtspersoon		
TITELS	gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW	provincies, provinciale verzelfstandigde agentschappen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden	publiekrechtelijke rechtspersonen	vereniging zonder winstoogmerk (vzw's) / stichtingen	vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk	natuurlijke personen	feitelijke verenigingen	
	PUBLIEKRECHTELIJKE RECHTSPERSONEN van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ZIJN STEEDS UITGESLOTEN!							
Thema Streekidentiteit								
2.1 Steekcommunicatie en branding								
Maatregel 1 - Het uitwerken en uitrollen van een eenduidige en consistente communicatiestrategie vanuit het streeknetwerk Westhoek Maatregel 2 - Het promoten van de Westhoek als een aantrekkelijke regio om in te wonen, te werken en te bezoeken Maatregel 3 - Het profileren van de Westhoek als economische regio door het opzetten van een structuur en werking die de Westhoek als dusdanig in de markt zet	JA	JA	NEE	JA	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun.
2.2 Versterking streekidentiteit								
2.2.1. Van terroir tot gastronomie Maatregel 1 - Het versterken van de regioprofilering dmv het beleevingsvol, kwaliteitsvol en hedendaags uitbouwen van de productlijn 'couleur locale'	JA	JA	JA	JA	JA, project met min. 3 partijen en max. LEADERsteun van 25.000 euro	JA, project met min. 3 partijen en max. LEADERsteun van 25.000 euro	JA, project met min. 3 partijen en max. LEADERsteun van 25.000 euro	Max. 50% LEADERsteun.
2.2.2 Stimuleren van innovatieve samenwerking tussen KMO's met het oog op een innovatieve streekidentiteit Maatregel 1 - Uitbouwen en stimuleren van een moderne en innovatieve streekidentiteit	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten, met minstens 3 partijen en max. LEADERsteun van 25.000 euro	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten, met minstens 3 partijen en max. LEADERsteun van 25.000 euro	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten, met minstens 3 partijen en max. LEADERsteun van 25.000 euro	Max. 50% LEADERsteun.
2.2.3. Beleven in een authentiek landschap Maatregel 1 - Beheer van landelijke en recreatieve infrastructuur organiseren en opvolgen Maatregel 2 - Het ontwikkelen van een gediversifieerd recreatief aanbod binnen de recreatieve bestemmingsgebieden 'Ijzer- en Handzamevallei' en het 'Heuveland' Maatregel 3 - Sensibiliseren over de landschappelijke eigenheid van de Westhoek, lokale voedselproductie in het bijzonder, met oog voor verleden en toekomst	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten en max. LEADERsteun van 25.000 euro	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten en max. LEADERsteun van 25.000 euro	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten en max. LEADERsteun van 25.000 euro	Max. 50% LEADERsteun.
2.2.4. Een kind- en jeugd vriendelijk aanbod Maatregel 1 - De regio uitbouwen tot een kwaliteitsvolle kind- en gezinsvriendelijke vakantiebestemming op het platteland, met een kindvriendelijk imago Maatregel 2 - De Westhoek uitbouwen tot een attractieve regio om in te wonen en te werken	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter actief in min. 3 gemeenten	JA, project met regionaal karakter	JA, project met regionaal karakter, max. 10.000 euro LEADERsteun	JA, project met regionaal karakter, max. 10.000 euro LEADERsteun	JA, project met regionaal karakter, max. 10.000 euro LEADERsteun	Max. 50% LEADERsteun.

Ontwikkelingsprogramma

Onder begunstigten vallen zowel promotoren als copromotoren. M.a.w. partijen die LEADERsteun wensen te krijgen voor hun kosten.								
Definitie van een investeringsproject: indien in een project minimaal 50% van alle voorziene kosten 'investeringskosten' zijn. Investeringsprojecten krijgen max. 30% steun.								
	BEGUNSTIGDEN							FINANCIERINGSPLAN
	Publiekrechtelijke rechtspersonen			Privaatrechtelijke rechtspersonen		Zonder rechtspersoon		
TITELS	gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW	provincies, provinciale verzelfstandigde agentschappen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden	publiekrechtelijke rechtspersonen	vereniging zonder winstoogmerk (vzw's) / stichtingen	vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk	natuurlijke personen	feitelijke verenigingen	
	PUBLIEKRECHTELIJKE RECHTSPERSONEN van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ZIJN STEEDS UITGESLOTEN!							
Thema Armoede en kwetsbaarheid in de landbouw- en plattelandsgemeenschap								
3.1 Vervoersafhankelijkheid								
Maatregel 1 - Initiatieven die het bestaand doelgroepenvervoer efficiënter inzetten door samenwerking tussen verschillende aanbieders	JA	NEE	NEE	JA	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten). 2) Publiek-private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).
Maatregel 2 - Initiatieven die hun aanbod doelgroepenvervoer uitbreiden naar een groter werkingsgebied	JA	JA	JA	JA	JA en een max. LEADERsteun van 50.000 euro	JA en een max. LEADERsteun van 50.000 euro	JA en een max. LEADERsteun van 50.000 euro	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten).
Maatregel 3 - Initiatieven die de impact van mobiliteitsarmoede op het platteland beperken door het clusteren/bundelen van diensten, functies en voorzieningen	JA	JA	JA	JA	JA en een max. LEADERsteun van 50.000 euro	JA en een max. LEADERsteun van 50.000 euro	JA en een max. LEADERsteun van 50.000 euro	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Publiek-private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).

Ontwikkelingsprogramma

Onder begunstigten vallen zowel promotoren als copromotoren. M.a.w. partijen die LEADERsteun wensen te krijgen voor hun kosten.							
Definitie van een investeringsproject: indien in een project minimaal 50% van alle voorziene kosten 'investeringskosten' zijn. Investeringsprojecten krijgen max. 30% steun.							

	BEGUNSTIGDEN							FINANCIERINGSPLAN
	Publiekrechtelijke rechtspersonen			Privaatrechtelijke rechtspersonen		Zonder rechtspersoon		
TITELS	gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW	provincies, provinciale verzelfstandigde agentschappen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden	publiekrechtelijke rechtspersonen	vereniging zonder winstoogmerk (vzw's) / stichtingen	vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk	natuurlijke personen	feitelijke verenigingen	
	PUBLIEKRECHTELIJKE RECHTSPERSONEN van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ZIJN STEEDS UITGESLOTEN!							
3.2 Toegankelijke dienstverlening op het platteland								
Maatregel 1 - Initiatieven die ICT inzetten om afstanden te overbruggen (zorg op afstand, digitale consultaties, thuiscatalogus, online hulpverlening ...)	JA	JA, enkel kennisinstellingen	JA, enkel kennisinstellingen	JA	JA en een max. LEADERsteun van 25.000 euro	JA en een max. LEADERsteun van 25.000 euro	JA en een max. LEADERsteun van 25.000 euro	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten). 2) Publiek–private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).
Maatregel 2 - Initiatieven die de toegankelijkheid van het sociaal huis als brede toegangspoort versterken	JA	NEE	NEE	JA	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten). 2) Publiek–private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).
Maatregel 3 - Initiatieven die onderbescherming tegen gaan!	JA	NEE	NEE	JA	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten). 2) Publiek–private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).
Maatregel 4 - Toegankelijke gezondheidszorg (focus op drugshulpverlening)	JA	NEE	NEE	JA	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten). 2) Publiek–private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).
Maatregel 5 - Initiatieven die via een laagdrempelige multidisciplinaire inzet lokaal een integraal antwoord bieden op zorgvragen van de burger	JA	NEE	NEE	JA	NEE	JA	JA	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Publiek–private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen). 2) Intersectoraal / multidisciplinair (samenwerking tussen minstens drie sectoren).

Ontwikkelingsprogramma

Onder begunstigten vallen zowel promotoren als copromotoren. M.a.w. partijen die LEADERsteun wensen te krijgen voor hun kosten.								
Definitie van een investeringsproject: indien in een project minimaal 50% van alle voorziene kosten 'investeringskosten' zijn. Investeringsprojecten krijgen max. 30% steun.								
BEGUNSTIGDEN								FINANCIERINGSPLAN
Publiekrechtelijke rechtspersonen				Privaatrechtelijke rechtspersonen		Zonder rechtspersoon		
TITELS	gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW	provincies, provinciale verzelfstandigde agentschappen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden	publiekrechtelijke rechtspersonen	vereniging zonder winstoogmerk (vzw's) / stichtingen	vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk	natuurlijke personen	feitelijke verenigingen	
PUBLIEKRECHTELIJKE RECHTSPERSONEN van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ZIJN STEEDS UITGESLOTEN!								
3.3 Vermaatschappelijking van de zorg								
Maatregel 1 - Stimuleren, versterken, ondersteunen en professionaliseren vrijwilligerswerk	JA	NEE	NEE	JA	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten). 2) Intersectoraal (samenwerking tussen minstens drie sectoren).
Maatregel 2 - Stimuleren, versterken, ondersteunen en professionaliseren mantelzorg (Vb.: Eigen Kracht conferentie, ...)	JA	NEE	NEE	JA	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten). 2) Intersectoraal (samenwerking tussen minstens drie sectoren).
Maatregel 3 - Stimuleren van de deeleconomie die bijdraagt aan de leefbaarheid van buurt, wijk of dorp	NEE	NEE	NEE	JA	NEE	JA	JA	Max. 65% LEADERsteun EN de totale projectkost mag maximaal 15.384,62 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).
Maatregel 4 - Mobiel Lokaal Dienstencentrum	JA	NEE	NEE	JA	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Publiek –private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen). 2) Intersectoraal (samenwerking tussen minstens drie sectoren).
Maatregel 5 - Stimuleren van vernieuwende initiatieven die bijdragen aan de leefbaarheid van buurt, wijk of dorp	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	JA	JA	Max. 65% LEADERsteun EN de totale projectkost mag maximaal 15.384,62 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).

	BEGUNSTIGDEN							FINANCIERINGSPLAN
	Publiekrechtelijke rechtspersonen			Privaatrechtelijke rechtspersonen		Zonder rechtspersoon		
TITELS	gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW	provincies, provinciale verzelfstandigde agentschappen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden	publiekrechtelijke rechtspersonen	vereniging zonder winstoogmerk (vzw's) / stichtingen	vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk	natuurlijke personen	feitelijke verenigingen	
3.4 Wonen en werken								
Maatregel 1 - Verlagen van de energiefactuur van kwetsbare doelgroepen	JA	JA	JA	JA	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten). 2) Publiek –private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).
Maatregel 2 - Verhoging tewerkstelling van kansengroepen in De Westhoek	JA	JA, enkel scholen	JA, enkel scholen	JA	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Intersectoraal (samenwerking tussen minstens drie sectoren).
Maatregel 3 - Kinderopvang								
Vorming	JA	NEE	NEE	JA	NEE	NEE	NEE	Max. 50% LEADERsteun indien niet bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten) wordt samengewerkt. EN de totale projectkost mag maximaal 20.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun). Max. 65% LEADER-steun indien bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten) wordt samengewerkt. EN de totale projectkost mag maximaal 15.384,62 euro per betrokken gemeente zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun per betrokken gemeente).
Ondersteuning inrichting van nieuw startende initiatieven	NEE	NEE	NEE	JA	JA, enkel onthaalouders, crèches, kinderdagverblijven aangesloten bij een dienst onthaalouders OF zelfstandige onthaalouders, crèches, kinderopvang	JA, enkel onthaalouders, crèches, kinderdagverblijven aangesloten bij een dienst onthaalouders OF zelfstandige onthaalouders, crèches, kinderopvang	JA, enkel onthaalouders, crèches, kinderdagverblijven aangesloten bij een dienst onthaalouders OF zelfstandige onthaalouders, crèches, kinderopvang	Max. 65% LEADERsteun EN de totale projectkost mag maximaal 15.384,62 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).
Kwaliteitsverhoging	JA	JA, maar het moet om scholen gaan	JA, maar het moet om scholen gaan	JA, diensten voor Onthaalouders	JA, enkel onthaalouders, crèches, kinderdagverblijven aangesloten bij een dienst onthaalouders OF zelfstandige onthaalouders, crèches, kinderopvang.	JA, enkel onthaalouders, crèches, kinderdagverblijven aangesloten bij een dienst onthaalouders OF zelfstandige onthaalouders, crèches, kinderopvang.	JA, enkel onthaalouders, crèches, kinderdagverblijven aangesloten bij een dienst onthaalouders OF zelfstandige onthaalouders, crèches, kinderopvang.	Max. 50% LEADERsteun EN de totale projectkost mag maximaal 20.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun).
Ondersteunen kinderopvang in bedrijven en instellingen	NEE	NEE	NEE	JA	JA	JA	JA	Max. 50% LEADERsteun voor individuele bedrijfs- of instellingsinitiatieven. EN de totale projectkost mag maximaal 20.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 50% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun). Max. 65% LEADERsteun voor samenwerking tussen meerdere bedrijfs- of instellingsinitiatieven. EN de totale projectkost mag maximaal 15.384,62 euro per betrokken bedrijf/instelling zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 10.000 euro LEADERsteun per betrokken bedrijf/instelling).

Ontwikkelingsprogramma

Onder begunstigten vallen zowel promotoren als copromotoren. M.a.w. partijen die LEADERsteun wensen te krijgen voor hun kosten.								
Definitie van een investeringsproject: indien in een project minimaal 50% van alle voorziene kosten 'investeringskosten' zijn. Investeringsprojecten krijgen max. 30% steun.								
	BEGUNSTIGDEN							FINANCIERINGSPLAN
	Publiekrechtelijke rechtspersonen			Privaatrechtelijke rechtspersonen		Zonder rechtspersoon		
TITELS	gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW	provincies, provinciale verzelfstandigde agentschappen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden	publiekrechtelijke rechtspersonen	vereniging zonder winstoogmerk (vzw's) / stichtingen	vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk	natuurlijke personen	feitelijke verenigingen	
	PUBLIEKRECHTELIJKE RECHTSPERSONEN van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ZIJN STEEDS UITGESLOTEN!							
3.5 Sociaal Maatschappelijk rol voor de landbouw								
								Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Bovenlokaal (op het grondgebied van minstens drie gemeenten). 2) Intersectoraal (samenwerking tussen minstens drie sectoren).
Maatregel 1 - Ondersteunen landbouwers in moeilijkheden	JA	JA	JA	JA	NEE	NEE	NEE	
Maatregel 2 - Experimenten verbreding van het Groene Zorg aanbod	NEE	NEE	NEE	JA	JA	JA	JA	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Intersectoraal (samenwerking tussen minstens drie sectoren).
Maatregel 3 - Voedseloverschotten toegankelijk maken voor kwetsbare doelgroepen	JA	JA	JA	JA o.a. sociale economie- ondernemingen	JA o.a. landbouwers, supermarkten, zelfstandige winkeliers. Max. LEADERsteun van 50.000 euro	JA en max. LEADERsteun van 50.000 euro	JA en max. LEADERsteun van 50.000 euro	Max. 50% LEADERsteun indien niet aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. Max. 65% LEADERsteun indien aan 1 van onderstaande criteria wordt voldaan. 1) Publiek-private samenwerking (samenwerking lokale besturen en vzw's of bedrijven of kennisinstellingen).
Maatregel 4 - Initiatieven die inzetten op gemeenschapsvormende aspecten van lokale voedselstrategieën (volkstuinten, pluktuinen, Community Supported Agriculture)	JA	NEE	NEE	JA o.a. sociale economie- ondernemingen	JA	JA	JA	Max. 65% LEADERsteun. EN de totale projectkost mag maximaal 38.461,54 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 65% en dus maximaal 25.000 euro LEADERsteun).

Ontwikkelingsprogramma

Onder begunstigten vallen zowel promotoren als copromotoren. M.a.w. partijen die LEADERsteun wensen te krijgen voor hun kosten.							
Definitie van een investeringsproject: indien in een project minimaal 50% van alle voorziene kosten 'investeringskosten' zijn. Investeringsprojecten krijgen max. 30% steun.							
	BEGUNSTIGDEN						
	Publiekrechtelijke rechtspersonen		Privaatrechtelijke rechtspersonen		Zonder rechtspersoon		FINANCIERINGSPLAN
TITELS	gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW	provincies, provinciale verzelfstandigde agentschappen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden	publiekrechtelijke rechtspersonen	vereniging zonder winstoogmerk (vzw's) / stichtingen	vennootschappen en verenigingen met een winstoogmerk	natuurlijke personen	feitelijke verenigingen
	PUBLIEKRECHTELIIKE RECHTSPERSONEN van de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ZIJN STEEDS UITGESLOTEN!						
Thema Omgevingskwaliteit							
1. Leefbare dorpen	JA	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE
2. Naar een functioneel wegennet op het platteland	JA	JA	JA	JA	NEE	NEE	NEE
3. Valoriseren cultuurhistorisch erfgoed	JA	JA	JA	JA	NEE	NEE	NEE
							Max. 30% LEADERsteun EN de totale projectkost mag maximaal 500.000 euro zijn (met een LEADERsteun van maximaal 30% en dus maximaal 150.000 euro LEADERsteun).
							Max. 50% LEADERsteun.
							Max. 50% LEADERsteun.

BIJLAGE 3: INDICATIEF FINANCIËEL PLAN

Westhoek			
Leader	€ 5.154.330,53		
Omgevingskwaliteit	€ 1.812.542,94		
Totaal	€ 6.966.873,46		
Leader	€ 5.154.330,53	Detailtering	
Technische Bijstand = secretariaat	€ 885.801,70		
		Loonkosten Coördinator (01/01/2015 - 30/06/2022 voltijds)	€ 605.382,70
		Loonkosten Adm. Medewerker (01/01/2015 - 30/06/2022 halftijds)	€ 240.419,01
		Werkingskosten (5000 euro per jaar 2015-2022)	€ 40.000,00
1. Kennisoverdracht en innovatie binnen de reguliere en/of biologische land-, tuin- en bosbouwsector	€ 1.422.842,94	1.1 De regio uitbouwen als een koploper op gebied van AgroCleantech	€ 500.000,00
		1.2 Duurzaam water- en bodembeheer ivf. klimaatadaptatie	€ 172.842,94
		1.3 Stimuleren van samenwerking en diversificatie in de landbouw	€ 350.000,00
		1.4 Begeleiden van rurale ondernemers	€ 200.000,00
		1.5 Meer en betere opleidingskansen in een rurale omgeving	€ 200.000,00
2. Profilering en promotie van de streekidentiteit (met inbegrip van toerisme en recreatie)	€ 1.422.842,94	2.1 Streekcommunicatie en branding	€ 275.000,00
		2.2 Versterking streekidentiteit	
		2.2.1 Van terroir tot gastronomie	€ 400.000,00
		2.2.2 Stimuleren van innovatieve samenwerking tussen KMO's met het oog op een innovatieve streekidentiteit	€ 125.000,00
		2.2.3 Beleven in een authentiek landschap	€ 222.842,94
		2.2.4 Een kind- en jeugdvriendelijk aanbod	€ 400.000,00
3. Armoede en kwetbaarheid in de landbouw- en plattelandsgemeenschap	€ 1.422.842,94		€ 1.422.842,94
		3.1 Vervoersafhankelijkheid	
		3.2 Toegankelijke dienstverlening op het platteland	
		3.3 Vermaatschappelijking van de zorg	
		3.4 Wonen en werken	
		3.5 Sociaal maatschappelijke rol voor de landbouw	
Omgevingskwaliteit	€ 1.812.542,94		
4. Omgevingskwaliteit Westhoek			
	€ 1.800.000,00	4.1 Voorzien in multifunctionele ontmoetingsruimte (dorpshuizen/ontmoetingscentra en buitenschoolse kinderopvang) (12 dossiers x 150.000 euro)	€ 1.800.000,00
	€ 12.542,94	4.2 Duurzame inrichting van het functioneel wegennet op het platteland	€ 12.542,94
		4.3 Valoriseren cultuurhistorisch erfgoed	

PROTOCOL FORUM JEUGD WESTHOEK

PRIORITEITENNOTA

TOEKOMST FORUM JEUGD WESTHOEK

INLEIDING

In 2007 gaat Westhoekoverleg van start met een jeugdoverleg als reactie op de vastgestelde braindraintendens in de regio. In het jeugdoverleg nemen jeugdconsulenten, schepenen jeugd, jeugdraadvoorzitters en gemeenteraadsleden -35 jaar samen plaats aan tafel voor een overleg met regionale insteek. Uit dit initiatief groeide vanaf 2009 het door Leader-gesteunde project “Impulsprogramma Jeugd in de Westhoek” (einde op december 2012) die de reeds geleverde inspanningen continueerde.

Op vandaag (juli 2013) functioneert het Forum Jeugd Westhoek via de tijdelijk toegekende overbruggingsperiode (tot eind 2013) naar aanleiding van de voorbije gemeenteraadsverkiezingen. Het Forum wenst echter ook in de toekomst trouw te blijven aan haar vier kerntaken die voorafgaand aan de overbruggingsperiode met de betrokken gemeenten werden vastgelegd:

- **overleg** (fysiek overleg binnen de sector);
- **afstemming** (innemen van bv. gezamenlijke standpunten);
- **expertiseontwikkeling en themaondersteuning** (projectwerk – themawerk – opvolgen actualiteit) (bv. Paspartoe onder vleugels Forum Jeugd) en
- **vertegenwoordiging** (beïnvloeding andere beleidssectoren).

De evolutie van een jeugdoverleg naar de structuur “Forum Jeugd Westhoek” wordt tot op heden beschouwd als een bottom-up proces: de initiële vraag naar meer samenwerking in de regio op het vlak van jeugd werd indertijd door lokale praktijkactoren gesteld. Ondertussen wordt sinds januari 2013 de toekomstvisie van het Forum via overleg (stuurgroep jeugd, Forum Jeugd Westhoek en terugkoppeling naar andere fora) verder uitgebouwd.

In deze nota wensen we de vijf prioriteiten van het Forum Jeugd vanaf 2014 voor te stellen en tegelijkertijd af te toetsen met de beleidsactoren. De werking werd gebaseerd op een verderzetting van de huidige vorm: een voltijdse projectcoördinator onder de vleugels van het Westhoekoverleg met als werkingsgebied de volledige Westhoek.

Een stuurgroep stuurt het Forum Jeugd aan, die op zijn beurt nogmaals vier werkgroepen verzamelt. Vanuit deze werkgroepen communiceert men dan opnieuw richting de “algemene vergadering”

zijnde het Forum zoals het vandaag bestaat: een combinatie van jeugdconsulenten, schepenen jeugd, vertegenwoordiging vanuit de provincie West-Vlaanderen, de coördinator van het Westhoekoverleg en projectcoördinator Forum Jeugd. De werkgroep werkt verder aan een visie omtrent het thema op regionaal niveau en doet insteken naar de partners (Forum): projectvoorstellen, aftoetsen van ideeën... Bedoeling is deze allen onder het Forum Jeugd te kunnen organiseren: een grotere garantie op slagen en bovendien een sterkere merknaam met zekere bekendheid in de regio en daarbuiten.

Met deze nota streven we een gelijke vertaling van deze prioriteiten op streekniveau naar een lokaal niveau na: een opname van deze prioriteiten op regioniveau in de meerjarenplanning van elke Westhoekgemeente. Op deze manier bouwen we verder aan versterkt jeugd-netwerk in onze regio.

PRIORITEITEN

A. JONGERENCULTUUR

1. *Historisch kader*

Een onderzoek naar de aanhoudende braindrain uit de Westhoek duidde een onder andere kwalitatief lager ingeschat jongerencultuurprogramma als belangrijke oorzaak aan¹⁶ (Prof. Thissen - Blijven of wijken). Hier kwam vrijwel onmiddellijk reactie op via het impulsprogramma (Leader, vanuit Westhoekoverleg) die een sterke jeugd-cultuur-focus beoogde.

Het belang van dit thema werd bovendien opnieuw (na 2011-2013) aangetoond bij de bekendmaking van de nieuwe Vlaamse beleidsprioriteiten (2014-2019) waar de aandacht voor jeugdcultuur opnieuw werd benadrukt, door extra ondersteuning van “het voeren van een beleid ter verhoging van de aandacht voor jeugdcultuur”. Op Westhoekniveau wordt bovendien ook via het nieuwe streekpact (2013-2019) de aandacht voor jongerencultuur bevestigd.

Ervaringen uit het verleden dienen hier uiteraard als basiskennis voor dit thema (bv. vorige edities Art.19). Deze opgebouwde expertise is ondertussen sterk gegroeid: opgedane ervaringen, kennis van vele praktijkwerkers aangevuld met de uitkomst van diverse onderzoeken naar basisfacetten rond jongerencultuur: de ziel, geest, aanbod, vraag, verankering ... Vanuit deze visie kunnen concrete acties, geënt op de lokale situatie en verwachtingen geformuleerd worden en kan een “hands on” plan groeien.

2. *Werkgroep*

Er wordt een werkgroep van experts in dit thema samengesteld die hierover verder nadenkt en concrete acties formuleert en voorstelt. Belangrijk hierbij is dat het regionale aspect grondig verder wordt verkend, zodat op regioniveau aan eenzelfde verhaal kan worden gebouwd. We verenigen partners, pogen middelen te genereren, ondersteuning te bieden, communicatie naar regio en externe partners te optimaliseren...

Terugkoppeling van deze werkgroep gebeurt op het Forum Jeugd. Uiteraard kan dit in verder overleg met andere partners zoals bv. CO7, streekwerking cultuur, 5-art, academies...

¹⁶ Blijven of wijken. De betrokkenheid van jongeren in de Westhoek op hun omgeving. Dr. Prof. Frans Thissen.

3. Doelstellingen/toekomstacties/denkpijlers

- Doelstelling. Continuering/verankering van een jongerencultuuraanbod in de regio: dit betekent zowel het openstellen van huidige acties als een meer efficiënte communicatie tussen streekactoren (jeugd/cultuur). Dit zou op termijn leiden tot een hogere mate van professionalisme omtrent jongerencultuur op regioniveau.
- Doelstelling: Aandacht voor lokale sensibilisering: aandacht voor openheid, ruimte voor experiment, voor bottom-up processen... Het jong zijn in de streek moet meer vorm en inhoud krijgen. Het gaat in eerste instantie om een 'mindset' die aanwezig moet zijn in de streek bij beleidsmensen, maar even goed bij zoveel mensen die actief zijn binnen diverse sectoren zoals cultuur, vrije tijd, werk en economie (publieke en private sector).
- Concrete actie: Editie Art.19 2014 wordt opengesteld voor nieuwe partners. Kostprijs editie 2013 €22.000, momenteel reeds engagement van 8 gemeenten t.w.v. €8.500.
- Concrete actie: Blijven ondersteunen van lopende projecten (bv. uitwisseling lokale bands), uitwerken van nieuwe projecten

4. Basisvoorwaarden/kritische succesfactoren

Belangrijk is de "mindset" zoals hierboven beschreven (de overtuiging, het engagement, ondersteuning solidariteitsprincipe), het kunnen ruimte maken voor het groeitraject dat dergelijk ruim thema vereist.

Personeelsinzet inclusief projectenvelop.

Infrastructuur en netwerk met: bv. jeugdverenigingen, jeugthuizen, cultuurhuizen, repetitieruimtes maar ook tijdelijk beschikbare ruimtes.

B. VRIJETIJD SAANBOD JEUGDWERK

1. Historisch kader

Dit ruime thema vindt zijn oorsprong o.a. in de jarenlange traditie van samenwerken voor uiteenlopende doelen zoals:

- paspartoe: een intergemeentelijke samenwerking i.h.k.v. (vakantie-)activiteitenontwikkeling door 10 gemeenten die ontstond onder impuls van provinciale subsidies;
- samenaankoop speelpleinsoftware: een bundeling van de krachten om aan goedkoper tarief (gelijke verdeelsleutel) een digitalisering van de speelpleinwerkingen te ondersteunen;
- noordelijk initiatief i.h.k.v. uitwisselen lokale bands/DJ's;
- ...

Zoals blijkt uit voorgaande voorbeelden valt deze prioriteit moeilijk onder één noemer te plaatsen. Het gaat om zowel een vakantie-aanbod activiteiten voor kinderen, de verdere ontplooiing van het speelpleingegeven, vrijetijdsaanbod voor kinderen/jongeren buiten schoolvakanties...

In het kader van de toekomstige werking wordt evenzeer het thema "kinderopvang" tot deze groep gerekend. In welke mate is deze beschikbaar in de regio? Is deze flexibel? Zijn er andere noden dan deze die we op vandaag signaleren?

Het gaat hier dus enerzijds om:

- 1 een verderzetting van de huidige acties. Bv. wat vanaf januari 2014 wanneer het provinciale subsidiereglement rond intergemeentelijk samenwerking i.h.k.v. jeugd verdwijnt? Welke continueringsmogelijkheden biedt een koepel als Forum Jeugd voor dergelijke huidige als toekomstig samenwerkingen?
- 2 De opbouw van een gemeente-overschrijdend netwerk vrijetijdsaanbod/kinderopvang.

⚠ Eind dit jaar verdwijnen dergelijke provinciale subsidiereglementen waardoor dringend op zoek dient te worden gegaan naar verdere verankering !

2. Werkgroep

Deze werkgroep dient een gevarieerde groep mensen te verenigen die samen de doelstellingen procesmatig kunnen verwezenlijken. Het gaat om jeugdconsulenten, voorzitters particuliere speelpleinwerkingen of hoofdanimatoren, schepenen jeugd maar ook externen (denk link met sport, cultuur, werk in westhoek...). Zij vormen samen een brainstormpool die de klassieke vrijetijdsaanbod-aangelegenheden overschrijdt, op regionaal niveau.

Tegelijkertijd huizen uiteraard verschillende concrete acties/initiatieven in het kader van deze prioriteit.

Terugkoppeling van de werkgroep gebeurt via het Forum Jeugd.

3. Doelstellingen/toekomstacties

- Doelstelling: regionale inventarisatie speelpleinwerkingen: waar, wanneer, wat, kostprijs (bv. actualiseren initiatief noordelijke Westhoek)
- Doelstelling: Gemeente-overschrijdend vrijetijdsaanbod genereren
- Doelstelling: Link vanuit jeugd naar sport-, cultuur-, werkveld maken.
- Concrete actie: Digitaliseren van het aanbod (vb. www.popsjot.be) - professionalisering
- Concrete actie: Continueren/opzetten regionale tienerwerking (cf. paspartoe) als “merk”
- Concrete actie: Niches in beeld brengen en hierop aanbod voorzien (breder dan jeugd alleen)
-

4. Basisvoorwaarden/kritische succesfactoren

Heroriënteren van bestaande financiële stromen rond vrijetijdsaanbod bv. lokale middelen opvang, verdwijnende provinciale ondersteuning (bv. focus gemeenten op basisopvang, aanbod niches door grotere steden)

Personeelsinzet

Kunnen beroep doen op PDPOIII-middelen bv. creatief opvangaanbod realiseren

C. ONDERNEMERSCHAP

a. Historisch kader

RESOC Westhoek zette de voorbije jaren eveneens sterk in op het jongerenverhaal in de regio, in het bijzonder met het “van braindrain naar braingain-” programma in samenwerking met de werkgeversorganisaties VKW West-Vlaanderen, VOKA Kamer van Koophandel West-Vlaanderen en UNIZO Regio Westhoek. Uit een studie, uitgevoerd door VKW, bleek dat jongeren tussen hun 18e en 25e levensjaar onze streek onder meer verlaten op zoek naar studie- of carrière mogelijkheden. Dit project wil jongeren overtuigen van de kwaliteiten van de Westhoek als werkregio en zo opgeleide jongeren aantrekken en/of behouden. Er zijn in de streek wel degelijk mogelijkheden voor mensen met een hogeschool- of universiteitsdiploma, alleen worden deze vacatures vaak te weinig belicht.

In het vervolgprogramma, “Westhoek inspireert ondernemerschap”, worden de kwaliteiten van de regio extra in de verf gezet met als doel ondernemerschap te stimuleren. Hier ontbreekt echter de link met jonge ondernemers in het kader van leren ondernemen.

Tijdens de opmaak van het huidige streekpact wordt in het kader van het ontwikkelen van een kwaliteitsvolle woonomgeving mee ingezet (vanuit jeugd) op ruimte voor jongerencultuur (zie prioriteit 1) maar evenzeer op stimuleren van jong ondernemerschap.

b. Werkgroep

Er wordt een werkgroep opgezet met actoren uit de jeugdsector in combinatie met sociale partners en experts: vertegenwoordiging van RESOC Westhoek, VOKA Kamer van Koophandel, UNIZO Westhoek, vertegenwoordiging ABVV/ACV, VDAB en POM West-Vlaanderen.

Terugkoppeling van deze werkgroep gebeurt via het Forum zelf, occasioneel bij betrokken partners.

c. Doelstellingen/toekomstacties/denkpijlers

- Doelstelling: Mee verantwoordelijkheid opnemen voor acties geformuleerd in streekpact m.b.t. jeugd.
- Doelstelling: Aandacht vergroten voor “jonge ondernemers” en hun kansen in de regio.
- Doelstelling: Interesse bij de ondernemerswereld aftoetsen m.b.t. jeugdthema’s.
- Actie: Overleg en acties voor zowel starters in privésector (bv. pop-up stores) als voor andere vormen van ondernemerschap, bv. het runnen van jeugdbeweging, organisatie van evenementen...
- Actie: Privé-sector nauwer betrekken bij overleg en acties, we hoeven niet enkel richting klassieke ondersteuning te kijken (bv. binnen een jongerencultuurproject, cf. beursvloer...).

d. Basisvoorwaarden

Ondersteuning en expertise van sociale partners.

Middelen en personeelsinzet.

D. VORMING & NETWERKEN

1. Historisch kader

Een doorgedreven professionalisering van het vrijwilligerswerk in de regio wordt nog al te vaak afgeremd door een te hoge kostprijs van vorming en de af te leggen afstand ernaartoe. Vrijwilligers zijn nochtans een noodzakelijke schakel in het jeugdwerk die best wat extra ondersteuning verdienen: jeugdhuismedewerkers, animatoren, jeugdverenigingsleden...

2. Participatietraject

Via het Forum zelf (of werkgroepen) verkrijgen we een aansturing vanuit het werkveld (vrijwilligers) die via de jeugddiensten een regionale nood of verwachting kunnen aantonen. Dit kan zowel om vorming als overleg over bepaalde thema's (bv. preventie) en problematieken gaan (bv. samenbrengen jeugdraadvoorzitters i.h.k.v. standpunt GAS-boetes). Communicatie en overleg met expertpartners moet hierop worden afgestemd, bv. CVO, vormingplus, Formaat, CO7, provincie...

3. Denkpijlers/concrete acties

- Doelstelling: mogelijkheid tot aanbieden professionele vorming aan betaalbare prijzen op verscheidene locaties in de regio bv. agressiepreventie, opleiding fuifbuddies, opleiding jeugdadvisers, vzw-wetgeving, media, geluidsnormen...
- Concrete actie: organisatie vorming/infosessies vanuit koepel Forum Jeugd, in samenspraak met experts
- Doelstelling: meer en beter regio-overleg jeugdwerkvrijwilligers
- Concrete actie: thema-overleg organiseren vanuit koepel Forum Jeugd, met ondersteuning van experts

4. Infrastructuur/basisvoorwaarden

- Ontwikkelen basiscommunicatie
- Beschikbare jeugdhuisinfrastructuur of gemeentelijke infrastructuur
- Gemeentelijke diensten
- Middelen

E. INTEGRATIEF WERKEN: CATEGORALE JEUGDREFLEX

1. Historisch kader

Het integratief werken omvat het vertegenwoordigingswerk die het Forum tot op vandaag opneemt, een categorale jeugdreflex: continue aandacht voor jeugd ook bij andere beleidsdomeinen. Belangrijke nuance hier is dat het Forum geen initiatiefnemer is. Insteken en terugkoppeling op het Forum Jeugd en de werkgroepen.

2. Thema's

- Welzijn: opvoedingsondersteuning, acties suïdecijfers westhoek, maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren, opvolging JAC Westhoek (joc ieper), preventie drugs-en alcoholproblematiek...
- Wonen: bv. starterswoningen

- Mobiliteit: insteken vanuit dagelijks werking
- Werken: zie luik ondernemerschap

FINANCIËLE KANALEN

Algemene werking

- *Engagementsbijdrage van deelnemende gemeenten als “lidgeld”*
- *Provincie West-Vlaanderen: Ontwerp van decreet bepaling provinciaal jeugdbeleid - Art.8, 5°: “De provinciebesturen zijn bevoegd voor het coachen, stimuleren van netwerken en vorming van gemeentebesturen, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en verenigingen actief op voornoemde terreinen.”*
- *Rest: mogelijkheden Westhoekoverleg?*
- *PDPOIII-middelen: omgevingskwaliteit*

Prioriteit jongerencultuur

- *Prioriteit jongerencultuur Vlaanderen (zie bijlage)*
- *Subsidiereglementen cultuur West-Vlaanderen*
 - *Sociaal-culturele projecten*
 - *Artistiek-culturele projecten*
- *RESOC: trekkingsrechten beschikbaar bij acties uit het Streekpact?*

Prioriteit vrijetijdsaanbod

- *Provincie West-Vlaanderen: Impulsreglement Welzijn binnen provinciale beleidsdomeinen: toegankelijkheid en informatie, gelijke kansen, gezondheid en zorg en wonen.*

Prioriteit ondernemerschap

RESOC: trekkingsrechten beschikbaar bij acties uit het Streekpact?

BIJLAGE 5: STREEKAGENDA

STREEKAGENDA WESTHOEK 2015 - 2016

Proces

- Afstemmingsteam 25 mei 2014 – opmaak eerste versie
- Afstemmingsteam 29 september 2014 – aanpassingen
- Bespreking DB WHO 3 oktober
- Bespreking 3 november 2014 who/resoc/Provincie – aanpassingen
- Bespreking 7 november AV Resoc

Inleiding

De streekagenda geeft aan waar het streeknetwerk met als uitvalsbasis het Esenkasteel, streekhuis van de Westhoek, de komende jaren aan zal werken. Het zijn die acties die de streekpartners binden, waar samenwerking centraal staat en waar uitvoering gegeven wordt aan de eigen beleidsplannen, maar ook (en vooral) aan het Streekpact Westhoek dat door de 18 gemeentebesturen en het provinciebestuur bekrachtigd werd. De streekagenda treedt zo in de voetsporen van de kompasnota die in 2005 opgemaakt werd en in 2010 geactualiseerd werd.

Het streeknetwerk Westhoek

De streekagenda is opgemaakt door de partners die samen het streeknetwerk Westhoek vormen:

- Westhoekoverleg
- Provinciebestuur West-Vlaanderen, gebiedsgerichte werking
- Resoc Westhoek
- Wvi, projectburo Westhoek
- Westtoer, Toerisme Westhoek
- De Regionale Landschappen IJzer en Polder en West-Vlaamse Heuvels

De streekagenda wordt besproken en geagendeerd op het Westhoekoverleg, RESOC Westhoek, deputatie/regiocommissie. Het vormt ook mee de agenda van het afstemmingsteam van het streekhuis, waar de voortgang opgevolgd wordt. Eind 2016 wordt de streekagenda geactualiseerd.

De streekwerking

Volgende doelstellingen stelt het streeknetwerk voorop

- Het ondersteunen en versterken van de 18 steden en gemeenten
- Het agenderen, ontwikkelen en uitvoeren van bovengemeentelijke thema's
- Gezamenlijke belangenbehartiging

Daarnaast wordt extra ingezet op het inspireren van het streeknetwerk via debat, vorming, inspiratiebezoeken...

Extra aandacht gaat naar de snel wijzigende evoluties in het bestuurlijke landschap en de gevolgen voor de partners van dit netwerk.

De werking van het streeknetwerk concentreert zich de komende 2 jaar op de volgende acties:

1. Een versterkt Westhoekoverleg
2. Een stedelijke motor voor de streek
3. Uitwerking en uitvoering van het economisch Impulsplan Westhoek (Westdeal)
4. Uitvoering van de streekvisie mobiliteit
5. De ruimte geeft richting aan nieuwe ontwikkelingen: Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en deelruimte Westhoek
6. Hoger onderwijs: afspraken tussen streekwerking en West-Vlaamse Hogescholen
7. Voorbereidingstraject om naar 1 regionaal landschap Westhoek te komen
8. Beheer van het recreatief en openbaar groen als belangrijke uitdaging
9. Nieuw beleidsplan Toerisme met voorbereiding van krachtlijnen voor de periode na 2018
10. Een communicatiestrategie voor de streek met aandacht voor interne communicatie, maar ook voor regiomarketing, inclusief Braingaincampagne: de Westhoek Inspireert